

03-2026 | 67. ÅRGANG

Anleggs- MASKINEN

AM.NO

En samlet VA-bransje
i en usikker tid

Norsk stein gir
bærekraftige
prosjekter

Fra gjenvinning
til livredning

Fullfører krevende
veiprosjekt i Trøndelag

Fra vinter-Norge til
anleggsplass ved
Adriaterhavet

Spesialskogsdrift
med lekter
på Helgelandskysten

DET ER NOE HELT SPESIelt. THE SCANIA WAY.

Hver Scania er mer enn en maskin.
Det er styrke med eleganse, og ytelse,
med en følelse av noe større.

Skann koden
for å lese mer.

SCANIA

Innhold

6 Økte kostnader og byråkrati fører til avvikling	76 Fremtidens brakkerigg – med fokus på trivsel og helse
8 Bertelsen & Garpestad-konkursen	82 Ferdig med 5,4 km styrt boring
10 Drivstoff-jubel for entreprenørene	86 Regjeringkvartal-brakka kåret til Årets brakkerigg
13 MEF har ordet: Tid for akutte tiltak	88 Volvo Maskins beste service-medarbeidere til Europa-finale
14 Fullfører krevende veiprojekt i Trøndelag	90 Fikk «bunntenning» av Stoltenberg-intervju
20 Fra gjenvinning til livredning	92 En samlet VA-bransje i en usikker tid
26 Har fått en meningsfull hverdag i anleggsbransjen	96 Nytt om navn
32 Trine har vokst opp med pukk og stein	98 Smånytt
38 Fra vinter-Norge til anleggsplass ved Adriaterhavet	100 Sprøytemembran med flere bruksområder
46 Utfordrende hogst i bratt vestlandsterreng	102 Arbeidsgiverdagen 2026: Ledelse i endring i anleggsbransjen
54 Spesialskogsdrift med lekter på Helgelandskysten	104 AKH Gruppen samlet over 100 lærlinger
62 Effektiv knuselinje og godt brukt hjullaster	106 Juss: Viktig å vite om AFP og eierskap i bedriften
66 Norsk stein gir bærekraftige prosjekter	108 Bransjeoversikten
70 Ung entreprenør med Norges første High Walker F-modell	110 MEF-nytt

Vi har VA-beredskap – når det virkelig gjelder

Fulle lagre,
høy kompetanse
og rask levering
i hele Norge.

Med fulle hyller i våre avdelinger, egne VA-regionslagre og et stadig bredere sortiment av samfunnskritiske produkter, gjør vi det enklere for kommuner og entreprenører å handle raskt akkurat når behovet oppstår.

Vi vet at beredskap ikke kan improviseres, den må bygges i forkant. Derfor har vi investert tungt i både sortiment, lagerstruktur og kompetanse. Slik sikrer vi at våre kunder alltid har tilgang til riktige produkter, enten behovet er planlagt eller akutt.

Våre VA-regionslagre er etablert for å gi rask og pålitelig tilgang til løsninger innen flomsikring, overvann, vann og avløp over hele landet.

Med oss er du bedre forberedt.

HEIDENREICH

Effektivt og enkelt >>>

heidenreich.no

Kolofon

Utgiver:
Maskinentreprenørenes
Forbund

Redaksjon:
Pb. 505, Sentrum,
0105 Oslo
Fred. Olsens gate 3,
0152 Oslo
Tlf. 22 40 29 00
anleggsmaskinen@mef.no

Annonser:
A2Media AS
Pia Himberg
Tlf. 996 43 042
pia@a2media.no

Ann-Kristin Haugen
ann-kristin@a2media.no
Tlf.: 418 12 132

Forsidebilde:
Runar F. Daler

Design:
Edda Grafisk AS

Trykkansvarlig:
Edda Presse

ISSN 0003-3715
67. årgang

Leder

Sammen står vi sterkere

Det har vært skrevet en del om dårlige, usikre tider i bransjen de siste årene. Helt siden pandemien, som deretter ble overlappet av krigen i Ukraina, har det egentlig vært mørke, dystre skyer på himmelen. Anleggsbransjen kjenntegnes av løsningsorienterte og grunnleggende optimistiske mennesker, og de fleste har vel bare gått og ventet på at sola snart vil titte fram igjen. Men da det utbrøt krig i Midtøsten i februar i år, ble i stedet skydekket enda mørkere og tettere, og skybruddet er nå faretruende nært for mange. Når prisene stiger på alt fra sprengstoff til rørmuffer – for ikke å snakke om drivstoff – så blir en rekke bedrifter satt i en svært krevende økonomisk situasjon. Ikke minst fordi en stor del av de eksisterende kontraktene har blitt inngått med fast pris. Det betyr at maskinentreprenørene alene må bære kostnadene når prisene stiger. Det sier seg selv at dette ikke går i lengden, i en bransje hvor marginene allerede er lave og mange bedrifter er nede i knestående.

I mars opplevde bransjen en av tidenes største konkurser. En rekke selskaper fulgte med i dragsuget, og etterdønningene pågår fremdeles. Hundrevis av ansatte mistet jobben over natta, og mange titalls lærlinger sto plutselig uten lære plass.

Det er sosialt og hyggelig å være

medlem i en organisasjon som MEF når tidene er gode. Men det er nok kanskje i krevende tider at man virkelig ser verdien av medlemskapet. For sammen står man naturligvis langt sterkere enn alene. MEF har nemlig fått gjennomslag for flere viktige saker den siste tiden. Etter målrettet arbeid og stort press fra MEFs landsdekkende apparat vedtok Stortinget nylig både å redusere veibruksavgiften på diesel og CO2-avgiften på anleggsdiesel. Likeledes kan lærlingene som etter storkonkursen plutselig sto uten lære plass prise seg lykkelige over at det konkursrammede firmaet også var tilknyttet OKAB. For det var nettopp det utrettelige arbeidet fra opplæringskontoret, i samarbeid med MEF, som er hovedårsaken til at nesten samtlige av dem har fått ny lære plass, slik at de kan fullføre sin praksisperiode og få det etterlengtede fagbrevet.

Ingen vet hvor lenge denne krisen vil vare, men anleggsbransjen har kommet seg styrket gjennom turbulente tider tidligere. Vi krysser fingrene for at maskinentreprenørenes iboende standhaftighet og optimisme, kombinert med MEFs ustanselige lobbyvirksomhet og påvirkningsarbeid, sørger for at de fleste kommer helskinnet gjennom stormen denne gangen også.

Runar F. Daler – rd@mef.no

Redaksjonen

Ansvar. redaktør
Runar F. Daler
Tlf: 482 46 412
rd@mef.no

Journalist
Njål Hagen
Tlf: 917 93 407
nh@mef.no

Kari Druglino-Nygaard
Andrea Holtekløen
Fredrik Tronhuus

Abonnér

9 utgaver per år.
Kun kr 799,-

Skann
koden for
å bestille
abonnement.

Sprøytesåing av gress – vi limer gresset på!

Vi utfører sprøytesåing
effektivt og rimelig,
med godt resultat og
kun fornøyde kunder!

Vi har 34 års erfaring.

Anleggsgartnermester Arne Giskeødegård

90 50 32 32 | Stortlidsvegen 74, 7342 LØNSET
nyttgress.no | oppdalnaturstein.no | Arne.g@oppdal.com

StartBANK

Magne Haugsjå, daglig leder i Knut Haugsjå AS, ser ingen annen utvei enn å avvikle driften på grunn av byråkrati og økte kostnader. (Foto: privat)

Økte kostnader og byråkrati fører til avvikling

Entreprenørfirmaet Knut Haugsjå AS har vært med på flere opp- og nedturer siden oppstarten for vel 55 år siden, men dagens situasjon med et dårlig marked, økte kostnader og stadig mer byråkrati gjør at de nå må legge ned driften.

Tekst: Njål Hagen - nh@mef.no

MEF-medlemmet fra Treungen i Telemark er et tradisjonelt maskinentreprenørfirma som blant annet utfører sprengningsarbeid, graving, masseforflytting, kommunale anlegg, anleggsgartnerarbeid med mer, samt levering av pukk, grus og jord. De har både private og forskjellige offentlige kunder. Den årlige omsetningen har ligget på rundt 100 millioner kroner og antall ansatte har variert fra 25 til 35.

Men nå er det snart slutt!

Summen av alt

Hva var vendepunktet der du innså at det ikke lenger var mulig å drive Knut Haugsjå AS lønnsomt?

– Det er summen av alt. Markedet er dårlig, det har vært kraftig økning i drivstoff- og råvarepriser og stadig mer byråkrati. Vi har de senere årene måttet bruke mer tid på å fylle ut skjemaer og dokumen-

tere uten at det har gitt mer jobb eller penger, men heller ført til mindre effektivitet og økte kostnader, sier daglig leder Magne Haugsjå.

– Vi har heller ikke erfart at all dokumentasjonen i form av utfylling av skjemaer og billedtaking, som stjeler timer fra de ansatte, har ført til bedre kvalitet på jobbene, sier han.

Unødvendige krav

Du peker på byråkrati som en viktig årsak. Er det noen krav eller regler du opplever som krevende for små entreprenører?

Han nevner spesielt endringene av regelverket for arbeidsmiljøutvalg (AMU) som ble endret fra 50 til 30 ansatte.

– Vi har alltid hatt veldig lavt sykefravær og de nye reglene har ikke ført til noen annen endring hos oss

enn at kostnadene har økt. Alle som deltar i AMU skal ha 40-timers kurs og det er møter fire ganger i året, sier Haugsjå.

– Jeg har flere ganger stilt meg spørsmålet om hva det er som utløser slike krav. Sannsynligvis er det ikke nødvendig. Det har i hvert fall ikke hatt noen positiv effekt for vår bedrift, sier han.

Stor konkurranse

Vi hører stadig fra MEF-medlemmer at det er stor konkurranse om oppdragene, og at det er mange som konkurrerer om de samme jobbene. Har dere merket dette?

– Det har vi absolutt. Tidligere var vi kanskje fire-fem som leverte tilbud på jobber i vårt område, men den siste jobben vi leverte tilbud på var det hele 15 tilbydere, sier Haugsjå.

Han forteller at de også har «falt mellom to stoler» slik bransjen og markedet er nå.

– Vi har for stor administrasjon til å ta mindre jobber, for der er det mange små firmaer som kan gjøre det mye rimeligere enn oss. De litt større jobbene, som passer oss, er det nå mange store selskaper som regner på, og som gjør at vi heller ikke der kan konkurrere på pris, sier han.

– Så det er som nevnt tidligere summen av alt som gjør at vi nå innleder en styrt avvikling av virksomheten. Vi skal gjøre ferdig de jobbene vi har og bygger oss nedover mot sommeren, avslutter Magne Haugsjå.

Informasjonsskriv

I forbindelse med avgjørelsen om å avvikle virksomheten etter vel 50 år, sendte selskapet ut en melding som vi gjengir i sin helhet:

«Knut Haugsjå AS har vedteke å innleie ei styrt avvikling av verksemda. Avgjerda er teken på bakgrunn av vanskelege marknadsforhold, og selskapet vil no gjennomføra ein strukturert prosess for å vareta tilsette, kundar og samarbeidspartnarar.

Avgjerda er basert på nedovergåande marknadsfor-

hold i vår marknad som er maskinentreprenørdrift i Vest-Telemark og Agder. Infrastruktur innan hytteutbygging, som har vært ein våre viktigaste marknadsområde har stoppa heilt opp. Me har ikkje lukkast i og få tilfredsstillande lønsemd dei siste åra, og motivasjonen er difor ikkje til stades for og halde fram.

Dette er ei krevjande avgjerd. Me er stolte av det me har fått til, men må samtidig erkjenne at det ikkje er grunnlag for vidare drift.

Selskapet vil no gjennomføra ein kontrollert avviklingsprosess der målet er å:

■ Vareta tilsette på ein ryddig måte

■ Oppfylle forpliktingar overfor kundar og leverandørar

■ Sikre ei strukturert nedtrapping av verksemda

Eg byrja ikkje som entreprenør for å vere byråkrat.

No druknar vi i stadig nye pålegg og krav om dokumentasjon for å kunne drive bedrift. Eit konkret døme er at vi no må ha arbeidsmiljøutval (AMU) i verksemda vår som følgje av nye krav frå regjeringa. Alle som sit i det møtet må ha 40-timars kurs. Vi opplevde det som heilt bortkasta for verksemda vår. Det har ikkje noko å seie for sjukefråværet eller korleis vi har det her. Men det kostar tid og pengar.

No er drivstoffkostnadene høge. Skattesystemet opplever eg som urettferdig og det slår hardt ut for lokale eigarar som driv med maskiner. Forutsigbarheta i rammevilkåra er borte. Eg håpar historia vår kan bidra til at politikarane skjønar at vi må snu og gjere alt vi kan for at Noreg skal vere verdas beste land å drive næring i. Det blir ikkje levande bygder i Telemark utan jobbar.

Prioriteten vår no er å handtera denne prosessen på ein ansvarleg og respektfull måte overfor alle partar. Selskapet vart etablert kring 1970. AS frå 1999.

Har hatt ein omsetnad på frå 80 til 117 mill. i året dei siste 10 åra, med varierende resultat. Talet på tilsette: I starten av 2025 var me 35, i slutten 28. Når me vedtok avvikling var me 25.

Magne Haugsjå, dagleg leiar» ●

STÅL- OG LANDBRUKSBYGG AS

STÅLBYGG TIL ANLEGG, TRANSPORT OG SMÅINDUSTRI
 isolert eller uisolert • tilpasset ditt behov
 ferdig montert, evt som byggesett

Tjøllingveien 416, 3280 Tjodalyng | E-post: post@sl-bygg.no
 Sten Øivind Bjerke: Tlf. 90 54 75 15
 Sondre Bjerke: Tlf. 48 02 80 92

Styrene i Bertelsen & Garpestad AS og B&G Anlegg Holding AS leverte tirsdag 3. mars 2026 inn begjæringer om oppbud.

Bertelsen & Garpestad-konkursen

Den landsdekkende entreprenøren Bertelsen & Garpestad AS, med røtter over 65 år tilbake, begjærte oppbud 3. mars. Dette er en av de største konkursene blant norske entreprenørselskaper noensinne.

Tekst og foto: Runar F. Daler og Njål Hagen – am@mef.no

Bertelsen & Garpestad AS, med hovedkontor i Egersund i Rogaland, sendte i begynnelsen av mars ut en pressemelding hvor de skrev at selskapet, sammen med resten av konsernet, over noe tid hadde hatt en krevende økonomisk situasjon.

– Etterslepet etter de store tapene har vært krevende å håndtere. Selskapet har den siste tiden gjort kostnadsbesparende tiltak som har gitt en effekt, men må nå innse at en ikke klarer å komme seg gjennom den økonomiske situasjonen, het det i pressemeldingen.

Konkursen har senere utløst en kjedereaksjon av flere konkurser i tilknyttede selskaper i B&G-systemet.

Prøvd å snu

Ifølge meldingen hadde selskapene (Bertelsen & Garpestad AS og B&G Anlegg Holding AS) jobbet aktivt med å finne løsninger for å snu situasjonen:

– Det er blant annet undersøkt muligheten for egenkapitaltilførsel direkte eller via morselskapet, samt ytterligere bankfinansiering eller lån fra eksterne långivere for å sikre driften i en omstillingsfase. Det er også gjort et betydelig arbeid med å kartlegge operasjonelle tiltak, samt tiltak som kan tilføre likviditet på kort og lang sikt, skrev selskapet.

Likviditetsproblemer

– Det har imidlertid ikke lyktes å innhente tilstrekkelig kapital til å dekke likviditetsbehovet innenfor de tidsrammene som foreligger. På den bakgrunn har selskapene også vurdert mulighetsrommet for å fortsette prosessene innenfor rammene av en rekonstruksjon for å øke sannsynligheten for å lykkes. En sentral faktor for å kunne gjennomføre en rekonstruksjon er at det foreligger tilstrekkelig

finansiering av selve rekonstruksjonen. I dag ble det dessverre avklart at en slik finansiering ikke vil foreligge. På bakgrunn av det ovennevnte, og at selskapet ikke har andre umiddelbare likvidetskilder, besluttet styret å begjære oppbud.

Pågående prosjekter for konkursen

Da oppbudsbegjæringen ble levert inn hadde Bertelsen & Garpestad en rekke små og store prosjekter på gang over store deler av Norge

De største prosjektene er:

- Bypakke Ålesund – Fv. 60 Blindheim – Flisnes, kontraktsum: 235 mill.
- E8 Sørbotn – Laukslett, kontraktsum: 2020 mill.
- E18 Langangen-Rugtvedt, kontraktsum: 1223 mill.
- E39 Stormyra – Staurset, kontraktsum: ca. 560 mill.
- E134 Røldal – Seljestad, kontraktsum: 2877 mill.
- Fv. 541 Hestaneset – Sakseid – Ekornsæter, Bømlo, kontraktsum: 470 mill.
- Fv. 5246 Slettebrekka – Hetlevik, kontraktsum: 346 mill.
- Tromsøtunnelene, kontraktsum: 750 mill.

(Kilde: BG.no)

B&G-lærlinger omplassert

Nesten alle de 38 lærlingene i konkursrammede selskapet Bertelsen & Garpestad har nå fått ny læreplass. MEF og OKAB jobbet febrilsk dagene etter konkursen for å omplassere så mange som mulig, og bransjen stilte opp.

MEFs regionsjef Marie Oftedal forteller om hektiske dager etter konkursen.

– Våre tanker gikk til dem som ble rammet direkte. Dette gjaldt både eiere og ansatte, men også flere av våre medlemsbedrifter med utestående fordringer. Også lærlingene i Bertelsen & Garpestad gikk inn i en fase preget av stor usikkerhet, sier hun.

– Selskapet hadde hele 38 lærlinger ute på ulike prosjekter. Flere av lærlingene er i sluttfasen av læreløpet og står nær fagprøven, noe som gjorde situasjonen ekstra krevende, og samtidig ekstra viktig å løse raskt. Vi jobbet derfor nærmest døgnet rundt for å bistå disse lærlingene.

Sterke følelser

Allerede samme kveld som konkursen ble kjent, ble alle lærlingene samlet til felles møte i regi av OKAB og MEF.

– Dette var et svært tøft møte. Vi møtte unge mennesker som med stolthet hadde tatt på seg gule bukser og vernesko og som nå ble sendt hjem uten å vite hva fremtiden ville bringe, forteller Oftedal.

– Lærlingene fikk blant annet informasjon om retur fra prosjektene, lønssituasjonen, videre læretid og mulige løp fremover. Deretter gjennomførte våre OKAB-konsulenter én-til-én-samtaler med hver enkelt lærling. Det var store bekymringer og sterke følelser. Det gledelige er at vi nå har klart å gi ny læreplass i andre bedrifter til nesten alle lærlingene. Dette er av stor samfunnsmessig og økonomisk betydning.

Bedrifter stilte opp

OKAB og Oftedal oppfordret umiddelbart bedrifter som har anledning til å ta imot disse lærlingene.

– Det vil være til stor hjelp for hele bransjen, og selvfølgelig for den enkelte lærling. Det kan dreie seg om noen måneder, frem til fagprøven. Dette er fremtidens fagarbeidere, som er utrolig viktige for oss alle. Sammen kan vi bidra til at lærlingene får fullført løpet sitt. Ta kontakt med oss dersom din bedrift har mulighet til å hjelpe, sa hun i dagene etter konkursen. Og bransjen stilte opp!

Viktigheten av opplæringskontor

– Vi er svært takknemlige overfor lærlingeansvarlig i B&G, Svein Olav Skregelid. Han har fulgt opp hver eneste lærling tett, og uten hans engasjement og innsats hadde vi ikke hatt mulighet til å sette sammen denne planen på så kort tid, fortsetter Oftedal.

– Jeg vil også rette en stor takk til våre ansatte i MEF og OKAB, som uten å nøle har stilt opp og iverksatt tiltak langt utover ordinær arbeidstid. Dette viser også tydelig hvor viktig det er for bedrifter å være medlem av et opplæringskontor, avslutter hun. ●

MEFs regionsjef i Sørvest, Marie Oftedal. (Foto: Runar F. Daler)

ALT I SMØREMIDLER til anlegg, skog og landbruk!

- Vi leverer over hele Norge.
- Gunstige priser.
- Vi har også originaloljene for New Holland og CASE (IH) anleggs- og landbruksmaskiner.
- Biologisk nedbrytbare sagkjedeoljer.
- Biologisk nedbrytbare hydraulikkoljer, både syntetiske og vegetabiliske.

Keddell & Bommen AS

Tlf.: 22 06 15 30 / E-post: olje@keddell.no

FORNØYD GJENG: (F.v.) Trond Helleland (H), Sylvi Listhaug (FrP), Julie Brodtkorb (MEF), Jørgen Kristiansen (KrF) og Trygve Slagsvold Vedum (Sp). Bildet er tatt minutter etter Stortingets vedtak. (Foto: MEF)

anleggsdiesel. Det er et lite, men viktig bidrag for å forebygge permitteringer og konkurser i lokale bedrifter i hele landet, sier Brodtkorb.

Dette har Stortinget vedtatt:

- Kutt i veibruksavgift
- Kutt i CO2-avgift på anleggsdiesel

Disse endringene er midlertidige og vil hjelpe på kostnader i en krisetid. I sum er det anslagsvis vedtatt avgiftslettelse på 6,7 mrd. kroner. Stortinget legger opp til at endringene skal gjelde fra 1. april til 1. september.

Bakgrunnen er en ekstraordinær situasjon der særlig økte drivstoffkostnader har gjort tidligere inngåtte kontrakter økonomisk krevende å gjennomføre. For mange entreprenører har dette ført til at oppdrag, som i utgangspunktet var bærekraftige, på kort tid har utviklet seg til tapsprosjekter.

«MEF har jobbet hardt og målrettet for å hjelpe våre medlemmer i en meget krevende situasjon. Krisen er ikke over, men disse avgiftskuttene hjelper på en vanskelig situasjon.»

Julie Brodtkorb adm.dir. i Maskinentreprenørenes Forbund

Den vedtatte løsningen, fremforhandlet med støtte fra blant annet Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Rødt, gir nå en etterlengtet forutsigbarhet for mange av de berørte aktørene, ifølge meldingen fra MEF.

Drivstoff-jubel for entreprenørene

MEF har de siste ukene vært i kriseberedskap for å presse på for politiske løsninger på krisen for sine medlemmer. Rett før påske kom gjennomslaget i Stortinget om å sette ned avgiftene for å få ned kostnadene på drivstoff.

Tekst: Runar F. Daler – rd@mef.no

Endelig er det noen som forstår hvilken krise norsk anleggsbransje har stått i og står i. I dag har vi fått gjennomslag i Stortinget om å sette ned avgiftene for å få ned kostnadene på drivstoff. Det skrev MEF i en pressemelding rett etter gjennomslaget i Stortinget.

– MEF har jobbet hardt og målrettet for å hjelpe våre medlemmer i en meget krevende situasjon. Krisen er ikke over, men disse avgiftskuttene hjelper på en vanskelig situasjon, sier Julie Brodtkorb adm. dir. i MEF.

– Medlemmer, tillitsvalgte og administrasjonen i MEF har de siste ukene stått på døgnet rundt for å få frem sine budskap. Det har vært medieoppslag,

leserinnelegg, møter, telefoner og e-poster for å få politikerne til å forstå alvoret, og sette inn tiltak som kan forebygge ytterligere tap av arbeidsplasser og en alvorlig konkursbølge.

Takker partiene

Julie Brodtkorb takker de stortingspartiene som nå sørger for at det blir litt mindre dyrt for norske entreprenører.

– Krigen i Ukraina og nå Midtøsten har skapt fire vonde år for vår bransje. De siste ukene har artet seg som en ny krise på toppen av en årelang krise. Det er godt å se at stortingsflertallet kutter avgiftene på

**SMAL NOK FOR
VEIKJØRING, STERK
I TERRENGET!**

922G 2.55

HYDREMA
KEEPS YOU MOVING

Julie Brodtkorb,
administrerende
direktør i Maskin-
entreprenørenes
Forbund (MEF).
(Foto: CF Wesenberg
- Kolonihaven)

Stoltenberg lover diesel-priskutt innen 1. mai

Finansminister Jens Stoltenberg lover at CO₂-avgiftene på diesel vil bli satt ned fra 1. mai. MEF-sjef Julie Brodtkorb forventer at Stoltenberg ikke venter lenger enn nødvendig.

Den 26. mars kom gjennomslaget i Stortinget om at veibruksavgiften på drivstoff settes til null mellom 1. april og 1. september i år. Det ga et avgiftskutt på 4,51 kroner literen for bensin, men kun 2,85 kroner literen for diesel.

Stoltenberg-garanti

Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) og partiene Sp og Frp har presset på for å få regjeringen til å forsikre at de resterende avgiftskuttene senest skal iverksettes innen fristen 1. mai.

Finansminister Stoltenberg lovte onsdag 8. april at priskuttet på diesel vil skje innen 1. mai.

– Stortinget vedtok innføring senest 1. mai. Noen av avgiftene er allerede redusert. De resterende avgiftsreduksjonene vil tre i kraft senest 1. mai, uttalte han til VG.

– Ingen tid å miste

MEFs administrerende direktør, Julie Brodtkorb, er tilfreds med finansministerens forsikring, men forventer at han ikke nøler lenger enn nødvendig.

– Entreprenørene som bygger landet leverer jobber med priser som er avtalt for lenge siden, men kostnader oppstår nå. Hver uke som går vil en middels entreprenør med 50 ansatte tape 50 000 kroner på at lettelsen Stortinget vedtok ikke er innført for anleggsdiesel. Vi har ingen tid å miste, og det er godt finansministeren endelig sier at Stortingets vedtak vil skje, sier Brodtkorb.

– Entreprenører og anleggsfolk forventer at finansministeren ikke venter unødvendig lenge. 1 mai er absolutt sist frist i Stortingets vedtak og vi håper han vil innføre det så raskt som mulig. ●

«Hver uke som går vil en middels entreprenør med 50 ansatte tape 50 000 kroner på at lettelsen Stortinget vedtok ikke er innført for anleggsdiesel.»

Julie Brodtkorb adm.dir. i Maskinentreprenørenes Forbund

Tid for akutte tiltak

Det er vonde og krevende dager for svært mange av MEFs medlemsbedrifter. Når dere er i krise, opererer også vi ansatte i MEF i full krisemodus. Det er det minste dere skal forvente fra oss.

Straks krigen i Midtøsten startet, iverksatte vi en plan som handlet om to ting:

- 1) Nå må det politiske Norge våkne og anerkjenne at anleggsbransjen er i krise
- 2) Nå må det komme tiltak som fungerer her og nå

Sammen har vi oppnådd ting mange mente ville være omtrent umulig for bare noen måneder siden. De folkevalgte har gjennom daglig press og påvirkning fra vår side ikke bare oppdaget at bransjen vår er i krise, men også at det er vi som holder dette landet åpent. De folkevalgte har også redusert avgiftene på diesel. De har midlertidig fjernet CO₂-avgiften på anleggsdiesel fra senest 1. mai. Det hadde de aldri gjort uten vår felles innsats.

Ingen i MEF tror at dette er nok til å få oss ut av krisen. Det er et lite, men ikke helt uvesentlig bidrag. Flere av våre bedrifter sparer hundretusner i uken på avgiftskutt på vei- og anleggsdiesel.

Nå trenger vi flere og konkrete tiltak: MEF har vært en tydelig stemme i denne krisen. Vi har dokumentert konsekvensene av politikken som føres, og vi har presset på for konkrete tiltak. Det har gitt resultater.

- Risiko må fordeles mer rettferdig mellom byggherre og entreprenør, særlig i et marked preget av ekstrem usikkerhet.
- Regjeringen må foreslå en krisepakke for anleggsbransjen i revidert nasjonalbudsjett med særlig fokus på fylkesveier, kommunale veier, sykkelstier og sikkerhetstiltak. Penger som kan settes i arbeid umiddelbart og skape mer arbeid for våre medlemmer.

Anleggsbransjen bygger Norge – bokstavelig talt. Veier, beredskap, energi, vann, skred- og flomsikring er ikke valgfrie oppgaver. Uten en levedyktig anleggsnæring svekkes både klimaomstilling, verdiskaping og samfunnssikkerhet.

Vi opplever at flere av våre folkevalgte endelig har forstått dette. Så får vi bare gjøre alt vi kan for at de faktisk tar grep også i ukene framover. Kutt i dieselsavgiftene viser at MEF kan oppnå mye. Men nå trengs mer.

**Julie Brodtkorb,
Administrerende direktør i MEF**

Fullfører krevende veiprosjekt i Trøndelag

Hæhre Entreprenør AS er travelt opptatt med å bygge ferdig E6-parsellen mellom Ranheim og Sveberg, like nord for Trondheim. Prosjektet, som Hæhre overtok etter at kontrakten med den opprinnelige entreprenøren ble terminert, er omfattende og krevende – og etterlenget.

Hæhre overtok prosjektet etter at kontrakten med den opprinnelige entreprenøren ble terminert.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

E6 Ranheim-Sveberg er en del av storprosjektet Ranheim-Værnes, en sentral hovedvei i Trøndelag. – Veien er et viktig bindeledd mellom Trondheim by og Stjørdal og flyplassen. Med en firefelts motorvei på denne strekningen får vi en trafikksikker og effektiv reisevei for både næringsliv og innbyggerne i regionen, uttalte daværende samferdselsminister Knut Arild Hareide i forbindelse med oppstart av prosjektet i 2020.

Delt i to parseller

Prosjektet har imidlertid vært preget av store forsinkelser, entreprenørbytte, krevende grunnforhold, betydelige kostnadsøkninger og et komplisert trafikkbilde. I 2023 avsluttet byggherren Nye Veier kontrakten med den spanske totalentreprenøren Acciona Construcción etter diverse uenigheter, og prosjektet

ble liggende brakk i lang tid. Sommeren 2024 inngikk Nye Veier ny kontrakt med Hæhre Entreprenør for å fortsette arbeidene, men kun på halve parsellen; E6 Ranheim-Sveberg. – Dette er en viktig milepæl for prosjektet og det er godt å få på plass ny totalentreprenør. Vi ser veldig fram til å komme over i en ny fase og få bygget ferdig veien. Det er nok også mange som bor i området som vil sette pris på at det nå blir framdrift, uttalte Magne Ramlo, Nye Veiers prosjektsjef, da Hæhre fikk jobben i 2024. Den andre hovedparsellen, Sveberg-Værnes, er fremdeles ikke tildelt, men Nye Veier har antydnet at jobben kan komme ut i markedet i løpet av inneværende år. Parsellen Ranheim-Sveberg skal nå etter planen være ferdig i 2028, mens hele den nye veien, fra Ranheim til Værnes, som opprinnelig skulle vært ferdig i 2025, har Nye Veier anslått at kan stå ferdig i 2031.

Omfattende trafikkavvikling

Nye E6 Ranheim-Sveberg blir en firefelts motorvei med fartsgrense 110 km/t. Strekningen er 12,5 kilometer lang, fordelt på 10,8 kilometer vei i dagen og den ca. 1,7 kilometer lange Væretunnelen. Det skal blant annet bygges tre toplanskryss, mens to kryss skal kompletteres med nye ramper. Da Anleggsmaskinen er på besøk i mars, er det

Det har blitt gjennomført en lang rekke trafikk-omlegginger underveis i prosjektet, og stadig nye midlertidige kjøremønstre har blitt etablert. Her er en midlertidig rundkjøring sør for Væretunnelen (tunnelløpene øverst til venstre). (Foto: Tor Kleiven / Hæhre Entreprenør)

Jan Arild Langeid, HMS/KS-leider på prosjektet for Hæhre Entreprenør, synes det er et spennende og artig prosjekt å få være med på.

BORN IN THE DARKNESS!

Optibeam representerer optimal ytelse, pålitelighet og kvalitet.

Optibeam ekstralyser er designet for å møte behovene til yrkessjåfører og bilførere. Dette fører til økt sikkerhet på mørke veier og på arbeidsplassen.

POWERFUL MACHINES REQUIRE POWERFUL LIGHTS!

Nordic Lights leverer kvalitetslys for alle typer maskiner, alt fra små kompaktlastere til store mobilkraner.

Maskiner med Nordic Lights kan kjøres døgnet rundt i mørket og i et utfordrende miljø. Alle Nordic Lights lamper er beskyttet mot støv, vann, store temperatursvingninger og har veldig lang levetid.

CLAYTON POWER

PLUG AND GO - YOU'VE GOT THE POWER!

Clayton LPS II gir deg mobil strøm til alt du trenger i servicebilen. Fra drill, sag eller sveiseapparat – denne bærbare strømforsyneren leverer kraften du trenger til verkøyene dine, slik at du kan fullføre arbeidet raskt og effektivt. Ikke la mangel på strøm stoppe deg!

Med Clayton LPS II er du alltid klar for jobben, uansett hvor du er.

Brigade

SAFETY FIRST!

BRIGADE leverer alt av sikkerhetssystemer til tunge kjøretøy og arbeidsplasser hvor sikkerhet er i høysetet.

De leverer kamerasystemer for ulike behov som **Backeye*360** som viser et 360° sømløst bilde på monitor. **ZoneSafe*** system for å redusere risikoen på utsatte arbeidsplasser. **White Sound*** ryggevarsler som automatisk justerer volum etter hvor mye støy det er rundt kjøretøyet.

STARTAX
MASKIN-TEKNISK AS

www.startax.net | post@startax.no
Rosenholmveien 20, N-1252 Oslo
22 62 05 50

Det foregår mye sprengning på prosjektet, noe som gjør trafikkavviklingen enda mer utfordrende. I forbindelse med hver sprengning, må veien stenges.

Hæhre har brukt mye tid og ressurser på å få oversikt over alt som har blitt utført fram til de overtok prosjektet, og de har registrert rundt 2500 avvik, som de ikke visste om da de startet samhandlingsfasen.

hektisk virksomhet langs begge sider av eksisterende E6. Og nettopp trafikkavvikling er en av hovedutfordringene på det omfattende prosjektet.

– Dette er nok et av de mer kompliserte prosjektene i landet, mye på grunn av trafikkbildet. Denne veien er godt trafikkert, med en ÅDT (årsdøgntrafikk) på ca. 20 000, og vi skal til enhver tid ivareta vår egen, og ikke minst tredje persons, sikkerhet mens prosjektet pågår. Trafikksikkerhet og fremkommelighet har derfor topp prioritet, forteller Jan Arild Langeid. Han er HMS/KS-leder på prosjektet for Hæhre Entreprenør.

– Helt siden oppstart har vi gjennomført en lang rekke trafikkomlegginger og etablert stadig nye kjøremønstre. Disse omleggingene gjøres stort sett på nattetid, med hensyn til bilistene. Likevel innebærer det mye jobb, planlegging og logistikk, forteller han.

Konstruksjoner og infrastruktur

Prosjektet inneholder 30 nye konstruksjoner, hvorav syv var ferdige og to delvis ferdige da Hæhre overtok, mens 16 eksisterende konstruksjoner skal rives.

– Blant konstruksjonene som skal bygges er kulverter, gangbroer, vannpumpestasjoner, tekniske bygg, nye elveløp og såkalt minitunneling, hvor vi benytter en tunnelboremaskin (TMB) under eksisterende vei. I tillegg er det et nytt løp i Væretunnelen, som var nesten ferdig da vi overtok. Når det er ferdigstilt, skal vi

Prosjektet inneholder 30 nye konstruksjoner. Her pågår støpearbeid på en kulvert.

Her etableres en viltundergang ved Leistadåsen. (Foto: Tor Kleiven / Hæhre Entreprenør)

rehabilitere det gamle løpet med tilsvarende infrastruktur i bakken og tekniske installasjoner, forklarer Langeid.

– Hele parsellen har dessuten gammel infrastruktur – vann, overvann, kloakk og trekkerør for strømkabler – og alt må graves opp, flyttes, fornyes og dokumenteres. Så det er mye å holde styr på, sier han.

– Likevel er alt dette kjente ting for oss, som vi er godt vant med. Det er som sagt trafikkavviklingen som er utfordringen. I forbindelse med sprengning, må veien stenges. Det dreier seg om rundt 20 minutter hver gang, og vi prøver selvfølgelig å unngå rushtidsperioder, for da tar det så fryktelig lang tid

Norges største utvalg av brukte maskiner under 10 tonn!

www.hymax.no

[62 33 06 60](tel:62330660)

Det meste av eksisterende
asfalt knuses og gjenbrukes
på prosjektet, ifølge Langeid.
Her er knuseverket i aksjon.

Her foregår såkalt minitunnelering
under eksisterende E6. Olimb Anlegg
er underentreprenør.

før trafikken flyter igjen. Med god planlegging og sikkerhetstankegang går dette fint.

2500 avvik

Hæhres HMS/KS-leader legger ikke skjul på at det har vært litt utfordrende å ta over et halvferdig prosjekt etter en annen entreprenør.

– Vi har brukt mye tid og ressurser på å få oversikt over alt som har blitt utført fram til vi overtok, og vi har måttet gjøre en god del ting på nytt. Totalt har vi vel registrert rundt 2500 avvik, som vi ikke visste om da vi startet samhandlingsfasen. Vi har for eksempel måttet ta ned store deler av innredningen i det nye løpet av Væretunnelen. Flere av løsningene har vi også omprosjektert, som for eksempel et par store kryss, som vi har nedskalert i omfang.

– Rent fremdriftsmessig er vi ganske bra i rute på prosjektet. Vi ligger nok noe bak på enkelte punkter,

men til gjengjeld litt foran på andre punkter, sier han.

Flaggermus og salamandere

Det tas naturligvis en rekke miljøhensyn på et prosjekt som dette.

– Det er ikke krav om elektriske maskiner på dette prosjektet, men vi har likevel en del el-lastebiler her. Langt viktigere er nok gjenbruk av masser, som vi gjør i den grad det er mulig. Vi knuser og gjenbraker det meste av asfalten her, og all matjorden blir skrapet av og lagt i ranker, for å brukes på nytt i samme geografiske område som det ble hentet fra, forteller Langeid.

– I tillegg er det mye dyreliv i området, og både flaggermuskorridorer, salamanderdammer og bekkeløp for fisker skal hensyntas.

– Det er også litt utfordrende grunnforhold på deler

Parsellen Ranheim-Sveberg skal nå etter planen være ferdig i 2028 (Sveberg-krysset er omtrent midten på kartet). Nye Veier har anslått at hele den nye veien, fra Ranheim til Værnes, som opprinnelig skulle vært ferdig i 2025, kan stå ferdig i 2031. (Kart: Nye Veier)

av prosjektet. Blant annet er det kvikkleire flere steder langs traseen, og vi utfører masseutskifting og forsterking der det er behov.

Komplekst prosjekt

I forbindelse med utbyggingen av ny E6 skal det også etableres en ny vannforsyning for Malvik kommune, med et ledningssystem parallelt med veien fra Være til Sveberg, en strekning på ca. 10 kilometer. Hæhre Entreprenør har også fått denne jobben, som gjør et allerede stort prosjekt enda mer omfattende.

– Det er rundt 500 mann på jobb her nå, totalt. Og hele 225 ulike firmaer, større og mindre, er innom på en eller annen måte i løpet av prosjektperioden. Blant dem er alle våre egne søsterselskaper i konsernet; Isachsen Anlegg, Contur, med ekspertise på betongkonstruksjoner, og NOMAS, som har all massetransporten, forteller Langeid.

– Dette sier litt om kompleksiteten i prosjektet, og god planlegging og logistikk er essensielt. Vi bruker også mye tid på seriositetsarbeidet her, for alle disse ulike firmaene må sjekkes og godkjennes. Nye Veier

Det er krevende grunnforhold flere steder langs traseen. Her er det et område med kvikkleire, hvor det utføres masseutskifting og forsterking.

er også veldig opptatt av seriositet og vi har et meget godt samarbeid med dem, sier han.

– Alt i alt er dette et spennende og artig prosjekt å få være med på, og jeg er helt overbevist om at dette vil bli en fantastisk fin vei når den blir ferdig. ●

«Kjøper du billig, - kjøper du dyrt»
(En myte det er noe i?)

«Kjøper du Falköping, - kjøper du trygt»
(Et faktum)

Kvalitet blir alltid billigst!

Falköping

MADE IN SWEDEN

Produsert i Norden... - for nordiske forhold, krav og metoder
www.stavemaskin.com

Sigurd Stave
MASKIN AS

JEKSLEVEIEN 22, 2016 FROGNER - TLF 23 26 78 00
www.stavemaskin.com - E-post: mail@stavemaskin.com

Spredernes "Rolls Royce"

Fra gjenvinning til livredning

Et unikt øvingsområde for nødetatene vokser fram på Haug miljøpark i Ås kommune. Det som tidligere var et tradisjonelt massemottak og gjenvinningsanlegg, er i ferd med å få en helt ny og livsviktig funksjon. Bak prosjektet står en meget ivrig og engasjert gårdeier.

Tekst og foto: Njål Hagen – nh@mef.no

På Haug miljøpark bygges det nå et omfattende og høyspesialisert øvingsområde for Urban Search and Rescue (USAR). Det er et anlegg som skal gi nødetatene realistiske og krevende treningsforhold, tett

Illustrasjonen viser hvordan anlegget er tenkt å bli når det står ferdig.

knyttet til virkelige hendelser. Prosjektet er et eksempel på hvordan anleggsarbeid, gjenbruk og samfunnsikkerhet kan forenes i praksis.

Øvingsområdet etableres på et areal på rundt 10,6 mål og utvikles som et komplett og helhetlig treningsanlegg. Stiftelsen Norsk Luftambulanseteknologi er oppdragsgiver og vil leie hele anlegget som ett samlet objekt. Målet er å gi politi, brann, redning og andre beredskapsaktører tilgang til et fleksibelt øvingsmiljø, der samvirke, teknikk og taktikk kan trenes under realistiske forhold.

Det er Per Ove Siggerud, som i mange år har drevet Drøbakveien Jord og Gjenvinning AS, som står bak ideen om å bygge øvingsområdet. Siggerud har tidligere drevet med både vanlig anleggsdrift og pukkverksdrift, men la om driften for en god del år siden, og har de senere årene hatt massemottak og gjenvinningsanlegg på området. Det er Skolt Pukkverk AS som i dag drifter massemottaket.

– Jeg begynte å jobbe på gården som guttunge. Blant

Per Ove Siggerud drev i mange år med pukkverks- og anleggsdrift. De senere årene har han hatt anlegg for masse-mottak og gjenvinning på hjemgården. Nå bygger han et øvingsområde for Urban Search and Rescue (USAR).

Det er anlagt en sju meter dyp dam på øvingsområdet. Her skal nødetatene ha øvelser knyttet til drukning, redning fra vann og komplekse ulykkes-scenarier. Det røde bygget i bakgrunnen er brannstasjon, ambulansestasjon, kurs- og øvings-senter for blant annet Norsk Luftambulanseteknologi.

annet satte jeg poteter med en gammel potetsetter. Da de var modne solgte jeg dem fra en salgsbod ute ved veien. Da jeg var 16-17 år begynte jeg å kjøre grave-maskin. Utdannelsen min har jeg fra landbrukslinja på Kalnes, sier Siggerud.

– Jeg har tatt vekk produksjonen av stein og flyttet den til Vestby pukkverk som eies og drives av Skolt Pukkverk. Jeg har også lagt ned anleggsvirksomheten, sier han.

To hjul

Vi møter Siggerud på gården han og kona, Unni, kjøpte av hennes far i 1998. I det som var hønsehuset med plass til 3000 høner på Hoxmark gård, har han innredet med kontorer, verksted, lager, leilighet og et stort treningsrom. Sistnevnte er utstyrt med et stort antall treningssykler, og Siggerud forteller at det er datteren Thea, som er i norgestoppen i terrengsykling, og andre syklistene som bruker treningsfasilitetene. De har også bygget et stort sykkelanlegg på og rundt gården. Her arrangeres både treningssamlinger og sykkelritt. På gården er det også et stort hestesenter med stall og ridebane, og en 9-hulls frisebane. I tillegg til denne gården, eier han også nabogården.

– Jeg kjøpte hjemgården min i 1987. Det er gården Haug nordre, og det er den som er hovedgården. Alt nå handler om Haug og utbygging av denne, sier Siggerud. Han begynte planleggingen og utbyggingen av området for mange år siden.

Vi har hagemurstein og trinn for salg

Sjekk oppdalnaturstein.no for mer info.

OPPDAL NATURSTEIN AS

Mob 90 50 32 32 | post@oppdalnaturstein.no

Spesialrør er anskaffet og gravd ned på området. Disse er utstyrt med dører, innganger og ventilasjonssjakter slik at ulike hundesøkssituasjoner kan simuleres.

– Første trinn var ambulansestasjonen. Byggingen av denne startet i 2000. I 2005 ble det bygget et kurs- og undervisningssenter for Ullevål sykehus. For femten år siden bygget jeg ny brannstasjon, og for to år siden bygget jeg treningssenter for Norsk Luftambulanse. Nå bygger vi NLA Arena. De har leid ti mål, sier Siggerud.

Bygget for realistiske scenarioer

Kjernen i øvingsområdet er en stor dam som er tømt,

Per Ove Siggerud med skisse som viser hvordan øvingsanlegget på gården Haug nordre vil bli når det står ferdig.

rensket for slam og deretter steinsatt både i bunn og sidevegger. Under vann er det etablert avsatser for plassering av øvingsselementer, og langs kanten er det tilrettelagt strand for utsett av båter og materiell. En solid steinbrygge er allerede på plass og vil få betongdekke på toppen. Dette gir gode forutsetninger for øvelser knyttet til drukning, redning fra vann og komplekse ulykkesscenarioer.

Rundt dammen er det bygget vei med en bredde på rundt 6,5 meter. Veisystemet er tilnærmet ferdigstilt og dimensjonert for tung trafikk, noe som gjør det mulig å bruke både anleggsmaskiner, utrykningskjøretøy og spesialutstyr under øvelser. Totalt er rundt 40 000 tonn stein knust og fjernet fra området for å klargjøre grunnen og sikre stabile forhold.

Togvogn

Et av de mest iøynefallende elementene i anlegget er skinnegangen med togvogn. Togvogn, skinner, sviller, master og strømledninger er donert av NSB og gir helt unike treningsmuligheter. Her kan nødetatene øve på togulykker, evakuering og redningsarbeid i og rundt jernbanemateriell. Dette er scenarioer som ellers er svært krevende å trene på i kontrollerte omgivelser. Skinner og sviller er allerede lagt ut, og selve togvognen løftes inn og transporteres til Haug i forbindelse med spesialtransport.

Firbente redningsmannskaper

På øvingsområdet er det også tilrettelagt for avansert hundesøk. Totalt er ni spesialrør anskaffet og gravd

Det er sykkelløyper og -baner på og rundt gården til Siggerud-familien. Senest i fjor høst ble det arrangert nasjonalt sykkelritt i anlegget. I tillegg er det 9-hulls frisbeebane og ridebaner for hest.

Far og datter: Per Ove Siggerud har blant annet vært med på å starte Son sykkelklubb, og datteren Thea er aktiv syklist. Det er et stort innendørs treningssenter og utvendig sykkelanlegg på gården som brukes av forskjellige sykkelklubber og -lag.

Born to transform. Built to last.

I 40 år har Rototilt® vært ledende i utviklingen av tiltrotatoren. Selskapet har forandret hvordan maskinførere arbeider og hva gravemaskiner kan gjøre. Samtidig som vi feirer denne milepælen, fortsetter vi å finne nye måter å endre bransjen på.

Besøk rototilt.com for mer informasjon.

rototilt.com

En skinnegang med togvogn er også på plass. Her kan nødetatene øve på togulykker, evakuering og redningsarbeid i og rundt jernbanemateriell.

For å støtte den daglige driften er det etablert en omfattende brakkerigg bestående av 20 stålbrakker montert i to høyder. Riggene inneholder sanitæranlegg samt rom for briefing og debriefing, og er allerede tatt i bruk under øvelser. Saltak er bestilt, og anlegget ferdigstilles videre etter hvert.

Nasjonal betydning

Utleier bistår også aktivt i prosjektet med anleggs-maskiner og kompetanse. Maskiner brukes blant annet til tilrettelegging av skredområder, utlegging av busser og biler i dammen, samt håndtering av tunge betong- og øvingsselementer. Dette understreker hvor sentral anleggsbransjen er i utviklingen av moderne beredskapsløsninger.

Når øvingsområdet på Haug miljøpark står ferdig, vil det representere et av de mest komplette USAR-anleggene i landet. Her møtes anleggsgag, gjenbruk, teknologi og livredning i et felles prosjekt med stor samfunnsnytte. ●

ned på området. Disse er utstyrt med dører, innganger og ventilasjonssjakter slik at ulike søkssituasjoner kan simuleres. Tre av rørene er allerede ferdigstilt og lagt ut, og politiets hundegruppe fra Oslo har tatt området i bruk.

I tillegg er det lagt opp masser vest for øvingsområdet som kan brukes til skredøvelser. Dette gir mulighet for å trene på søk og redning etter ras og sammenraste konstruksjoner. Noe som er en sentral del av USAR-konseptet.

Foto: Heidi Marie Grøperød

E-LÆRINGSKURS: SIKKER FJELLSIKRING

TRYGGERE ARBEID STARTER
MED RIKTIG KOMPETANSE

PASSER BÅDE
ERFARNE
FAGARBEIDERE OG
NYE I BRANSJEN

GJENNOMFØRES
PÅ 40 MINUTTER

Kurset er utviklet av erfarne fagfolk og gir en praktisk og engasjerende innføring i sikkerhetsarbeid i fjellsikringsprosjekter. Gjennom realistiske situasjoner lærer deltakerne å kjenne igjen risikofaktorer og ta gode valg i arbeidshverdagen.

Dette får du:

- Økt forståelse for risikofaktorer i fjellsikringsarbeid
- Fokus på ansvar for egen og andres sikkerhet
- Praktiske eksempler fra virkelige hendelser
- Verktøy for å identifisere og håndtere farer

MELD DEG PÅ I DAG!

www.eba.no/sikkerfjellsikring

Når sekundene teller, er slokkevann avgjørende

Over 35 år i VA-bransjen!

FRA ENKEL TIL
KOMPLETT LØSNING

Komplett brannvannsløsning med tank og trykkøkningstasjon

VPI Brannvannstank med trykkøkningstasjon er en unik løsning som sikrer pålitelig tilgang til slokkevann, også der offentlig vannforsyning ikke strekker til. Integrert maskinrom med to pumper, automatisk drift ved trykkfall og en ferdig programmert løsning som gir enkel installasjon og rask oppstart på byggeplass.

Skann meg!

Komplett brannvannsløsning:

- Iht. NS EN-12845 & NS-1545
- ISO-sertifisert 9001 & 37301
- Integrert maskinrom
- Pumper med styring
- Enkel og dobbelpumpe tilgjengelig
- Brutt vannspeil
- Enkel installasjon

Ekspert team:

- Over 30 års erfaring i VA-bransjen
- Prosjekterer og produserer
- Skreddersøm
- Konstruksjon, tegninger, beregninger og dimensjonering

Tilpasses ditt prosjekt:

- Størrelse og volum 0-800m³
- Kan sammenkobles for større løsninger
- Pumpekapasitet
- For bl.a sprinkleranlegg, hydranter og tåkevannsanlegg
- Installasjon over eller under bakken

Kontakt oss for mer informasjon

Email: kwe.salg@kingspan.com | Tlf: 33 43 03 50
kwe.kingspan.com/VMT

Oddvar Stokkeland trives veldig godt hos Grunn-Service AS på Bryne. Her er han i ferd med å rydde på kjøkkenet.
– Dagene går jo så mye fortere når man har arbeid, smiler han.

Har fått en meningsfull hverdag i anleggsbransjen

Mot slutten av fjoråret opplevde Oddvar Stokkeland (55) at livskvaliteten plutselig økte betraktelig. Via programmet HELT MED fikk han nemlig jobb hos bedriften Grunn-Service AS på Jæren, og nå gleder han seg til hver arbeidsdag.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

– Dagene går jo så mye fortere når man har arbeid! Det er mye kjekkere enn å sitte hjemme, sier Oddvar fornøyd da vi møter ham på kontoret til Grunn-Service på Bryne.

– Her er det så mye kjekke folk! Og jeg får varierte arbeidsoppgaver, smiler han beskjedent.

– Så er vi jo også «grævla» heldige som har deg her, Oddvar. Det er vi skikkelig glade for! Det var bra her før også, men det har blitt enda mye bedre her etter at du kom inn, sier Heine Schea, HR-leder i Grunn-Service mens han nikker anerkjennende bort på Oddvar.

Oppfordret anleggsbransjen til å stille opp Stiftelsen HELT MED ønsker å bidra til mangfold og inkludering ved at det opprettes arbeidsplasser for mennesker med utviklingshemming, autisme og lærevansker. Stiftelsens visjon er at disse menneskene gjennom deltakelse i arbeidslivet skal få oppleve at de er inkludert og til nytte i samfunnet, på lik linje med andre.

– Mange av dem sitter på ressurser og kompetanse. Selv om de ikke har klart å fullføre en utdanning eller fått fagbrev, så kan de likevel ha noen ferdigheter

«Mange av dem sitter på ressurser og kompetanse. Selv om de ikke har klart å fullføre en utdanning eller fått fagbrev, så kan de likevel ha noen ferdigheter som det kan være mulig å bruke i arbeidslivet.»

Hanne Kluge, jobbspesialist i HELT MED

som det kan være mulig å bruke i arbeidslivet. På en arbeidsplass skal det jo som oftest gjøres en del oppgaver som man ikke trenger formell kompetanse til, sa jobbspesialist Hanne Kluge i HELT MED under anleggsmessen MEFA i Stavanger i fjor.

Kluge fortalte også at blant de over 400 som hittil

Det å gi folk en mulighet og inkludere ulike mennesker i arbeidslivet, er viktig for oss, sier Heine Schea, HR-leder i Grunn-Service. Han forteller at Oddvar har en svært positiv effekt på arbeidsmiljøet i bedriften.

har fått jobb via HELT MED, så var det foreløpig ingen i anleggsbransjen. Hun oppfordret derfor alle entreprenørbedriftene som var til stede til å ta kontakt dersom de trodde de kunne ta inn en person fra HELT MED i sin bedrift. Og det var akkurat det Grunn-Service gjorde.

Fire ukers prøveperiode

– Vi hørte om HELT MED på MEFA, så vi kontaktet dem og fikk høre hvordan det fungerer og hva vi kunne forvente, forteller Heine Schea.

– Vår hensikt med dette er ikke at vi skal ha inn en person til å gjøre en spesifikk arbeidsoppgave. Målet er å bidra til å gi en person er mer meningsfull hverdag. Og det virker det som vi har oppnådd med Oddvar, sier han.

– I samarbeid med HELT MED fikk vi hjelp til å velge ut noen passende arbeidsoppgaver, og til å legge ut en stillingsannonse via deres systemer. Det var HELT MED som styrte hele rekrutteringsprosessen og som fant frem aktuelle kandidater. Vi hadde Oddvar

inne på intervju. Det var en hyggelig seanse, og han var positiv til det vi fortalte og la fram av arbeidsoppgaver. Deretter begynte han på den fire uker lange prøveperioden, for å se om dette ville fungere, både for ham og oss.

Første lønningsdag

Underveis i prøveperioden ble listen med arbeidsoppgaver tilpasset noe, og til slutt endte Grunn-Service og Oddvar opp med en stillingsbeskrivelse som begge var fornøyde med.

– Oddvar ble da fast ansatt hos oss i en stilling som servicemedarbeider. Det går blant annet ut på at han handler inn mat hver dag, koker kaffe, dekker på til lunsj, rydder av etter lunsj, setter på oppvaskmaskinen, rydder og vasker. Han utfører oppgavene i sitt eget tempo, men han jobber fra 9 til 13 hver dag. Han beholder sin uføretrygd – det er en del av konseptet – men han får også litt lønn hos oss. Den første lønnsutbetalingen hans er faktisk i morgen, forteller Heine.

«I samarbeid med HELT MED fikk vi hjelp til å velge ut noen passende arbeidsoppgaver, og til å legge ut en stillingsannonse via deres systemer. Det var HELT MED som styrte hele rekrutteringsprosessen og som fant frem aktuelle kandidater.»

Heine Schea, HR-leder i Grunn-Service.

Positivt for arbeidsmiljøet

– Oddvar har tatt dette vanvittig bra! Han gjør oppgavene som han skal, han er samvittighetsfull, nøye og bestemt. Vårt inntrykk er at han trives godt her, noe han også bekrefter når vi spør ham. Samtidig betyr dette også veldig mye for oss. De andre ansatte bryr seg og engasjerer seg, og det har rett og slett hatt en svært positiv effekt på arbeidsmiljøet vårt.

– Det å gi folk en mulighet og inkludere ulike mennesker i arbeidslivet, er viktig for oss. Vi har også samarbeid med både NAV og kriminalomsorgen. Vi brenner for dette samfunnsansvaret. For oss er dette viktig, slår han fast.

– Her er det godt å være

Det er utvilsomt viktig for Oddvar også, som har flere dårlige erfaringer med seg fra tidligere.

– Jeg har hatt litt jobb før, men det var ikke noe særlig trivelig, forteller han åpenhertig.

– Der var det nemlig både baksnakking og mobbing. Jeg trodde først det ville være det her også, så jeg var litt skeptisk til å begynne med. Men så var det ikke sånn her! Her er det veldig godt å være. Det er «gilde» folk her, smiler han tilfreds, før han går tilbake til kjøkkenet for å rydde ferdig. ●

SLITESTÅLKOMPANIET AS

Vi har stål til de fleste tunnellskuffene. Cat og Volvo med flere.

Vil du ha lengre levetid?

Beskytt skuffer med utskiftbare deler.

Firmaet satser på kvalitetsstål av typen 500 brinell til konkurransedyktige priser

Slitestålkompaniet AS

Bølerveien 71
2020 Skedsmokorset
Tlf: 63 80 93 00
Mob: 95 86 10 58

www.slitestalkompaniet.no

Profilstål

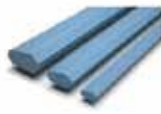
Skjærestål

Påboltstål

Strips

Kamp-profilstål

Sidebeskytter

Påsveisede vinkler

Topp-plater

Hardmetall-brikker

Volvo-segenter

Kompakte tannholdere

Cat J-system

Skjær og end bits dozere

Ripper-tenner

Segmenter mellom tennene

Seabrokers
Heavy Machinery

Vi leverer kraft og kvalitet til konkurransedyktige priser. Seabrokers Heavy Machinery er en solid og allsidig leverandør av kraner, anleggs- og godshåndteringsmaskiner i Norge.

SANY

Quality Changes the World

Sany SY215E

En uslåelig 23 tonn batterielektrisk beltegraver

Vi kan levere i 2025

Kampanjepris
ut mai
4.450.000,-

Kontakt:
Tor Egil Rosland:
toro@seabrokers.no
Tlf: 91685421

Seabrokers.no

A part of Seabrokers Group

Nye svindel- metoder krever oppdaterte ansatte.

Hei David, vi oppdaterer lønssystemet. Bekreft dine personopplysninger her: www.lonn-portal-sikkerhet.com

Hver dag utsettes norske bedrifter for stadig mer avanserte svindel-metoder rettet mot de ansatte. Faktisk skyldes 9 av 10 vellykkede svindelforsøk at ansatte blir lurt.

SafeZone gir bedriften beskyttelse i flere lag:

Avanserte sikkerhetsfunksjoner på mobilen til alle ansatte. Det blokkerer skadelige nettsider og stopper mange cyberangrep før de når deg. Det krever ingen installasjon, oppdatering eller vedlikehold hos dere.

Sikkerhetskunnskap til alle ansatte som gir økt bevissthet og kjennskap til nye svindelmetoder. Dette er opplæring som gir et solid forsvar mot fremtidige angrep.

Med SafeZone gjør du dine ansatte tryggere, og styrker beskyttelsen av bedriftens verdier.

Beskytt bedriften med SafeZone

Logg deg inn på mef.no og se Telenor-avtalen.

Hei Kari,
Ditt beløp har blitt belastet to ganger. Klikk her for å bekrefte tilbakebetaling: bedriftreise.iu.com

telenor

Trine har vokst opp med pukk og stein

For Trine Andersen Johannessen har Råde Graveservice alltid vært mer enn en arbeidsplass – det har vært en del av familien, av hverdagen, av identiteten. Som 41-åring trer hun inn i rollen som administrerende direktør med en blanding av stolthet, ydmykhet og en god porsjon pågangsmot.

Tekst og foto: Odd Borgestrand – Anleggsmaskinen@mef.no

Det handler ikke bare om et generasjonsskifte – men også starten på et nytt kapittel for en bedrift med solide røtter og store ambisjoner. Nå er det tredje generasjon som tar fatt på sin etappe etter oppstarten til morfar Sverre Nilsen i 1957.

41-åringen Trine, bosatt på Jeløy, er kjent for å være mer utadvendt enn de fleste og alltid med en kommentar på lur. Hjemme har hun full heilagjeng i ektemannen, to barn og bonusbarnet som studerer i utlandet – og ikke minst faren Terje, som nå over-

leverer stafettpinnen med en blanding av stolthet og lettelse. Og hvis det er én ting Trine kan, så er det nettopp å bygge lag – både på jobb og hjemme. Hun mener det er en klar fordel at hun er vokst opp med «pukk og stein».

Etter oppstarten som leder ved årsskiftet har hun opplevd en varm velkomst av en samlet bransje. Jenter er fortsatt i klart mindretall i bygg og anlegg. Samtidig kjenner hun på et visst forventningspress, men Trine er tydelig på at hun vil være tro mot firmaets historie

Trine Andersen Johannessen er klar for lederjobben i familieselskapet Råde Graveservice AS.

og gode tradisjoner, og det er dette hun gjerne vil videreutvikle. Ekstra stas var det at både ordfører og varaordfører i Råde stilte opp da hun formelt ble ansatt som ny administrerende den 5. januar i år.

Fem års fartstid i firmaet

Hun har allerede fem års fartstid i familiebedriften, som i fjor omsatte for 374 millioner, med drøyt 100 dedikerte medarbeidere. Hun fikk ansvar for personalledelse, helse, miljø og sikkerhet og kvalitetssikring på veien mot direktørjobben, og hun kjenner hver eneste medarbeider ved navn. Det er i seg selv en styrke. Hun er spesielt glad over erfaringen hun fikk som leder for HMS og kvalitet i det store vannledningsprosjektet for MOVAR i Moss.

Som viktig ballast kan hun vise til studier innen markedsføring og ledelse på Handelshøyskolen BI i Oslo og solid arbeidserfaring fra rådgiverbransjen.

Som rådgiver, først hos Hjeltnes Consult, som etter hvert ble en del av Multiconsult, var hun en del av et godt og sterkt fagmiljø innen geo, vann og miljø ved hovedkontoret på Skøyen. Her jobbet hun blant annet med større tilbudsprosesser, eksempelvis med den nye reservevannløsningen til Oslo fra Holsfjorden i Lier kommune til Huseby i Oslo, et mye omtalt milliardprosjekt. Nå har Trine fokus på mer lokale oppdrag, primært i Østfold. Firmaet har sikret seg

Samhold og godt humør på jobben. Administrerende direktør Trine Andersen Johannessen løftes fram av fra venstre: Renate Aaneland, CFO, Hans Fredrik Suther, teknisk sjef og Torill Skau, leder HMS, KS og Ytre Miljø.

en rekke større kontrakter det siste året. Den største jobben har Råde Graveservice for Sarpsborg kommune med etablering av ledningsnett til renseanlegget på Alvim. Dette er den største enkeltkontrakten i selskapets historie, på 123 millioner. I porteføljen ligger også oppdrag som underentreprenør til AF Bygg Østfold med ledninger til renseanlegget ved Fuglevik i Moss. Dessuten er det flere oppdrag i Fredrikstad, blant annet ny gang- og sykkelvei i Dikeveien og nye oppdrag på Værstetorvet og for boligene i Innseilingen.

Viktig rådgiver

Hennes nærmeste rådgiver blir nok pappa Terje, som kan se tilbake på drøyt 50 års virke i firmaet, hvorav

Nå er det Trine som står i fremste rekke, men med pappa Terje som sin nærmeste rådgiver. ➤

«Jeg er avhengig av teamet rundt meg og er tilhenger av Douglas McGregors Y-ledelse, hvor frihet under ansvar, involvering, tillit og utvikling er viktige elementer for å lykkes.»

Trine Andersen Johannessen, administrerende direktør i Råde Graveservice

nærmere 40 år som daglig leder. Nå er Terje tilbake på hjørnekontoret der han startet sin karriere, mens Trine har overtatt det kombinerte sjefs- og møterommet bak resepsjonen, fortsatt godt ivaretatt av Betsy Berg.

Terje blir emosjonell når han får spørsmålet om datterens nye rolle i firmaet.

– Jeg kjenner meg trygg på at overgangen vil gå bra for Trine sin del. Siden den nye lederen er min egen datter syns jeg dette er morsomt. Trine har sterk faglig kompetanse innen ledelse, og hun er også en del av firmaets historie sammen med sine to søsken, Morten og Anita, som for øvrig også er aksjonærer i firmaet og sitter i styret.

– Kanskje blir det noen krevende måneder for meg når det ikke lenger er jeg som skal svare ja eller nei på alle daglige spørsmål. Min nye rolle er nå å være arbeidende styreleder, med spesielt ansvar for eiendom og utvikling – i tillegg til å være en del av salgsteamet. Jeg vil også fortsette som styrets leder i firmaets eiendomsselskap. Her er det mye spennende på gang med flere store prosjekter.

– Jeg mener jeg fortsatt har mye å bidra med, og

for meg er Råde Graveservice selve livsverket. Jeg er fortsatt full av energi og vil gjerne bidra med min kompetanse og mitt store nettverk så lenge den nye ledelsen ønsker og har behov for det. Jeg er også trygg på at firmaet blir best ivaretatt innen familien. Alternativet er salg, men nå er beslutningen tatt i familien: Råde Graveservice er ikke til salgs. Nå er det Trine som er blitt «odelsjente» på gårdstunet vårt, sier Terje med fasthet i stemmen.

Opp- og nedturer

Terje er glad Trine får en annen start enn han selv fikk som leder i 1980. Da svigerfar Sverre brått døde, var det Terje som måtte tre inn over natta sammen med Sverres datter Gerd. De to samarbeidet i til sammen 46 år, før Gerd av helsemessige årsaker valgte å selge seg ut av firmaet og lot svoger Terje overta hundre prosent av aksjene.

Når stafettpinnen nå går videre til tredje generasjon er det også naturlig at Terje ser tilbake på både opptur og nedturer. Det stolteste øyeblikket i hans etappe var måten firmaet håndterte den største nedturen.

– I perioden 1990 til 1994 var det så vidt båten bar.

Da klarte svigerinne Gerd og jeg, sammen med en flott gjeng medarbeidere, å unngå total falitt. Takket være god støtte av vår lokale bank og oppstart av Onsøy Pukkverk reddet vi firmaet og de mange arbeidsplassene. Samtidig er jeg stolt over at vi i alle år siden 1994 har levert plussregnskaper og utviklet oss på en god måte, legger han til.

Både Trine og Terje er tydelig på viktigheten av dyktige medarbeidere. Trine har spisskompetanse på administrasjon og ledelse, og det vil bli en mer formell organisasjonsstruktur med klare linjer og tjenestevei, der daglig leder ikke har altfor mange som direkte rapporterer til henne.

– Dette har vi i styret jobbet strategisk en god stund med. Nå er vi endelig der hvor vi har rigget oss for en mer bærekraftig organisasjon - også for framtida, sier de to.

Det betyr også at Trine skal slippe å ta avgjørelser som andre er bedre til, eksempelvis hvilke typer gravemaskiner som skal kjøpes inn – eller hvilke typer rør som skal benyttes i de ulike prosjektene.

Oppskriften på en god leder

– Det viktigste rådet mitt er derfor at hun skal konsentrere seg om å bli en best mulig leder med fokus på drift, økonomi og solid lagbygging, sier Terje videre.

– Som leder ønsker jeg å være en som lytter, er

interessert og ser den enkelte. Jeg tror jeg klarer å være ydmyk i lederrollen. Det betyr både å innrømme feil og ikke minst ta ansvar. En feilfri leder er det få som liker. Jeg tror og håper min respekt og interesse for andre mennesker merkes. Det er i hvert fall veldig viktig for meg, understreker Trine.

– Jeg er avhengig av teamet rundt meg og er tilhenger av Douglas McGregors Y-ledelse, hvor frihet under ansvar, involvering, tillit og utvikling er viktige elementer for å lykkes. Spesielt nå i starten er det viktig å finne grensesnittene mellom far og meg som datter. Det kan lett bli slik at medarbeidere går til senior, men dette vil gå seg til etter hvert. Det bekymrer meg egentlig ikke, sier Trine og legger til en kledelig latter.

Firmaet har nå på plass en egen avdelingsgruppe på seks personer, som alle har den nødvendige kompetansen innenfor sine fagområder. Avdelingsledergruppa og samtlige ansatte ute på prosjektene har et felles ansvar for å skaffe de «rette» jobbene, utføre jobben skikkelig og dermed ta vare på det gode renomméet Råde Graveservice har i markedet.

– Min visjon er å lede en solid, sunn og god bedrift videre til neste generasjon. Det står sterkt hos hele familien. Da er det viktig å følge med i tiden innen miljø og teknologi, slik at visjonen en dag kan bli en realitet, avslutter Trine. ●

ACTIMO® XL
MSG 95A/722 24V
Stol for anleggsmaskin med automatisk luftfjæring
Varenr. 40498200

MAXIMO®
Comfort Plus
MSG95A/731
Stol for traktor med automatisk luftfjæring
Varenr. 40494080

KAMPANJEPRIS
kr 23.900,-
ekskl. mva.

KAMPANJEPRIS
kr 14.990,-
ekskl. mva.

se vårt utvalg på
www.raso.no

Rakkestad Sogneselskap SA 69 22 70 70 post@raso.no www.raso.no

FUNDAMENTERING, BRØNN-, ENERGI- OG HORIZONTALBORING

SPRØYTEBETONG - FUNDAMENTERING - BORING - TBM

entreprenorservice.no

Utstyr for effektivt veivedlikehold

Stickset 500
BRØYTESTIKKSETTER - OPPTAKER
Raskeste og mest fleksible
maskin på markedet.

Produsert hos oss i Norge.
Alle deler finnes på lager.
Support 24h i settesesongen.

Stickup 800
OPPTAK AV BRØYTESTIKKER
I FART

Hastighet ved plukking 11km/t
Kapasitet 300-400 stikker pr. time.
Manuell plukking ved vanskelige
stikker.

- Tar alle typer, 10-40mm, miljøplast, bambus, Pil, naturstikker.
- Liten og lett for montering fremme eller bak på alle kjøretøy.
- Setter og opptaker i samme maskin
- Setting 100-140 stikker pr. time.
- Opptak 200-250 stikker pr. time.
- Vekt: 500kg.

S.Risa as

VASKEUTSTYR
Vi lager alt innen vaskeutstyr.

Uniarm 700
Uniarm 1100

Små skiltvaskere til bruk om vinteren i ned til -30°C,
med vårt unike varmelager/varmholds system.

Stort vaskeutstyr bygd på Chassie eller krokloft.

Se www.srisa.no for våre produkter
post@srisa.no Tlf: 51484403

Fra vinter-Norge til anleggsplass ved Adriaterhavet

Jorid Molde (20) og Erlend Sie (22) tilbringer tre måneder i Slovenia, via programmet Erasmus+. Det gir dem verdfull erfaring fra en annen arbeidskultur – og personlig utvikling for livet.

Jorid Molde, som er fra Orkdal i Trøndelag, er anleggsrørlegger og førsteårs fagarbeider. Årets første fire måneder tilbragte hun på arbeidsutplassering i Slovenia.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

Det er to strålende fornøyde nordmenn vi møter i Slovenia rett før påske.

– Det er helt fantastisk her! Jeg er så glad jeg dro hit, sier Jorid entusiastisk.

– Det er artig å oppleve noe helt nytt og annerledes. Og vi går jo ikke akkurat glipp av noe særlig hjemme disse vintermånedene, smiler hun.

– Vi får oppleve en ny og annerledes kultur. Jeg er virkelig glad jeg tok muligheten da den dukket opp, sier Erlend fornøyd.

Stor bedrift

Fra januar til april i år har de to norske ungdommene arbeidsplassen sin i den slovenske kystbyen Koper, kun et steinkast fra grensen til Italia. De deler leilighet i sentrum av byen og jobber i Makro5 Gradnje, en av Slovenias største bygg- og anleggsbedrifter.

Erlend er lærling i anleggsgartnerfaget hos Søbstad i Trondheim, men han er opprinnelig fra Luster i Sogn. Jorid, som er fra Orkdal i Trøndelag, er anleggsrørlegger og førsteårs fagarbeider. Hun hadde læretida i trønderbedriften LW Entreprenør AS og tok fagbrevet der, men jobber nå i Skanska.

Erlend Sie er fra Luster i Sogn. Her kjører han minidumper utenfor Koper i Slovenia.

17 på utplassering på fire år

Oppholdet i Slovenia er en del av Erasmus+-programmet, formidlet gjennom Opplæringskontoret for anleggs- og bergfagene (OKAB) Trøndelag, med opplæringskonsulent Venche Kulbotten som sentral koordinator og primus motor.

– Dette er fjerde året vi gjør dette. Totalt har vi nå sendt 17 lærlinger og unge fagarbeidere til Slovenia og Italia, sier Venche.

At det ble akkurat disse to landene var litt tilfeldig.

– Det startet med at Trøndelag fylkeskommune arrangerte en Erasmus+-samling, hvor vi møtte representanter fra blant annet Portugal, Italia, Spania og

I dette området har Jorid og Erlend bodd og jobbet vinteren/våren 2026.

Fra venstre: Venche Kulbotten, opplæringskonsulent i OKAB og sentral koordinator for Erasmus-programmet, Maja Orel Jakic, markedsdirektør i Makro5 og Liljana «Lili» Sirca, som driver Eurocenter Language School i Koper og er et bindeledd mellom norske opplæringskontorer og slovenske bedrifter.

Slovenia. Etter hvert landet vi på et samarbeid med Slovenia og Italia, forteller Venche.

Code støtteordninger

Erasmus+-ordningen er åpen for alle lærlinger over 18 år, og også for førsteårs fagarbeidere. Det finnes ingen øvre aldersgrense, men det stilles krav til kandidatene.

– Man bør være selvstendig, moden, motivert og faglig god. I tillegg må selvfølgelig bedriften hjemme godkjenne det, noe de fleste gjør. Så får de til gjengjeld tilbake en inspirert og mer selvstendig lærling eller fagarbeider etter de tre månedene, sier Venche.

Økonomisk er det også godt tilrettelagt.

– Jeg er utrolig takknemlig for at jeg kan være her, også som førsteårs fagarbeider, sier Jorid Molde (t.v.). Venche Kulbotten har fulgt henne oppe underveis i Slovenia-oppholdet.

– Lærlingene får i år rundt 14 000 kroner utbetalt i måneden. I tillegg er bolig, fly, transport og oppfølging dekket. Bedriften hjemme får også dekket en reise for én person – som oftest faglig leder – for å følge opp lærlingen. Midlene kommer i hovedsak fra Erasmus-programmet, via Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse, forklarer Venche.

Språk, bolig og hverdagsoppfølging

I Slovenia er det Eurocenter Language School i Koper som har hovedansvaret for det daglige opplegget. Skolen drives av Liljana «Lili» Sirca, og hun fungerer som et bindeledd mellom norske opplæringskontorer (som OKAB) og slovenske bedrifter.

– Vi tar imot lærlinger og utplasseringskandidater innen blant annet IT, helse, reiseliv – og de siste årene også fra anleggsbransjen, forteller «Lili».

Hun og skolen hennes har spesialisert seg på norske deltakere.

– Faktisk har vi bare hatt lærlinger fra Norge. Nordmenn er fine å forholde seg til. De er til å stole på, de kommer når de skal og gjør det de sier de skal gjøre, sier hun.

Jorid og Erlend startet for øvrig Slovenia-oppholdet med ti kvelder språkundervisning i slovensk på språkskolen til «Lili».

– Vi har lært en del grunnleggende fraser og forstår noe, men språket er ganske vanskelig, sier Erlend med et smil.

Store prosjekter og en ny arbeidshverdag

Venche Kulbotten understreker at det er krevende å finne anleggsbedrifter som vil ta imot norske lærlinger.

– Mange bedrifter vegrer seg nok for å ha ansvaret for utenlandske lærlinger, med annen kultur og språk. Derfor er vi hele tiden på utkikk etter nye samarbeidspartnere, også i andre land. Men vi har fått et godt forhold til Makro5, sier hun.

Makro5 Gradnje har rundt 100 ansatte, en omsetning på 110 millioner euro og 16 pågående prosjekter – 15 i Slovenia og ett i Kroatia. Tar man med underentreprenører, er det snakk om flere tusen personer i sving.

Jorid og Erlend har jobbet på to prosjekter så langt. Det første var grunnarbeider for et omsorgssenter for eldre i utkanten av Koper. Når vi møter dem rett før påske er de travelt opptatt med rørlegging og utomhusarbeider for et forskningssenter for olivendyrking et annet sted i byen.

– Herfra kan vi faktisk se over til Italia, forteller Jorid fornøyd.

Kulturforskjeller

Jorid og Erlend legger ikke skjul på at det er ganske annen arbeidshverdag i Slovenia enn i Norge. Ikke minst når det gjelder HMS.

– Her er det vel egentlig bare krav om hjelm og vernesko, men selv hjelm brukes stort sett bare når det er helt nødvendig. Synlighetsklær, hørselvern og vernebriller er nesten ikke i bruk i det hele tatt, selv ved støvende og støvende arbeid, forteller de.

Kvinnelige anleggsarbeidere er ikke et vanlig syn i Slovenia, og Jorid vekker litt oppsikt når hun er på jobb.

– De andre ansatte er veldig hensynsfulle og de spør ofte om jeg er sliten og om jeg trenger pause. Hvis jeg har en spade, kommer de gjerne og tar den fra meg, sier hun og ler.

– Ja, og så gir de den til meg i stedet, skyter Erlend inn.

Arbeidsdagen for Jorid og Erlend varer fra klokka 7 til 15, men de lokale arbeiderne jobber til klokka 17.

– De jobber stort sett seks dager i uka her; fast på lørdager og noen ganger også søndager. Men når det regner, jobber de ikke. Da drar alle hjem, forteller de.

«Hard workers»

Ifølge Lili er tilbakemeldingene på de norske Erasmus+-deltakerne svært gode.

– Jeg får høre at både Jorid og Erlend er veldig dyktige, flittige og skikkelig «hard workers». Det er nesten mer tæl i dem enn i mange av de andre ansatte, sier Lili fornøyd.

Inntrykket bekreftes av markedsdirektør i Makro5, Maja Orel Jakic.

– De norske er svært arbeidsomme, positive, flinke og proaktive. Vi er glade for å ha dem her, sier hun.

– Spesielt Jorid har imponert på anleggsplassen, men det er kanskje også litt fordi hun er jente i et miljø der det er uvanlig.

Jorid og Erlend er også fornøyde med sine utenlandske kollegaer, som ikke bare er slovenere, men også fra andre land på Balkan.

– De er veldig imøtekommende; de lurer på hvordan vi har det og er generelt opptatt av oss. Vi blir spurt om vi vil være med på kafé etter jobb, og noen av dem har til og med lyst til å lære norsk, forteller Jorid.

Samarbeid begge veier?

Samarbeidet mellom OKAB i Trøndelag, Eurocenter Language School og Makro5 Gradnje kan også gi ringvirkninger motsatt vei. Makro5 har nemlig lyst til å sende én eller to ingeniører til Norge for en periode, mest sannsynlig til Søbstad AS, hvor Erlend er lærling.

– Det ville vært veldig spennende og ikke minst lærerikt for oss som bedrift, sier Maja.

– Denne utvekslingen til Norge vil i tilfelle ikke gå

Dette er fra gamlebyen i Koper, like ved der Jorid og Erlend bodde.

– Det er verdifullt å oppleve en annen kultur og en annen måte å jobbe på. Jeg er veldig glad for å være her, sier Erlend Sie. – Det er en takknemlig og givende jobb å kunne bidra til at lærlinger får en fin opplevelse, både faglig og menneskelig, i et annet land, sier Venche Kulbotten.

via Erasmus+, men være et resultat av det gode samarbeidet vi har fått. Når relasjonene først er etablert, åpner det seg mange muligheter, sier Venche.

Foreløpig er OKAB Trøndelag det eneste opplæringskontoret i anleggsbransjen som er knyttet til Erasmus+-programmet. Venche oppfordrer andre OKAB-kontorer å følge etter.

– Det er en takknemlig og givende jobb å kunne bidra til at lærlinger får en fin opplevelse, både faglig og menneskelig, i et annet land. Så det er bare å ta kontakt med meg, sier hun.

Ikke bare jobb og fag

Selv om jobb og faglig utbytte står i fokus når man er på utplassering i utlandet, handler oppholdet om langt mer enn det for Jorid og Erlend.

– Det dreier seg ikke bare om arbeid – man vokser som menneske også. Vi lærer å ta mer ansvar for oss selv og vi blir nok mer selvstendige. Jeg er utrolig

takknemlig for at jeg kan være her, også som førsteårs fagarbeider, smiler Jorid.

– Det er verdifullt å oppleve en annen kultur og en annen måte å jobbe på. Jeg er veldig glad for å være her. Når muligheten dukket opp, så var det bare å ta den, sier Erlend.

Taco og hjemmebakst brød

Fritiden har de begge brukt aktivt så langt.

– Jeg har vært flere helger i Italia, særlig i Trieste, som ligger like i nærheten. Nå til helga skal jeg til Venezia, som også bare er to timer unna, smiler Jorid.

– Jeg har vært i Østerrike, hvor jeg møtte en kamerat og sto på ski, forteller Erlend.

Deres nye midlertidige hjemland har også falt i smak:

– Slovenia har vært en positiv overraskelse, sier de i kor.

– Vi trodde vel egentlig det skulle være litt grått og trist – litt sånn østblokk. Men sånn er det jo ikke i det

hele tatt. Det er mer som Italia, og maten er fantastisk!

Begge innrømmer imidlertid at de savner noe hjemmefra.

– Jeg savner mammas hjemmebakste brød, sier Erlend.

– Og jeg savner norsk taco, ler Jorid. ●

Jorid og Erlend har hatt et spennende og innholdsrikt arbeidsopphold hos en av Slovenias største bygg- og anleggsbedrifter, Makro5 Gradnje. Begge mener Slovenia har vært en positiv overraskelse.

NTM Trailer & Tipp AS er ledende i Norge innen skreddersøm av renovasjonsbiler og utstyr over hele landet.
- Basert på 50 års erfaring i bransjen.

CTS krokthenger

CTS 3 akslet krokthenger, **totalvekt 3500 kg.**
Egen vekt: 878 kg.
Nyttelast: 2622 kg.

CTS 2 akslet krokthenger, **totalvekt 3500 kg.**
Egenvekt: 825 kg.
Nyttelast: 2675 kg.

Krokthenger drives av el-hydraulikk, med trådløs fjernkontroll.

Olav Ingstadsvei 12, 1351 RUD - Tlf: 932 14 701 - Mail: Thormod@ntm.no - www.ntm.no

FREDHEIM MASKIN

SALG/LEASING/UTLEIE

Join the e-volution

Hos Fredheim Maskin er vi stolte av å drive utviklingen mot en bærekraftig og effektiv fremtid for knuse- og sorteringsverk. Nå er det din tur til å være en del av endringen! Spar penger på drift og vedlikehold med fremtidens maskiner.

**MØT OSS PÅ:
Anlegg Haugesund
Stand: C27-C30
og C32**

Fredheim Maskin AS
Myrer skog 1 - 1820 Spydeberg - Tlf.: 69 80 88 30

www.facebook.com/Fredheim.Maskin
www.fredheim-maskin.no

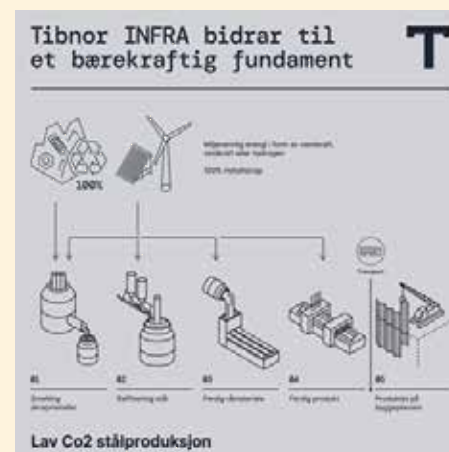
Tibnor introduserer lav-CO₂ stålkjerner i det norske markedet

Hvorfor gjør vi det?

- Lav CO₂ materialer er et økende krav og viktige komponenter for at mange skal vinne prosjekter.
- Subsidier på produkter med høy CO₂ i Euopa (Europea Trade System) fases gradvis ut fra januar 2026 som vil gi økt pris på CO₂
- EUs Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) markerer et strukturelt skifte i hvordan karbonintensive varer reguleres i det europeiske markedet. Ordningen skal sikre at importerte produkter møter tilsvarende klimakostnader som europeisk produksjon. For stålbransjen innebærer dette nye rapporteringskrav, høyere behov for dokumentasjon og en tydeligere kobling mellom utslipp og konkurransekraft.

Tibnor med leverandører som OVAKO og Arcelor Mittal er langt fremme i denne omstillingen, og tilbyr allerede i dag et bredt sortiment innen sitt Low CO₂ utvalg. Tibnor lagerfører Spunt og bjelker fra Arcelor Mittal med CO₂ på kun 439kg pr 1000 tonn stål. Det handler om å posisjonere seg for et marked der CO₂ blir en like viktig parameter som pris, kvalitet og leveringstid.

Gjengede stålkjernepeler er mye brukt løsning for fundamentering i Norge og Tibnor har nå i samarbeide med OVAKO tatt frem en lav CO₂ stålkjerne hvor CO₂ A1-A3 er fra 389 kg-487 kg pr 1000 kg produsert rundstål.

Fun fact:

- En 25t elektrisk gravemaskin sparer miljøet for 50-60 tonn CO₂ pr år sammenlignet med en fossil maskin (Direkte utslipp fra anleggsmaskiner utgjør typisk ca 15% av et prosjekt)
- Markedet for stålkjerner i Norge er på anslagvis ca 20.000 tonn stål og basert på tilgjengelige EPD varierer CO₂ avtrykke fra A1 til A3 fra 1180 kg til over 2000 kg pr 1000 kilo stål avhengig av leverandør. Sammenlignet med Tibnors nye stålkjerner som har en CO₂ under 500 kg pr 1000 kilo stål gir dette en betydelig reduksjon av CO₂ i byggeprosa - indirekte utslipp fra materialer og masser utgjør typisk ca 80% av prosjektet)

“

Geomatikk leverer digitale påvisningsmerker som vi får rett inn i maskinstyringssystemet vårt. **Det forenkler hverdagen betraktelig.**

– Ola Berg Falch, PA Entreprenør AS

Digitale spraymerker

- ✓ Bedre oversikt
- ✓ Redusert risiko
- ✓ Ingen tidspress
- ✓ Høy produktivitet

Mer informasjon

Få spraymerkene digitalt, rett inn i ditt maskinstyringssystem. Bestilles enkelt i gravemeldingen.

T. Frivik Taubanedrift AS tar på seg hogstoppdrag der vanlig skogsdrift ikke er mulig å gjennomføre. Her er de på oppdrag i Hopland, en liten bygd i Stryn kommune. Her på nordsiden av Nordfjorden er det smale veier og bratt terreng.

bygd i Stryn kommune. Her på nordsiden av Nordfjorden er det smale veier og bratt terreng. Med andre ord – ideelle arbeidsforhold for Frivik og hans kollegaer.

– Vi er her på oppdrag for to grunneiere og vi skal ta ut 8000 m³ med skog for dem, sier Frivik. Med seg her i Hopland har han med seg et tremannslag bestående av Andrius Stankus, som feller trærne, Eugenius Klumbys, kranoperatør, og tømmerbilsjåfør Darius Batavicius.

– Vi har nå ni ansatte som jobber på bane og seks tømmerbilsjåfører. Før korona var vi 18 ansatte på bane, men på grunn av at grensene ble stengt mistet vi mye folk, og ved nyttår i 2023 var vi bare fem mann. Nå har vi ni ansatte og tre taubanelag, og vi er på oppdrag fra Kristiansand i sør til Namsos i nord, sier Frivik.

Spesialister på vanskelig terreng

Skogsdrift i bratte lier, rasutsatte fjellsider eller områder med sårbar grunn kan by på store utfordringer. Der en hogstmaskin og lassbærer vanligvis

Torbjørn Frivik, daglig leder i T. Frivik Taubanedrift AS, har drevet med taubanedrift i over 20 år, og er blant de som har lengst erfaring med dette i Norge. Han er også medeier i Skogtrans AS.

Utfordrende hogst i bratt vestlandsterreng

Bratthengspesialisten T. Frivik Taubanedrift AS har i en årrekke tatt oppdrag der vanlig skogsdrift ikke kommer til. Med spesialutstyr henter erfarne ansatte ut tømmer fra skog som mange ville sett på som utilgjengelig.

Tekst og foto: Njål Hagen – nh@mef.no

Når skogsmaskinene stopper og terrenget blir for bratt, vått eller utilgjengelig for konvensjonell drift, finnes det fortsatt én løsning, nemlig taubane. For entreprenørselskapet T. Frivik Taubanedrift AS er nettopp dette spesialiteten. Med avansert taubaneteknologi og spesialutstyr utfører selskapet hogstoppdrag i noen av landets mest krevende skogsområder og gjerne på steder der tradisjonelle hogstmaskiner rett og slett ikke kommer til.

Selskapet fra Kyrkjebø, som ligger på nordsiden av Sognefjorden og er et tettsted i Høyanger kommune

i Vestland, har etablert seg som en nisjeaktør innen norsk skogsdrift, med oppdrag i bratt og vanskelig terreng der både miljøhensyn og logistikk gjør konvensjonelle metoder upraktiske eller umulige.

Vi har skrevet om taubanedrift tidligere og vi blir stadig like imponert over hvordan dyktige personer og spesialmaskiner og -utstyr henter ut tømmeret.

Mr. Taubane

Vi møter daglig leder Torbjørn Frivik, som for øvrig ofte blir omtalt som Mr. Taubane, i Hopland, en liten

Kranoperatør og maskinfører Eugenius Klumbys kvister, kapper og legger opp tømmeret som Andrius Stankus har felt noen hundre meter lengre opp i skråningen.

Selv om teknologien gjør mye mulig, er taubanedrift langt fra enkelt arbeid. Før hogsten starter må hele anlegget planlegges nøye: Analyse av terrenget, plassering av hovedmast og endepunkt, valg av taubanelengde og kapasitet, og sikkerhetsvurderinger. Selve monteringen kan også være omfattende. Master, wire og vinsjer må settes opp, ofte i vanskelig tilgjengelig terreng.

blant annet fått påmontert kompressor og lufttanker, sentralsmøring, Webasto og VBG hengerfeste med Duomatic for bremses. Dette arbeidet er utført av Jonatan Nygard hos Utstyrsleverandøren AS, som holder til i Knarvik, litt nord for Bergen. De har også montert diverse ekstra lys, stigtrinn og forsterkede støttelabber

Både Nygard og Anders Buer Nordli, produksjef, og Sverre Mjelstad, selger, fra Rosendal Maskin, som har levert Develon-maskinen, har også tatt turen til Hopland denne dagen. De er her for å ha en gjennomgang på maskinen med maskinfører Eugenius Klumbys. Han har allerede rukket å få noen timer på maskinen etter overleveringen, og han har en del spørsmål som de tre leverandør-representantene villig besvarer.

Med denne fjernkontrollen styrer Eugenius Klumbys taubanen. Både han og Andrius Stankus, som er noen hundre meter lengre opp i skråningen og hugger tømmeret, styrer løpekatten som bringer tømmeret ned til lunneplassen.

Nye Komatsu 898

– maksimal kapasitet, maksimal kraft.

Vår største lastbærer,
bygget for tøffe forhold,
høy produktivitet og
driftssikkerhet i toppklasse.

Kontakt oss for pris og levering.
komatsuforest.no

KOMATSU

EFFEKTIV OG SIKKER TRANSPORT SIDEN 1982

TRØGSTAD MASKINHADEL

SALG AV TRAKTORER OG HENGERE

Bailey

69 82 54 00 - WWW.TRØGSTADMASKINHADEL.NO

**STORT DELELAGER
TIL BAILEYHENGERE**

TRØGSTAD MASKINHADEL

SALG AV TRAKTORER OG HENGERE

Ring oss for detaljer
Tlf: 69 82 54 00

Vidar Østby, 911 21 021

Morten Lund, 950 61 250

Jon Torger Rud, 906 08 285

www.baileytrailers.co.uk

www.trogstadmaskinhandel.no

er standardløsningen, kan terrenget gjøre det både farlig og lite effektivt å bruke tradisjonelle maskiner. Det er her taubanelagene fra T. Frivik Taubanedrift kommer inn som et alternativ.

Ved hjelp av en ståltau-basert transportløsning fraktes tømmeret hengende over bakken fra hogstfeltet til velteplassen. Systemet gjør at man kan drive skog i bratte skråninger uten å bygge skogsveier eller kjøre tunge maskiner gjennom terrenget.

For entreprenørene i T. Frivik Taubanedrift handler dette om mer enn bare å levere en tjeneste, det handler om å gjøre hogst mulig der det ellers ikke ville vært økonomisk eller praktisk gjennomførbart.

Spesialmaskin

Taubanedrift krever både spesialkompetanse og nøye planlegging. Hver installasjon må tilpasses terrenget, med riktig plassering av master, ankerpunkt og vinsjer. Systemet må også dimensjoneres for riktig last, avstand og stigning.

– På denne jobben bruker vi en Konrad KMS 4000U. Vinsjelenngen er 400 meter, og i tillegg har vi en helt ny Develon DX210W-7 som brukes til å kviste, kappe og legge opp tømmeret, sier Frivik. Hjulgraveren Develon DX210W er den femte i rekken. Den er levert av Rosendal Maskin og er bygget om hos Konrad i Østerrike. Her blir blant annet gravestikka byttet ut med teleskopstikke, det blir monterer aggregat, byttet til skuddsikker frontrute, og det blir montert 9-tonns vinsj på bommen, med returline. Hogstagggregatet er Woody 60, også levert av Konrad.

Etter at hjulgraveren ble levert til Norge har den

Hjulgraveren Develon DX210W-7 var den første av den nye serien som ble levert i Norge. Maskinen ble bygget om hos Konrad Forsttechnik GmbH i Østerrike før levering til T. Frivik Taubanedrift, og maskinfører Eugenius Klumbys hadde kun kjørt den noen få timer da vi var på besøk. Samme dag var Sverre Mjelstad (t.v.), selger hos Rosendal Maskin, Anders Buer Nordli (i maskinen), produksjef hos Rosendal Maskin, og Jonatan Nygard fra Utstyrsløseleverandøren tilstede for å ha en gjennomgang på maskinen.

Tømmerbilsjåfør Darius Batavicius er blitt vant med smale, svingete og bratte Vestlands-veier. I noen av svingene ut fra hogstfeltet må han rygge både tre og fire ganger for å komme gjennom svingen.

Kombinerer drift og utstyrsimport

I tillegg til taubanedriften har selskapet også en rolle som importør og forhandler av spesialutstyr for bratt terreng. T. Frivik Taubanedrift representerer nemlig den østerrikske produsenten Konrad Forsttechnik GmbH i Norge. At utstyret kommer fra Alpene er ingen tilfeldighet. I land som Østerrike, Sveits og Italia har skogsdrift i bratt terreng vært vanlig i generasjoner. Der har man utviklet spesialmaskiner og taubanesystemer som er langt mer avanserte enn det som tidligere har vært brukt i Norden. Maskiner fra Konrad er et eksempel på denne utviklingen. De kombinerer ofte flere funksjoner i én maskin, for eksempel vinsj, kran og prosessering. Noe som gjør dem effektive i bratt terreng der logistikk og tilgjengelighet er utfordrende.

Teknologien de har utviklet gjør den relevant for norske forhold.

– Vi har i mange år hatt et tett samarbeid med Konrad og vi har kjøpt mye maskiner og utstyr fra dem. I fjor høst ble vi også forhandler for dem i Norge og vi solgte totalt fem taubaner fra dem. Fire KR40 og én KMS, sier Frivik.

Tømmeret blir kjørt til en kai i noen mil lengre ut i Nordfjorden. Herfra blir det fraktet videre på båt.

«Vi har i mange år hatt et tett samarbeid med Konrad og vi har kjøpt mye maskiner og utstyr fra dem. I fjor høst ble vi også forhandler for dem i Norge og vi solgte totalt fem taubaner fra dem.»

Torbjørn Frivik, daglig leder i T. Frivik Taubanedrift AS >

MODUL-SYSTEM

Spesialister på kjøretøyutstyr til servicebiler

Ta kontakt for gratis innredningskonsultasjon!

Tel. 67 07 72 73 | info@modul-system.no

MODUL-SYSTEM AS | Svend Haugs Gate 11, 3013 DRAMMEN | www.modul-system.no

Frivik er også importør av T-Winch fra Ecoforst GmbH. Dette er en vinsj for å holde andre maskiner i bratt terreng.

De er også importør av T-Winch fra Ecoforst GmbH. Dette er en vinsj for å holde andre maskiner i bratt terreng.

Et supplement

Taubanedrift vil neppe erstatte tradisjonell hogst med hogstmaskin og lassbærer. I flatt eller moderat terreng er den tradisjonelle maskindriften fortsatt både raskere og billigere.

Men i de mest krevende områdene kan taubanen være det eneste realistiske alternativet. For skogeiere betyr det at flere typer skog kan bli tilgjengelige for avvirking. Og det er nettopp taubanedrift som var avgjørende for de to grunneierne i Hopland.

Med hogstklar skog i stupbratt terreng var taubane den eneste økonomiske fornuftige muligheten til å få ut tømmeret. Med et terreng som er så bratt at om du gjør en feil så havner du i fjorden, ca. 100 meter lengre ned, er riktig valg av utstyr og folk helt avgjørende for en vellykket hogst, og det fungerer.

På tur ut fra hogstområdet fikk vi sitte på i Darius Batavicius' Volvo FH16 med 750 hk. Batavicius er, som de fleste tømmerbilsjåfører vi har møtt, sindig og rolig, og veldig opptatt av renhold. Men da vi var i ferd med å ta av oss verneskoene, sa han at det var helt ok at vi beholdt dem på. Han skulle uansett vaske og støvsuge førerhytta samme dag.

Bratt og svingete

Vi har både sittet på og kjørt tømmerbiler flere ganger,

men da på gode skogsbilveier på Østlandet. Dette var en helt annen opplevelse. Her var det snakk om centimeterpresisjon. Noen sekunders uoppmerksomhet fra Batavicius kunne fort ført til mange minutters ferd de vel 100 meterne ned skråningen og ut i fjorden. Her gjelder det «å holde tunga rett i munnen».

I et par av svingene opp mot mellomlagringsstedet må Batavicius rygge og kjøre frem både tre og fire ganger for å komme gjennom. Og det er kun med singel bil. Nei, dette er ikke noen jobb for folk med sarte sjeler og høydeskrekk. Det er nok også en av flere grunner til at Torbjørn Frivik gjør det han kan for å holde på folka sine, og å legge til rette for at de blir værende i selskapet.

– Flere av gutta har jobbet hos oss i mange år og vi legger til rette for en gunstig turnusordning, sier han.

Spesialisert aktør

I en bransje der mye handler om effektive maskiner og høy kapasitet, representerer taubanedriften en mer spesialisert del av skogbruket. Arbeidet foregår ofte langt fra veier og bebyggelse, i bratte lier der naturforholdene setter tydelige rammer.

Likevel er resultatet det samme – tømmeret skal trygt og effektivt ut av skogen. Med kombinasjonen av entreprenørtjenester og teknologileveranser har T. Frivik Taubanedrift funnet sin plass i denne nisjen. Det er der erfaring, spesialkompetanse og riktig utstyr gjør det mulig å drive skog der andre metoder må gi tapt. ●

smartdok.no

Bransjens beste app i helt ny drakt

Moderne design, forbedret ytelse og mer intuitiv navigasjon. Dokumentasjon av timer, HMS og prosjekter er enklere enn noen gang. Last ned den nye appen i dag og ta i bruk fremtidens verktøy for bygg og anlegg!

 SmartDok

Det er flott landskap ute i havgapet på Helgelandskysten. Tømmeret har imidlertid vært veldig utilgjengelig – inntil Tømmer på Sjøen kom på banen.

Spesialskogsdrift med lekter på Helgelandskysten

Med lekter og slepebåt driver skogsentreprenøren Tømmer på Sjøen AS innovativ hogst på øyene utenfor Sandnessjøen. Det gir tilgang til store skogressurser som tidligere var utilgjengelig.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

Ute i havgapet på Helgelandskysten er det, overraskende nok, store mengder granskog. I dette forblåste, våte og salte klimaet er det nemlig ikke mange trær som trives. På 50- og 60-tallet ble det imidlertid plantet store mengder sitkagran i området. Treslaget sitkagran, som har vært litt kontroversielt i Norge, stammer fra kyststrøkene i det vestlige Nord-Amerika (navnet kommer fra byen Sitka i Alaska). Ikke bare stortrives dette treslaget godt i både vind og sjøsprøyt; det vokser også raskere og blir høyere enn tradisjonell norsk gran.

Hvordan utnytte ressursene?

I dag er disse 60-70 år gamle trærne hogstmodne, men det har vært ansett som vanskelig, for ikke å si umulig, å utnytte denne ressursen. Dårlige veier, ferger med begrenset kapasitet og store avstander har utelukket tradisjonell skogsdrift.

Det var nettopp denne utfordringen Ben Roger Dyrhaug fra Mosjøen og Bjørn Borgan fra Herøy begynte å se nærmere på. Ben Roger har jobbet i og med skogen i 30 år, både som entreprenør, lærer på videregående skole og kursholder for Skogkurs, mens Bjørn er utdannet innen logistikk i skognæringen, har vært daglig leder for en planteskole og jobber nå som lærer for Vg2 skogbruk-elever på Mosjøen vgs.

– Det står jo enorme mengder hogstmoden skog her ute på øyene. Spørsmålet var bare hvordan vi skulle få tak i det, sier Ben Roger Dyrhaug.

– Etter å ha gått gjennom litteratur og rapporter for å finne ut hvordan dette har vært forsøkt løst tidligere, skjønte vi at vi måtte få bistand fra noen med maritim kompetanse. Så fant vi faktisk to lokale personer her fra Dønna, Jarl Åge Aker og Lars Skagemo, som drev med lekter og taubåt, forteller Bjørn Borgan.

Fra Helgeland til Asia

Skog- og logistikkunnskapen til Ben Roger og Bjørn, kombinert med den maritime kompetansen til Jarl Åge og Lars, dannet grunnlaget for et fruktbart samarbeid. Resultatet ble Tømmer på Sjøen AS, som ble stiftet våren 2023, med alle fire som eiere og Ben Roger som daglig leder.

Med lekter, slepebåt, tømmerbåt og tradisjonelle skogsmaskiner, har selskapet utviklet en driftsmodell som gjør det mulig å effektivt hogge og frakte tømmer fra øy til marked.

Sted: Sandnessjøen

Slik ser det ut når lekter, slepebåt og tømmerbåt er på plass. (Foto: Tømmer på Sjøen)

Ben Roger Dyrhaug (t.v.) og Bjørn Borgan har kommet opp med innovativ driftsmø-
dell som gjør det mulig å effektivt hogge
og frakte tømmer fra øy til marked.

Telerestriksjoner og bratt terreng

Da Anleggsmaskinen er på besøk hos Tømmer på Sjøen i øykommunen Dønna i midten av april, er verken lekter eller tømmerbåt på plass. Årstiden har gjort det vanskelig.

– Det har vært telerestriksjoner med redusert aksellast på lokalveiene her for å beskytte dem mot skader under teløsningen. Så da får vi uansett ikke fraktet tømmeret til lekteren. Men vi regner med å ha både lekter, slepebåt og tømmerbåt i aksjon her om tre uker, sier Ben Roger.

– Hvert båtlass er på ca. 3800 kubikkmeter tømmer, og vi prøver få inn én båt i måneden. Vi hogger derfor rundt 5000 kubikk i måneden, for noe går også til massevirke, forklarer han.

Vi blir med opp i det bratte terrenget, hvor ett av hogstlagene er i full sving. Høye, kraftige sitka-grantrær blir lekende lett sagd ned, kvistet og kuttet i faste lengder ved hjelp av hogstmaskinen, før lass-bæreren plukker dem opp og tar dem med ned til

Tømmeret omsettes av Nortømmer, og går i stor grad til europeiske land som Sverige og Tyskland, men også til det asiatiske markedet, via Polen.

– Vi har fått mye hjelp fra logistikkavdelingen til Nortømmer, og vi har skaffet oss et godt kontaktnettverk inn til rederiene som har tømmerbåter. Dette er et barn av samarbeid. Ingenting fungerer hvis ikke alt henger sammen og alle har en felles forståelse av hva vi ønsker å få til, sier Bjørn Borgan.

Skog

Skogens gull ligger og venter på at neste båt ankommer øya.

Blant de fem faste maskinførerne i Tømmer på Sjøen, er to av dem lærlinger. Første-årslærling Jonas Skjager (t.v.) og andreårslærling Lukas Titternes har begge gått på Mosjøen vgs. – Nord-Norges eneste skoglinje.

velteplassen langs veien. Senere skal de fraktes til kaia, hvor lekteren om tre uker skal slepes på plass. Der skal tømmeret mellomlagres før det løftes videre ombord på tømmerbåten som legges inntil lekteren. Fraværet av dypvannskai, trang innseiling og grunt vann gjør det umulig for båten å legge til direkte på øya.

OPPFYLLER VIRKSOMHETEN OG DINE ANSATTE KRAVENE I FORSKRIFTEN?

E-læringskurs: Grøft og byggegrop

Arbeid i grøfter og byggegrop er blant de mest risikoutsatte oppgavene i anleggsbransjen. Med skjerpede krav i §21 i forskrift om utførelse av arbeid, stilles det tydelige krav til både kompetanse og gjennomføring. Vårt e-læringskurs «Grøft og byggegrop» gir deg og dine ansatte den nødvendige kunnskapen for å jobbe trygt – og i tråd med regelverket.

Praktisk og forståelig gjennomgang av forskriftskravene
Praktiske eksempler fra virkelige arbeidssituasjoner
Fokus på risikoforståelse, sikring og gode rutiner
Gjennomføres på ca. 30 minutter, oppgaver underveis

Kompetansen registreres på den ansatte i Sentralregisteret (k-reg)

MELD DEG PÅ I DAG!

www.eba.no/groftkurs

EBA
ENTREPRENØRFORENINGEN
BYGG OG ANLEGG

SQ40 AUTOMATISK HK-FESTE FOR kompakte gravemaskiner

- ✓ Komplette utvalg av arbeidsverktøy
- ✓ Høyflødekapasitet (70 l/min)
- ✓ Raske skift av hydrauliske arbeidsredskaper
- ✓ Enkel oppgradering fra S til SQ-grensesnitt
- ✓ Gravemaskiner opp til 6 tonn

Vi vokser og har flyttet!
Nå finner dere oss i Industrivegen 9 på Jessheim.
Her har vi 1400 kvm lokaler med lager, verksted og kontorer.
Vi har fullt ettermarkedssortiment samt HK-fester og tiltrotatorer på lager for rask levering.
Velkommen til oss!

STEELWRIST

steelwrist.com

Skog

Tømmer på Sjøen har to hogstmaskiner og to lassbærere, begge fra den finske produsenten Ponsse, og én Volvo gravemaskin. Her er lærling Lukas Titternes i aksjon med den ene hogstmaskinen.

Lærlinger

Tømmer på Sjøen har to hogstmaskiner og to lassbærere, begge fra den finske produsenten Ponsse, og én Volvo gravemaskin. Bedriften består av to hogstlag, med fem faste maskinførere (pluss to som er innleid på vinterstid), inkludert Ben Roger selv og to lærlinger. Jonas Skjager (21) er førsteårslærling og kjører lassbærer, mens Lukas Titternes (19) er andreårslærling og kjører hogstmaskin. Begge har gått på Mosjøen vgs., som har Nord-Norges eneste skoglinje.

– Det er utrolig å se den store utviklingen deres

på kort tid, både faglig og ikke minst menneskelig, sier Ben Roger.

Under øydrifter bor laget ofte sammen, lager mat og lever tett både på jobb og fritid.

– Jeg er opptatt av at vi skal ha det artig og bra sammen, ikke bare produsere. Det blir nesten som en liten familie. Jeg tror det er viktig, særlig for ungdommen, sier han.

Et bevis på at det går an

Så langt har Tømmer på Sjøen hogd seg ferdig på syv øyer. I øyriket vest for Sandnessjøen finnes det imidlertid flere hundre øyer, hvorav mange har områder med sitkagran.

– I teorien er det nok skog til rundt 50-års drift med dagens modell og hogstvolum. I og med at det i utgangspunktet plantes like mye ny skog som vi avvirker, og det tar 50-60 år før skogen blir hogstmoden, vil dette kunne pågå generasjon etter generasjon. Dette er bærekraftig drift i praksis, med en fornybar ressurs, sier Bjørn.

– Har dere planer eller ambisjoner om å vokse og bli større?

– Ambisjonen er ikke nødvendigvis å bli større, men først og fremst bare å bevise at det som tidligere ble avfeid som umulig, faktisk lar seg gjøre. Vi har to lag i dag og vi kunne kanskje utvidet med ett lag til. Men det skal jo håndteres også, sier Ben Roger.

– Vi prøver faktisk å få tak i flere maskinoperatører nå, for min tid går med til så mye annet. Men det er heller ikke så lett å finne folk i denne bransjen, avslutter han. ●

– Jeg er opptatt av at vi skal ha det artig og bra sammen, ikke bare produsere. Det blir nesten som en liten familie, sier daglig leder Ben Roger Dyrhaug.

Valtra for vei og anlegg

Valtra er et godt valg for entreprenører som trenger en traktor til både enkle og krevende oppgaver. Med høy komfort, god fremkommelighet og fleksible løsninger er den bygget for lange arbeidsdager.

G-serien

Smidig og effektiv til lastearbeid

N-serien

Allsidig for arbeid og transport

T-serien

Stabil kraft for tung transport

Q-serien

Maks kapasitet for krevende oppdrag

Vi hjelper deg med riktig Valtra

AKERSHUS
TRAKTOR

Sentralbord: 63 94 85 80

akershustraktor.no

Skreddersydde containerløsninger for krevende miljøer

Tunnel - Anlegg - Industri - Forsvar

Annonse

Når standard ikke holder, bygger vi løsningen

- Vannbehandling og vannrenseanlegg
- Trykkøking og pumpecontainere
- Kompressor og aggregat containere
- Vifte- Viftestyring- og elektrocontainere
- Redningsrom- HMS/Beredskapscontainere
- Brannberedskapscontainere
- Olje- smøreolje containere- Miljø lager
- Betong og asfalt laboratorier
- Verkstedmoduler komplett m. innredning
- Varmepumpemoduler for telt, tunell og bygg
- Kjøle- og fryse containere
- Containere til Offshore, standard og rigget
- Boligmoduler, kontorer og midlertidig lokaler
- Engineering- konstruksjon og produksjon

📍 **ASKIM:** Gramveien 16, 1832 Askim | 📍 **BYGLAND:** Nesmoen 25, 4745 Bygland

☎ Telefon: +47 698 87 970 | ✉ post@containertech.no

www.containertech.no

Sanntidsmåling av kvarts-støv gir bedre kontroll i tunnelprosjekter

I komplekse tunnelprosjekter er god kontroll på luftkvalitet avgjørende. For effektivitet, etterlevelse av krav og for å ivareta ansattes helse og sikkerhet. (ANNONSØRINNHold).

Erfaringer fra Woodsmith-prosjektet i Storbritannia viser hvordan sanntidsdata gir prosjektledere og HMS-rådgivere et bedre beslutningsgrunnlag enn tradisjonelle målemetoder.

Kompleksitet krever kontinuerlig oversikt

I Woodsmith-prosjektet bygget STRABAG en 36,7 kilometer lang transporttunnel – et prosjekt med høy kompleksitet, stor aktivitet og mange samtidige risikofaktorer.

I slike prosjekter er prøvetaking og laboratorieanalyser med lang responstid ikke tilstrekkelig. Risiko knyttet til støv og gass oppstår dynamisk – og må håndteres fortløpende.

Derfor ble det implementert løsninger fra Trolex for kontinuerlig overvåking av gasser som CO, NO, H₂S og metan, samt partikler (PM1, PM2,5 og PM10). Sensorer og integrerte alarmsystemer ga løpende innsikt i arbeidsmiljøet – og mulighet til å reagere raskt.

Silika – en helseutfordring

En av de største helseutfordringene i tunnelarbeid er eksponering for respirabelt krystallinsk silika. Tradisjonelt har måling vært basert på prøvetaking og laboratorieanalyse med forsinkede resultater, noe som gir begrenset verdi for operativ risikostyring. Her representerer Trolex AIR XS et teknologisk skifte.

Fra måledata til beslutninger

Med sanntidsmåling av silika og andre parametere kan prosjektledelse og HMS-ansvarlig:

- Bedre risikoforståelse i ulike faser av prosjektet
- Ta raskere beslutninger ved endringer i forholdene
- Redusere nedetid ved å iverksette tiltak før problemer eskalerer
- Forenkle dokumentasjon og etterlevelse av myndighetskrav

For HMS-rådgivere gir dette et mer presist grunnlag for å vurdere eksponering og effekt av tiltak, sammenlignet med periodiske målinger.

Målestasjon levert til Woodsmith-prosjektet med gassdeteksjon og støvdeteksjon med alarm og dataoverføring til kontrollrom.

Perfekt for norske prosjekter

Som distributør av Trolex i Norge leverer SG Safety teknologien til en rekke tunnel- og anleggsprosjekter. Norske prosjekter foregår i miljøer med varierende geologi og ofte høy andel kvarts. Sanntidsmåling gjør det mulig å gå fra reaktiv til proaktiv HMS-styring.

En investering i kontroll og fremdrift

For prosjektledere gir sanntidsmåling mer forutsigbar drift, færre avbrudd og bedre ressursutnyttelse. Gjennom samarbeid med Trolex leverer SG Safety løsninger utviklet for krevende undergrunnsforhold – tilpasset norske behov. I praksis handler det om å gi beslutningstakere bedre data, slik at riktige tiltak kan settes inn til riktig tid.

For å lese mer om Trolex kvartsstøvmåling, skann QR-koden.

Siktetoget hos Hitra Bergverk består av grovknuser (plassert for seg selv), finknuser og to sikteverk, pluss flere stackere, og gjør at de kan ta ut åtte fraksjoner på knuselinja.

Effektiv knuselinje og godt brukt hjullaster

Hitra Bergverk AS leverer masser til en rekke prosjekter på øyene Hitra og Frøya på Trøndelagskysten. I steinbruddet har de spesialtilpasset knuselinja til deres drift og de holder liv i en godt brukt Hitachi-hjullaster.

Tekst og foto: Njål Hagen – nh@mef.no

Hitra Bergverk AS er en del av KN konsernet som blant annet består av KN Entreprenør AS, som slo seg sammen med Hitra Anleggsservice i fjor høst. Hitra Bergverk ble startet i 1974 og ble kjøpt opp av KN Entreprenør tilbake i 2013.

Håvard Heggvik, som drifter steinbruddet, begynte i anleggsbransjen i 1986, startet hos KN Entreprenør for 17 år siden og har de 10 siste årene jobbet i Hitra Bergverk.

– Det er rart med det, jeg var jo 18 da jeg startet og nå er jeg 58. Jeg trives så godt og har ikke angret en eneste dag. Det var helt tilfeldig at jeg havnet i anleggsbransjen, for jeg skulle jo egentlig bli bonde. Men så ble jeg kontaktet og forespurt om jeg ville kjøre dumper. Og da var det gjort, sier Heggvik.

God stemning og vel 40 års aldersforskjell mellom Håvard Heggvik og lærling Jacob Eriksen. – Han er en veldig habil hjullastersjåfør, sier Heggvik.

Håvard Heggvik har jobbet i Hitra Bergverk i 17 år og har fått bygget opp en veldig effektiv knuselinje. Han trives også godt bak spakene i Kobelco-graveren.

Effektivt knusetog

Vi hadde blitt tipset før besøket hos Hitra Bergverk om at de har valgt spesielle løsninger for knusetog, og som har vist seg å fungere veldig bra for dem. Når de kjører for fullt tar de ut åtte fraksjoner. Først i knuselinja er en Keestrack B5e grovknuser. Her tas 0-32-fraksjonen ut og via en stacker legges den opp et stykke unna for ikke å samle opp for mye masse inntil knuseren.

Den grovknuste steinen kjøres inn i neste steg, som er sikteverket Keestrack K6. Deretter knuses massene i en Keestrack H4e og til slutt siktes de siste fraksjonene ut i sikteverket Keestrack K3. Her tas blant annet strøsand ut.

– Når alt går optimalt tar vi ut ca. 1300 tonn per dag, sier Håvard Heggvik. Han forklarer at de har prøvd ut flere løsninger, og har kommet frem til at denne er det som fungerer best for dem.

– Tidligere hadde vi grovknuseren i tog med resten, men vi fant ut at det var mest effektivt å ha den stående for seg selv, sier Heggvik.

Når knuselinja går for fullt, kreves det to hjullastere for å håndtere ferdigmasser og laste opp lastebiler. Det gir både bedre flyt og mindre ventetid for transportørene. I pukkverket produserer de ca. 150 000 tonn per år og laster om lag 50 lastebiler per dag.

Lang erfaring

Hjullasterne er en godt brukt 2015-modell Hitachi ZW310-5 og en veldig mye nyere New Holland 170.

New Holland-lasteren er det lærlingen Jacob Eriksen (16) som kjører dagen vi er på besøk. Hitachi-lasteren er det Ingvar Strømmen (66) som har kjørt de siste to årene.

Ingvar Strømmen kom tilbake til Hitra Bergverk etter 40 år med å jobbe med laks. Han er selskapets «Petter Smart» og har bidratt med løsninger som effektiviserer driften. Hitachi-hjullasteren er elleve år gammel og har gått 17 300 timer.

Lærling Jacob Eriksen flytter masse og laster lastebiler med New Holland-hjullasteren.

KN ENTREPRENØR AS:

Fra: Sistranda, Frøya kommune, Trøndelag

Etablert: KN Entreprenør 2001,

Hitra Anleggsservice 1992

MEF-medlem siden: januar 2009

Antall ansatte: 95

Arbeidsområde: veibygging, VA, masseforflytning, anleggsgartner, transport, grunnarbeid, bergspregning

– Jeg begynte å jobbe her da jeg var 17 år, og var her i fire år før jeg begynte å jobbe med laks. Det drev jeg med helt frem til jeg kom tilbake hit i 2023. Det var nesten som jeg ikke hadde vært borte herfra i det hele tatt, sier Strømmen med et smil.

– Det er hyggelig å ha Ingvar tilbake. Han er kreativ og oppfinnsom, og er veldig god til å finne bra løsninger, som blant annet spesialtilpasset skuffe og væskefylte bakhjul på hjullasteren. Det gjør at vi sparer både tid og diesel, skyter Heggvik inn.

Knuseteamet består av 2/3 lang erfaring og 1/3 ungdommelig pågangsmot.

– Lærlingene i KN Entreprenør roterer mellom de forskjellige avdelingene, og Jacob har vært her i ca. en måned. Han er en veldig habil hjullastersjåfør, sier Heggvik.

Når driften i steinbruddet går for fullt lastes om lag 50 lastebiler per dag.

Mange timer

Hitachi-hjullasteren har vist seg å være svært så driftssikker. Den elleve år gamle ZW310-5-lasteren har nå 17 300 timer på telleren. Heggvik selv har en god

del timer bak rattet på den, men liker seg best bak spakene i Kobelco SK300LC-graveren.

– Hjullasteren er jeg godt kjent med, men det er Kobelco'en jeg trives best i, sier han. ●

Komplette løsninger for prosjektering, maskinstyring, ingeniørtjenester og landmåling

www.MASKINSTYRING.COM

QR code and logos for various partners and services.

En trygg grunn å stå på!

Aarsleff leverer helhetlige tjenester innen fundamentering og geoenergi.

Vi jobber tett med byggherrer, rådgivere og entreprenører over hele landet – på prosjekter som skal stå støtt i mange år framover.

• **Fundamentering:** Vi sikrer bygg og infrastruktur med moderne og effektive fundamenteringsløsninger – uansett grunnforhold.

• **Geoenergi:** Vi utvikler skreddersydde løsninger for jordvarme og energibrønner som gir kostnadseffektiv varme og kjøling.

Kontakt oss for ditt neste prosjekt, på www.boring.no

AARSLEFF
FUNDAMENTERING & BORING

Norsk stein gir bærekraftige prosjekter

Kortreist norsk larvikitt gir lavere klimafotavtrykk og høy kvalitet i utomhusprosjekter. Ved å utnytte overskuddstein fra Larvik kombineres bærekraft, riktig dokumentasjon og varige løsninger.

Tekst og foto: Njål Hagen - anleggsmaskinen@mef.no

I en tid der bygg- og anleggsbransjen står overfor økende krav til dokumentert miljøpåvirkning og bærekraftige løsninger, blir materialvalgene stadig viktigere. Valg av kortreist norsk naturstein peker seg ut som et konkret og effektivt tiltak for å redusere klimafotavtrykket i utomhusprosjekter. Blant annet gjelder dette bruk av Norges nasjonalbergart larvikitt, som er et materiale som kombinerer estetikk, holdbarhet og miljøhensyn.

– I tillegg er vi konkurranseedyktige på pris, sier Jan Henrik Hansen, ansvarlig for salg hos Larvikittblokka

AS. Vi møter han og Hanne Støvland Jørgensen, ansvarlig for HR, HMS og bærekraft, ved selskapets produksjonsanlegg i Tvedalen i Larvik.

Lavere klimabelastning

Transport utgjør en betydelig del av klimaavtrykket til naturstein. Ved å velge stein fra Norge fremfor importerte alternativer fra Kina, Portugal eller India, reduseres utslippene knyttet til langtransport betraktelig. Kortreist stein innebærer ikke bare lavere CO₂-utslipp, men også bedre sporbarhet, høyere kontroll

Hanne Støvland Jørgensen hos Larvikittblokka oppfordrer kunder og byggherrer om å ta kontakt med dem for informasjon om EPD og norsk naturstein.

på produksjonsforhold og tryggere arbeidsvilkår. Det meste av norsk naturstein brytes, foredles og leveres under strenge miljø- og kvalitetskrav.

– Noe av utfordringen er at kundene fortsatt ikke er kjent med forskjellene mellom norsk og importert stein. Vi ønsker å få mer bevissthet rundt dette og kjennskapet til bruk av EPD, sier Jørgensen.

Utnytter overskuddsmateriale

Et godt eksempel på bærekraft i praksis er produktene fra Larvikittblokka. Natursteinsblokker fra Klåstad og Tvedalen produseres av overskuddsmateriale fra steinindustrien i Larvik-området. Det vil si at man benytter stein som allerede er tatt ut av naturen, i stedet for å åpne nye uttak.

Dette er et viktig bidrag til sirkulær ressursbruk som gir mindre avfall fra steinproduksjon, redusert behov for nye naturinngrep og effektiv utnyttelse av eksisterende ressurser. Resultatet er produkter som kombinerer høy kvalitet med lavere miljøbelastning.

Evigvarende materiale med gjenbruksverdi

Naturstein skiller seg fra mange andre byggematerialer ved sin levetid. Produkter i larvikitt har tilnærmet ubegrenset levetid og kan gjenbrukes i nye prosjekter uten kvalitetstap. Dette gir 100 prosent gjenbruksverdi og gjør naturstein til et av de mest bærekraftige materialvalgene på markedet.

I tillegg arbeides det aktivt med gjenvinning og gjenbruk av avfall som oppstår i produksjonsprosessen. Dette bidrar ytterligere til å redusere bransjens samlede miljøpåvirkning.

– Vi har gode resultater, og jobber daglig med å få ned det som påvirker miljøutslippene våre for å få enda bedre EPD-resultater. Bortsett fra boring og hullasterne som frakter steinblokkene, er all produksjon elektrisk. I tillegg resirkulerer vi alt vannet som brukes under skjæringen av blokkene, sier Hansen.

Dokumentert miljøpåvirkning med EPD

For å møte stadig strengere krav til dokumentasjon, leverer Larvikittblokka EPD (Environmental Product Declarations) på alle sine produkter. Dette gir full oversikt over steinens miljøpåvirkning gjennom hele livssyklusen – fra uttak til ferdig produkt.

Det tilbys også prosjektspesifikke EPD-er, slik at byggherre, arkitekt og entreprenør får tilpasset dokumentasjon tilpasset kravene i det enkelte prosjekt.

– Vår konkurransekraft er det å fronte den EPD vi har, sier Jørgensen.

– For å sjekke EPD kan man gå inn på nettstedet EPD Global. Her kan man finne EPD-er fra mange produsenter og leverandører, og det er mulig å

Hanne Støvland Jørgensen og Jan Henrik Hansen foran en av sagene som brukes for å produsere Larvikittblokka i forskjellige størrelser.

sammenligne de forskjellige produktene, men man må huske å sammenligne «epler mot epler», skyter Hansen inn.

– Pukk og grus har jobbet med EPD-er lenge og kundene har fokus på det, men i vår bransje er det fortsatt ganske nytt. Vi som produserer produkter av larvikitten ligger langt fremme, og spesielt når man ser opp mot import. Da har vi langt bedre EPD-resultater, sier han.

Ta kontakt!

Bruken av norsk stein i utomhusprosjekter representerer et tydelig steg i retning av en mer bærekraftig bygg- og anleggsbransje. Kortreist produksjon, utnyttelse av overskuddsmaterialer, lang levetid og dokumentert miljøpåvirkning gir betydelige fordeler sammenlignet med importert stein.

Når miljøkravene skjerpes og forventningene til ansvarlige materialvalg øker, fremstår norsk naturstein ikke bare som et godt alternativ; det burde være et naturlig førstevalg.

– Vi vil oppfordre kundene til å ta kontakt med oss, og bruk oss som rådgiver. Vi kan forklare likheter og forskjeller, og hjelpe til med å forstå bruken av EPD. Vi kan også vise frem sammenlignbare tall, oppfordrer bærekraftsjefen Hanne Støvland Jørgensen. ●

Sted: Larvik

MASKINER OG UTSTYR TIL ENTREPRENØREN

Aase Landbruk er importør
og leverandør av en rekke
kjente merkevarer, blant
annet Weycor!

Vi har fokus på kvalitet
og effektivisering for
entreprenøren!

- ✓ Kraftig motor
- ✓ Komfort-kabin
- ✓ Argonomiske løsninger
- ✓ Robust oppbygging
- ✓ Stort utvalg

+47 469 34 887

weycor
BY ATLAS COPCO

Visning av vår nye elektriske overjordsrigg

Sandvik Norge AS inviterer til visning av vår nye elektriske overjordsrigg Commando™ DC310RiE. Her vil du få muligheten til å se boreriggen ute på anlegg, og du kan ta en nærmere titt på den inne på vårt hovedverksted på Lahaugmoen. Våre fagfolk står klare til å svare på dine spørsmål.

Tid: Tirsdag 5 mai 2026 kl 12.00
Sted: Sanitetsveien 1, 2013 Skjetten

Påmelding til din salgskontakt hos Sandvik eller salgssjef Tor Arne Rønningen
e-post: tor_arne.ronningen@sandvik.com / telefon: 909 60 839

Alf Martin Wist driver Kjelvik Maskin AS og fikk levert Norges første Volvo EC300F High Walker i fjor sommer.

å grave ned overvannsrør på et jorde på nordsiden av Inderøy.

På spørsmål om hvordan han kom på tanken om å kjøpe akkurat denne modellen, svarer Wist at han så et bilde av Volvo-graveren i et magasin, og tok så kontakt med Vorvik. Det viste seg at Minera Skifer på Oppdal har to tilsvarende gravere, men som E-modeller (forrige versjon), og Vorvik ordnet kontakt mellom Wist og Minera Skifer.

– Jeg tok et par turer til Minera Skifer for å se på og prøvekjøre deres maskiner før jeg bestemte meg, sier Wist.

Høyere og kraftigere

Det som skiller HW-versjonen fra en vanlig EC300 er at undervogna er hentet fra EC400. Det innebærer blant annet at den har EC400-modellens under- og overruller, ledehjul, sprocket og kjeder. Bakkeklaringen er 74 cm, noe som er 26,5 cm mer enn standard EC300-undervogn, lengden på undervogna er 499,5 cm (+13 cm i forhold til EC300) og den er 342 cm bred. EC400-undervogna gjør at graveren er 2,5 tonn

Produktsjef Stian Brække i Volvo Maskin svarer ut spørsmål fra og viser funksjoner for Alf Martin Wist.

Ung entreprenør med Norges første High Walker F-modell

Da Alf Martin Wist (29) skulle investere i ny Volvo-graver tok han seg god tid til å vurdere hvilken modell som ville passe best. Valget ble det som skulle vise seg å bli Norges første Volvo EC300F High Walker.

Tekst og foto: Njål Hagen – nh@mef.no

Alf Martin Wist holder til på Inderøy i Trøndelag. Her har han vokst opp i en anleggsfamilie, med en far, Jarle, som er maskinfører hos Syltern, og en bestefar som også var i bransjen. I tillegg til anleggsvirksomhet driver han en gård hvor han har 40 skotsk høylandsfe (det er de med «pels» og lange horn).

Han overtok firmaet og MEF-medlemmet Kjelvik Maskin AS for ca. fem år siden. I forbindelse med overtakelsen fulgte en Volvo EC180E med på kjøpet.

Etter hvert meldte behovet seg for en større graver, og da Wist fikk overlevert den vesentlig større EC300F High Walker (HW) i fjor sommer, var han Volvo Maskins første kunde av denne modellen.

Bilde i et magasin

Maskinen er solgt av distriktssjef Anders Vorvik, og vi besøker Wist sammen med han og produktsjef Stian Brække. Dagen for besøket er Wist i full gang med

Volvo EC300F High Walker har undervogna til EC400, og er både høyere, bredere og tyngre enn standard EC300-graver.

Oppdraget MEF-medlem Kjelvik Maskin AS utfører på nordsiden av Inderøy er et SMIL-prosjekt med legging av overvannsrør, i tillegg nydyrking av 58 dekar. Volvo EC180E-graveren er selskapets andre maskin

Undervogna på EC300F High Walker har bakkeklaring på 74 cm, lengden er 499,5 cm og den er 342 cm bred. I tillegg har den hele beltestyringer og kraftigere bukplater.

tyngre enn standard EC300-graver. I tillegg har den hele beltestyringer og kraftigere bukplater i undervogn.

Wists graver er levert med High Visibility-hytte, som blant annet består av hel frontrute med to-armers visker og klart takvindu med visker. I tillegg har den oppfelbart stigtrinn, easystart, blitzbjelke på tak, LED-blitzere på lodd, kompressorhorn, OilQuick 70-feste og GPS fra Leica. Etter at graveren ble levert til Wist fikk han lagt på klarlakk på hele overvogna.

SMIL

– Jeg valgte High Walker-modellen på grunn av stabiliteten. Mange av mine oppdrag er nydyrking, drenering og plastring, og til dette fungere graveren veldig bra. Jeg har så langt kjørt ca. 600 timer og jeg er positivt overrasket over det lave forbruket, sier Wist. Jobben han nå utfører er et SMIL-prosjekt. Han forklarer at SMIL står for «Spesielle miljøtiltak i landbruket», og akkurat her har det bestått av prosjekt med legging av overvannsrør, i tillegg nydyrking av 58 dekar.

– I grøftene legges det 500 mm overvannsrør og flere steder er grøftene fem meter dype. Jeg var helt avhengig av å få den nye graveren for å få utført denne jobben. Det hadde ikke gått med 180-graveren når det blir så dypt som her, sier Wist. Han forteller at han også har 70-feste og OilQuick på den mindre graveren. Noe som gjør at han kan bruke samme redskaper på begge graverne.

I tillegg til Volvo-graverne har han en traktor med tilhenger, som han blant annet bruker til kortere massetransporter.

– Jeg har et godt samarbeid med et transportselskap når jeg har ekstra behov for massetransport og når maskinene skal flyttes, sier Wist. ●

Vi sender samme dag!

33 33 11 33 ems@ems.no
www.ems.no

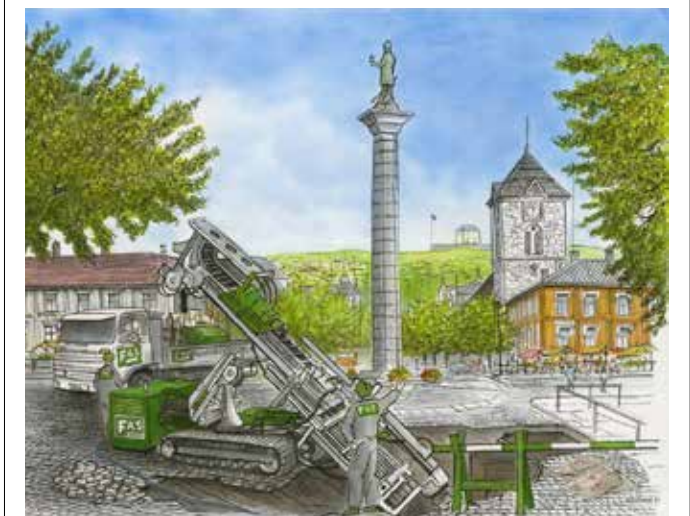
Pumper til rett pris og rett tid.

Fundamentering AS

**PELING
SPUNTING
FORANKRING**

www.fas.no

Maskinentreprenøren sparte tid og penger da tilhenger ble stjålet

Reiersen Entreprenør har full kontroll på gravemaskiner, verktøy og utstyr. Det sikrer god ressursutnyttelse i en kapitalkrevende virksomhet. Og det sparer kollegene for frustrasjon og tidsbruk når ting blir borte.

Reiersen Entreprenør AS er en bunnsolid maskinentreprenør. Historien går tilbake til 1985, og de ti første årene drev Audun Reiersen som enkeltpersonforetak. Siden 1995 har selskapet vokst jevnt og trutt, og har de siste årene ligget mellom 60 og 70 millioner kroner i inntekter.

«Vi er på et godt sted nå, for å si det sånn. Selskapet er akkurat passe stort, og vi er en gjeng stabile og dyktige kolleger. Vi passer godt til det kundesegmentet vi betjener, som innebærer at vi har solid økonomi til å tåle svingningene som alltid er i vår bransje,» forklarer Audun.

Kapitalkrevende utstyr til 17 ansatte

17 ansatte betjener omtrent like mange gravemaskiner og lastebiler. Oppdragene er hovedsakelig å opparbeide tomter og infrastruktur i Oslo og Follo, sørøst for hovedstaden. De fleste kundene er private utbyggere, men det hender også at de tar oppdrag som underleverandører til større selskaper og for kommuner.

«Kapitalkrevende maskiner, verktøy og annet utstyr er inngangsbilletten til vår bransje. For å lykkes er forutsetningen at du har god kontroll på hvor alt sammen er. Slik får du koblet investeringene med folkene du har, og gjennomført prosjektene innen rimelig tid,» sier han.

Full kontroll på maskiner og utstyr

Med 40 års erfaring fra eget selskap får Audun det til å høres

enkelt ut å få 17 ansatte til å løse komplekse graveprosjekter på mange steder samtidig. Likevel, noen ganger støttes erfaringen av digitale løsninger. «Obben løses ikke alene med mennesker og gravemaskiner. Vi har et stort antall verktøy og utstyr med oss rundt på hvert prosjekt. For å få størst mulig kapasitetsutnyttelse, gjelder det å vite hvor utstyret er til enhver tid. Til dette har vi tatt i bruk ABAX MINI-brikkene. Disse gjør også at vi kan bruke mindre tid på å lete etter utstyret,» sier Reiersen.

Sparte penger, tid og frustrasjon ved tyveri

Blant utstyret som har fått en ABAX MINI-brikke på seg, er en av tilhengerne som Reiersen bruker til å frakte verktøy og mindre maskiner fra sted til sted. Brikken kom til nytte kort tid etter at den ble festet, sier han.

«Mine kolleger kom på jobb, men tilhengeren var ikke der. Så, da var det på tide å teste ABAX-løsningen. Den viste kartposisjonen til tilhengeren, heldigvis bare noen kilometer unna anleggsplassen. Vi fant tilhengeren i et skogholt, låst og uten skilt. Siden vi trengte tilhengeren klippet vi låsen og tok med oss tilhengeren der og da.»

Forholdet ble senere anmeldt til politiet – en forutsetning for å få nytt skilt. Audun sier at ABAX Mini-brikken sparte dem for både frustrasjon og ikke så lite tid og penger:

«Tilhengeren er selvsagt forsikret. Men på grunn av verditap og egenandeler ville forsikringssummen bare dekket en mindre del av prisen på en ny tilhenger – nesten 90.000 kroner. I tillegg kommer tapt arbeidstid for kolleger som trenger tilhengeren hver dag i arbeidet.»

50 år med kvalitet, kunnskap og service

I 1976 startet vi med et enkelt mål: å være den beste samarbeidspartneren for våre kunder. Det målet gjelder fortsatt. Fem tiår med kunnskap, erfaring og folk som bryr seg – det tar vi med oss inn i fremtiden.

DU FINNER OSS OG VÅRE SERVICEPUNKTER I HELE NORGE

GRINDER • LILLEHAMMER • TRONDHEIM • LILLESAND • STAVANGER • BERGEN • BALLANGEN • FØRDE • MOSS • TROMSØ

Tlf.: 62 94 54 40 | firmapost@entrack.no | www.entrack.no

Vil du vite mer?
Ring oss på 22 22 22 99
eller scan for å lese mer.

Hæhres brakkerigg, som ligger i Malvik omtrent midt mellom Trondheim og Værnes, setter ny standard i bransjen.

Fremtidens brakkerigg – med fokus på trivsel og helse

På Hæhre-prosjektet E6 Ranheim-Sveberg har anleggsarbeiderne fått et spennende nytt brakkekonsept. Med fire rene soverigger, en kantinerigg og en sentralt plassert servicerrigg med treningsstudio, biljard, dart, kinosal og sosiale soner, settes det en ny standard i bransjen.

Konserntillitsvalgt Stig Morten Hardeland i Infra Group foran deler av brakkeområdet. Den spesielle servicerriggen, med treningsrom, biljard, dart, TV-stue og sosiale soner, er bak til høyre.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

Vi møter konserntillitsvalgt Stig Morten Hardeland i Infra Group* på brakkeriggen, som ligger i Malvik omtrent midt mellom Trondheim og Værnes. Han har selv vært med å utvikle det nye brakkeriggkonseptet, og legger ikke skjul på at det har vært en spennende prosess. Det er ikke brakkene i seg selv, men hvordan riggen er organisert, som er spesielt, forteller han.

– Vi har tatt TV-stuene ut av 44-mannsriggene og gjort dem om til 52-mannsrigger. Det er fire rene soverigger her, uten fellesrom og TV-stue, forklarer Hardeland.

– I stedet har vi en helt egen servicerrigg midt på området, hvor arbeiderne har mange tilbud: et godt utstyrt treningsrom, biljard, dart, TV-stue, kinorom og sosiale soner. Det er ganske revolusjonerende i vår bransje. Jeg tror faktisk vi er helt alene om dette så langt.

På servicerriggen kan beboerne benytte mange ulike tilbud, blant annet biljard.

TV-stua, som vanligvis befinner seg i den ene enden av soveriggen, er her flyttet over i servicerriggen.

Mer sosialt – og roligere

Da vi er på besøk er det registrert 152 arbeidere på riggen, men normalt ligger tallet på rundt 200. Det jobbes to skift på prosjektet, og i løpet av en normal måned bor drøyt 400 arbeidere på de fire riggene.

– Alle fire selskapene i AKH-Gruppen, altså Hæhre, Isachsen, NOMAS og Contur, er involvert i prosjektet, i tillegg til en del innleide. Vi ønsker at riggen skal være en sosial plass der man kan møtes på tvers, sier Hardeland.

– Når det er en egen brakke med alle de sosiale tilbudene, så trekker folk ut fra soveriggene for å møtes der, i stedet for å sitte på fire ulike TV-stuer. Samtidig blir det også litt roligere på soveriggene for de som vil slappe av. Den tradisjonelle TV-stua er jo også litt utdatert. Før måtte man dit for å få med seg nyheter og sannen, men nå har jo alle telefoner med all informasjon.

Trening, trivsel og psykisk helse

En av nøkkelinvesteringene i servicerriggen er treningsstudioet. Stig Morten Hardeland, som selv er godt over gjennomsnittlig opptatt av trening og driver fire treningssentre i Sogn, har stått for innkjøpene av treningsutstyret.

– Det er utrolig kjekt å være involvert i noe som man selv brenner for, sier han.

Mobil og fleksibel
spyletank 6000 liter

Ekstrand Verksted AS, Langesundsveien 90, 3961 Stathelle.
+47 35 96 87 00 | post@ekstrand.no | www.ekstrand.no

Treningsmulighetene på serviceriggen er meget gode. Stig Morten Hardeland, som selv er godt over gjennomsnittlig opptatt av trening og driver fire treningssentre i Sogn, har stått for innkjøpene av alt treningsutstyret.

På treningsrommet er det blant annet benkepress, beinapparat, knebøystativ, brystpress, manualer, romaskiner, multitreningsapparater, sykler og tredemøller. – Det handler om fysisk og psykisk helse, og selvfølgelig trivsel. Dette henger sammen, sier Hardeland.

Beboerne har også tilgang til badstue på brakkeriggen.

– Her kan arbeiderne trene både kondisjon og styrke. Vi har blant annet benkepress, beinapparat, knebøystativ, brystpress, manualer, romaskiner, multitreningsapparater, sykler og tredemøller. Jeg tror ikke det finnes noe annet anleggsprosjekt i Norge med et så bra treningsrom på brakkeriggen. Det handler om fysisk og psykisk helse, og selvfølgelig trivsel. Dette henger sammen, sier Hardeland engasjert.

At treningsrommet brukes, er det ingen tvil om. – En kveld denne uka var det 17 stykker her inne samtidig. Når folk jobber fra syv om morgenen til åtte om kvelden, kan man ikke forvente at de skal kjøre langt av gårde til trening. Derfor legger vi alt til rette her på riggområdet.

Tekniske forbedringer – ny brakkestandard?
Foruten den banebrytende serviceriggen er også soveriggene betydelig oppgradert, sammenlignet med vanlig standard.

– Her inne er det varmekabler på badene i alle rommene, det er høyere takhøyde enn vanlig og de små, upraktiske varmtvannstankene på hvert enkelt bad er erstattet med store, felles tankanlegg, forklarer konserntillitsvalgt Hardeland, som allerede har planer om ytterligere forbedringer.

– Det neste store steget nå blir å få ventilasjon på alle rommene. Det er dit vi ønsker å komme. Tenk på de som jobber natt og skal sove på dagtid. Da kan det være varmt, klamt og tett luft, og på sommeren hjelper

Også soveriggene er betydelig oppgradert, sammenlignet med vanlig standard.

det nødvendigvis ikke så mye å åpne vinduet, sier han. Forbedringene på denne riggen kan nå være starten på en endring i bransjen.

– Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF) har et eget brakkeutvalg som jobber for en ny nasjonal brakkestandard. Det er lenge siden standarden ble fornyet, og målet er å få noe av dette inn i overenskomsten. Vi har tatt et steg i riktig retning her, og vi håper flere anlegg vil følge etter.

– God investering

Overgangen fra 44-mannsrigg til 52-mannsrigg gir åtte ekstra sengeplasser per rigg.

– Det utgjør ca. 900 kroner per døgn i sparte kostnader. Disse pengene har vi altså valgt å bruke på serviceriggen, så totalt sett blir ikke dette noe særlig dyrere. Vi ser uansett på dette som en god investering, sier Hardeland. I tillegg løses en gammel utfordring:

– De færreste ønsker jo å ha rom mot den enden der TV-stua er. Jeg har bodd mye på brakkerigg selv, og har alltid ønsket rom i andre enden av riggen for å slippe støyen. Slike problemstillinger unngår vi nå. Soveriggen her er til å sove i og for dem som vil trekke seg litt tilbake og slappe av. Tilbakemeldingene vi har fått viser at de fleste er fornøyd med denne løsningen, selv om noen få ønsker de gamle TV-stuene tilbake, forteller han.

Nyvinningen i Trøndelag har vekket oppmerksomhet langt utenfor prosjektet.

– Vi har fått henvendelser fra andre anlegg rundt omkring i landet, som spør om ikke de kan få det samme. Det håper vi jo, men det er klart at riggen bør nok være av en viss størrelse for at en investering som dette skal lønne seg, sier Hardeland.

Brakkene er for øvrig levert av Stord Innkvartering, med Moelven som produsent.

– Man skal ha det bra på brakka

Også kosthold og kantinedrift har fått ekstra oppmerksomhet på prosjektet.

– Vi har brukt mye tid og ressurser på sunn og god mat, inkludert hensyn til allergier. Jeg tror nok vi er langt fremme på det meste her på denne riggen. Så er det også helt avgjørende å sove godt og spise godt når man er på jobb halve døgnet, slår Hardeland fast.

– Det var på tide å tenke litt nytt. Brakkelivet er krevende, og det bør være god kvalitet der folk skal bo og oppholde seg. Det er viktig at folk faktisk har det bra på brakkeriggen. Da blir de også mer effektive på jobb og de holder seg friskere. Vi tror dette er fremtiden, avslutter han. ●

**Hæhre Entreprenør har nylig blitt løftet ut av Infra Group og rapporterer nå direkte til eierselskapet AKH Gruppen.*

**HØYTRYKKS VASKERE
for MØKKAJOBBER**

Japan produsert CAT pumpe
140 til 500 BAR

www.limaco.no tlf 330 50160 post@limaco.no

Markedets bredeste utvalg av miljøcontainere

REDUSERT EGENVEKT – MINDRE FORBRUK AV DRIVSTOFF – MINDRE UTSLIPP AV CO₂

Flere av våre kunder benytter Strenx og Hardox stålqualität i containerne for bedre bærekraft i prosjektene.

Vårt utvalg til entreprenøren:

- Krokcontainere, hjullastere, transportflak for transport og rivning
- Sertifiserte liftcontainer, steinkasser og løftekurver til løft på byggeplassen
- Sedimenteringscontainere fra 13 – 37 m³ beregnet for oppsamling av slam fra tunnelboring og annen anleggsvirksomhet
- Containere for oppbevaring av farlig avfall med oppsamlingskar i bunn

STORT LAGER • RASK LEVERING • KVALITET FOR LENER LEVETID

EuroTeknikk
PART OF **SULO** GROUP

info@euroteknikk.no • tlf. 400 06 130
www.euroteknikk.no

ANNONSE

HÆHRE

Elisabeth Musum Mathisen, Hæhre Entreprenør

Foto av Johanne Nyborg

Elisabeth (30): – Jeg ser resultater av arbeidet med én gang

Som ytre miljøkoordinator i Hæhre har Elisabeth Musum Mathisen en arbeidshverdag tett på det som skjer ute på anlegget. Hun følger opp alt fra avfallssortering og prosessvann til håndtering av masser – og liker at jobben er både praktisk, konkret og meningsfull.

Når Elisabeth Musum Mathisen går morgentur på anlegget, er det ikke bare for å få frisk luft. Hun følger med på alt fra avfallssortering og prosessvann til hvordan masser håndteres. Jobben hennes er å sikre at arbeidet som gjøres under bakken, også skjer med hensyn til naturen over.

– Jeg liker at det er praktisk, konkret og meningsfylt. Hver dag kan det dukke opp noe nytt, enten en liten utfordring som må løses der og da, eller en større sak som krever planlegging og samarbeid. Det gjør at jeg må være til stede, sier hun.

Miljøarbeid er et lagspill

For Elisabeth handler rollen like mye om kommunikasjon som om fag. På et anlegg møter hun mange ulike fagområder, språk og nasjonaliteter. Da blir tydelig informasjon, god skilting og riktig opplæring avgjø-

rende for at miljøarbeidet skal fungere i praksis.

– Når vi møter en utfordring og klarer å finne en løsning sammen, er det da jeg er mest motivert. Det er mye samspill i denne jobben, og det er også derfor resultatene kommer fort, sier hun.

Fant en rolle med mening

Før hun begynte i Hæhre, jobbet Elisabeth med ombruk og gjenbruk i renovasjonsbransjen. Overgangen til anlegg ga henne mulighet til å utvikle seg videre og komme tettere på prosessene.

I dag er hun sikker på at hun fant riktig retning.

– Jeg tenkte ikke så mye på miljøarbeid i anleggsbransjen før jeg begynte, men det er mye mer spennende enn jeg trodde. Jo mer jeg lærer, jo mer interessant blir det, sier hun.

VA på langs er et av Norges største prosjekter med styrt boring som hovedmetode. (Alle foto: Jørn Söderholm, Praktisk Talt AS)

Ferdig med 5,4 km styrt boring

Olimb Anlegg AS har ferdigstilt nær 5400 meter styrt boring på prosjektet "VA på langs" i Nittedal. Det er et av Norges største NoDig-prosjekter, og det største i sitt slag gjennomført som samspillentreprise.

Av: Redaksjonen - anleggsmaskinen@mef.no

Arbeidene ble avsluttet i januar 2026, og markerer fullføringen av Olimb Anleggs del av entreprisen EP31 mellom Åneby og Li.

VA på langs er et samarbeid mellom Nittedal kommune og NRVA. Bakgrunnen er etablering av nye overføringsledninger for vann og avløp, som del av omlegging til sentral rensing og styrket vannforsyning i kommunen.

Den rundt ti kilometer lange traséen går gjennom landbruksområder, langs Nitelva og gjennom krevende grunnforhold med kvikkleiresoner. Store deler av

strekket er derfor gjennomført med styrt boring. Dette ifølge en pressemelding fra Olimb Anlegg.

Samspill

For Olimb Anlegg AS er prosjektet spesielt viktig. Dette er selskapets første samspillprosjekt som har kommet til utførelse. Entreprisen ble gjennomført med Arne Olav Lund AS som hovedentreprenør og Norconsult som prosjekterende.

I samspill ble entreprenørkompetansen involvert allerede i første fase. Olimb Anlegg deltok i

Sted: Nittedal

Prosjektsjef Morten Sjøli i Arne Olav Lund AS (t.v.) og kalkulasjons- og prosjektleder Kristian August Olimb.

40
ROSENDAL MASKIN

Er du klar for en neste generasjon 9-serie

Smartere maskiner Tryggere anleggsplasser Bedre resultater

De helt nye Develon beltegraverne definerer produktivitet, sikkerhet, førerkomfort og allsidighet på nytt med banebrytende design og smart teknologi.

DEVELON
Powered by Innovation

Finn ut mer på rosendalmaskin.no

Vann- og avløpsledninger ble lagt og trukket gjennom en ti kilometer lang trasé.

Inntrekking av PE-ledning med PP-kappe på en del av VA på langs.

entreprenør og underentreprenør innenfor samspillsmodellen.

– Vi satte oss ned sammen og fant en god løsning for veien videre, både økonomisk og driftsmessig. Når insentivene er felles og partene jobber mot samme mål, er det enklere å finne løsninger også når prosjektet møter utfordringer, sier Olimb.

Referanse for store VA-utbygginger

Totalt er det boret og trukket 5372 meter ledning, fordelt på ulike dimensjoner:

- 3070 m ø355mm
- 1457 m ø560mm
- 845 m ø630mm

Med ferdigstillelsen av styrt boring er Olimb Anleggs del av VA på langs nå avsluttet.

Prosjektet viser hvordan store kommunale VA-utbygginger i krevende grunnforhold kan gjennomføres

med høy NoDig-andel innenfor en samspillsmodell.

For Olimb Anlegg representerer VA på langs både en teknisk krevende leveranse og et viktig referanseprosjekt innen samspill som kontrakts- og arbeidsform. ●

gjennomgangen av hele traséen sammen med rådgiver og hovedentreprenør, for å avklare hvor det egnet seg med styrt boring og hvor det måtte graves.

– Samlokalisering har vært avgjørende. Det gir raskere avklaringer, tettere dialog og korte beslutningsveier, sier Morten Sjøli, prosjektsjef i Arne Olav Lund AS.

Han peker også på betydningen av åpen bok-prinsippet:

– Når byggherre kan følge kostnader og belastninger løpende, bidrar det til å opprettholde tillit i samspillet. Også når prosjektet møter utfordringer, sier han.

VA PÅ LANGS – EP31:

Byggherre: Nittedal kommune
Hovedentreprenør: Arne Olav Lund AS
NoDig-entreprenør: Olimb Anlegg AS
Prosjekterende: Norconsult
Kontraktsform: Samspill (NS 8405-basert)
Trasé lengde: ca. 10 km
Styrt boring utført av Olimb: 5372 meter
Ferdigstilt: januar 2026

Styrt boring

Ifølge Sjøli var tidlig involvering av NoDig-kompetanse avgjørende for gjennomføringen.

– I denne entreprisen har NoDig vært et sentralt fokusområde. Det var derfor viktig å få Olimb Anlegg med i første fase, slik at vi hadde kompetanse på hva som egnet seg for boring og hva som måtte graves. Produksjonsopplegget ble satt allerede der, fra rigg- og sveiseplasser til valg av borerigger på de ulike strekningene. Det har gitt et godt grunnlag for fremdriftsplanlegging og koordinering mellom graving og boring, sier han.

For Olimb Anlegg innebar samspill en annen rolle enn i tradisjonelle utførelsesentrepriser.

– I samspill kan vi snu oss raskere. I stedet for å bruke tid på å lese kontrakt og sikre posisjoner, kan vi fokusere på løsninger. Alle jobber mot samme mål; å få prosjektet ferdig så raskt og riktig som mulig, sier Kristian August Olimb i Olimb Anlegg AS.

Midlertidig stopp

Høsten 2025 ble arbeidene midlertidig stanset etter avklaringer med Statsforvalteren. Videre fremdrift ble avklart gjennom dialog mellom byggherre, hoved-

SE I MØRKET

NYHET!

HL-1000-EX håndholdt lampe

TERRAFIRMA AS

Skandinavisk importør og agent for KSE Light GmbH hjelmlamper

KJELL TRENGEN | Telefon: +47 91 11 87 33 | E-post: kjell@terrafirmaas.com

Postboks 246, 3603 KONGSBERG

www.terrafirmaas.com

DIPLOM: SHA-rådgiver Terje Bakke feiret med gode kollegaer på prisvinner-brakka. (Foto Statsbygg)

Regjeringskvartal-brakka kåret til Årets brakkerigg

Arbeidernes 31 meter høye tilholdssted i regjeringskvartalet er årets mottaker av Bygningsarbeidernes fagforenings gjeve pris.

Av: Redaksjonen - anleggsmaskinen@mef.no

– Stor stas! Trivsel og verdighet er viktig for at arbeidere skal ha det bra og gjøre en god jobb. Dette er en anerkjennelse av det arbeidet vi gjør, sier Terje Bakke, rådgiver for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø i Statsbygg, i en pressemelding.

Langt over kravene

Årets brakkerigg-prisen ble delt ut i lunsjen på selve brakkeriggen.

– Da vi inspiserte denne brakkeriggen, ble vi glade.

Det er en veldig god brakkerigg, for i ærlighetens navn; det er ikke alltid det er slike på våre inspeksjoner, forteller prisutdeler og leder av Bygningsarbeidernes fagforening Harald Braathen:

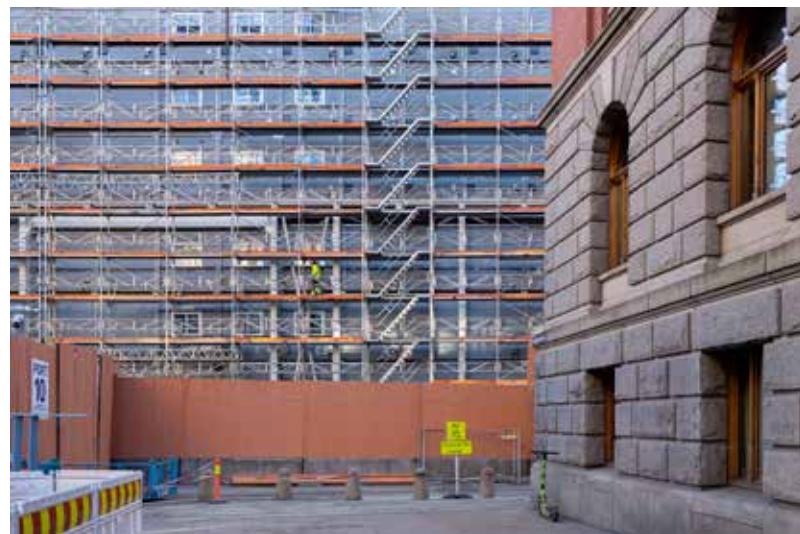
– Her er det bra lunsjlokaler, godt renhold og muligheter for å tørke klær. Det er separate kvinne- og herregarderobes med avlåste dører og låsbare skap. Det er tilgang på kaldt og varmt vann, 47 dusjer og like mange toaletter. Dette er en brakkerigg som er langt bedre enn kravene i Fellesoverenskomsten for byggfag, utdypes Braathen.

Ruver i terrenget

Den prisvinnende brakkeriggen er 31 meter høy og har tidligere vært omtalt som Nord-Europas høyeste. 60 brakkemoduler er montert i seks etasjers høyde, og riggen står på en solid stålkonstruksjon. Totalt er det benyttet 120 tonn stål.

– At den er stor og høy er vel og bra, men det er viktigere at innholdet i brakkeriggen er så bra at den kan kalles årets brakkerigg, sier Terje Bakke:

– En god arbeidsdag begynner og slutter på brakkeriggen, og midt imellom skal det være et hyggelig sted å spise lunsj. Prosjekt "nytt regjeringskvartal" er spesielt siden det er flere delprosjekter som jobber parallelt. Derfor har Statsbygg, LO-koordinatoren og rigg- og driftentreprenøren UCO engasjert seg i felleskap for å få til en best mulig brakkerigg for alle. ●

*Vi har gjort den lille skriften større, fordi vi har ingenting å skjule.

Ingen overraskelser - bare gode strømvavtaler, tilpasset din ~~bedrifts~~ behov. Ryddig og forutsigbart.*

entreprenørvirksomhets

Gjør som andre smarte MEF-ere – velg Skagerak Energitjenester, MEFs hovedsamarbeidspartner på strøm! Les mer på våre nettsider skagerakenergitjenester.no

STEAMRATOR MULTIHEATER

Damp- og varmtvannsgenerator for allsidig bruk innen eiendomsdrift og vedlikehold.

Damp og varmtvann fra én og samme maskin.

Multiheater er en multifunksjonell enhet som fungerer både som damp- og varmtvannsgenerator. I tillegg kan Multiheater utstyres med sirkulasjonsvarmer for tilkobling til sentralvarmeanlegg.

Som dampgenerator brukes Multiheater til:

- Snø- og issmelting
- Rengjøring og desinfisering av overflater
- Rengjøring av maskiner og utstyr (fjerning av fett og olje)

Som varmtvannsgenerator brukes Multiheater blant annet til:

- Ugressbekjempelse (justerbar temperatur 75–95°C)
- Varmtvannsspyling / rengjøring med varmtvann

Kontakt oss for et godt tilbud og leveringstid. Se nettside for teknisk informasjon.

E-mail: haro-a@online.no
www.hamaskin.no

Tlf: 902 08 047
Eillef Guttormsensvei 5
3610 Kongsberg

Volvo Maskins vinnerlag, som skal videre til Europa-finalen i Konz i Tyskland. Fra høyre: Aleksander Bugge, Johnny Versvik og Simen Eileraas. Til venstre for rollupen står adm.dir. Gudrun Berg Hansen og Nils Johansen, opplæringsansvarlig i Volvo Maskin.

Volvo Maskins beste service-medarbeidere til Europa-finale

Hvert tredje år arrangeres Volvo CE Masters. I år deltok 89 Volvo-mekanikere i den norske konkurransen. Før påske ble det klart hvilke lag som gikk videre til Europa-finalen.

Tekst og foto: Njål Hagen – nh@mef.no

Volvo CE Masters er en global konkurranse der Volvo-forhandler-nes servicemedarbeidere setter sin tekniske ekspertise, samarbeid og problemløsningsevner på prøve. I Europa er det 26 forhandlere som har deltatt i regionale konkurranser og det er kun 12 lag som går til den europeiske finalen, som går av stabelen ved Volvo CE's anlegg i Konz, i Tyskland, i midten av mai.

– Konkurransen i denne formen har vært arrangert hvert tredje år siden 2014, men den første Masters-konkurransen ble arrangert så langt tilbake som i 1990, sier Nils Johansen, opplæringsansvarlig hos Volvo Maskin.

– Den beste plasseringen for et norsk lag, så langt, er en fjerdeplass i Europa-finalen, sier han.

Praktiske og teoretiske oppgaver

Etter krevende individuelle kvalifiseringsrunder på nett, med fokus på teknisk ekspertise og Volvo-kunnskap, ble det satt sammen lag fra totalt fire norske Volvo-avdelinger. Disse møttes så til Norgesfinale ved Volvo Maskins hovedkontor i Drøbak.

– Hvert lag består av tekniker, serviceleder og en fra delelageret. Finalekonkurransen her hos oss består av både praktiske og teoretiske oppgaver, sier Johansen.

Oppgavene har blant annet bestått av å løse en ettermarkedsoppgave, hvor deltakerne skulle gå over en bruktmaskin (2021-modell L120 som har gått 5000 timer) før utlevering til kunde, en utstyrsoppgave bestående av å sjekke tenner og slitestål til en gravemaskinskufler, samt en garantioppgave.

– Konkurransedeltakerne er samlet her hos oss fra lunsj tirsdag til

En av oppgavene i konkurransen var å gå over en bruktmaskin før utlevering til kunde.

lunsj torsdag og avsluttes med kåring av vinnerlaget, sier Johansen, før han og de andre i arrangementskomiteen skulle samles for å oppsummere poengene.

Etter en stund var Johansen tilbake og fasiten viste at det var laget fra Vestfold/Porsgrunn som gikk seirende ut av den norske finalen.

– Det blir moro å følge dere i Europa-finalen. Nå er det bare å legge dere i trening, sa Volvo-sjefen Gudrun Berg Hansen til vinnerne.

Lagene som konkurrerer i de regionale finalene sikter alle mot en plass i Volvo CE Masters verdensfinale. Denne finner sted ved Volvo CE's hovedkontor i Eskilstuna i Sverige i september. ●

Lars Nilsen, inneselger/salgssupport, og Nils Johansen, opplæringsansvarlig, går gjennom besvarelsene fra deltakerne.

MYE DEKK FOR PENGENE!

Dynamaxx tilbyr et bredt utvalg av anleggsdekk og spesialiserer seg på applikasjoner for lastere, dumpere, veihevler og mobilkraner. Dynamaxx fokuserer på å tilby en lav pris, men med en kvalitet som tilfredsstiller kravene til moderne anleggsmaskiner.

IMPORTØR: Norgesdekk AS | T: 4000 1800 | www.norgesdekk.no

Vidar Bendiksen, daglig leder
i Bendiksen Entreprenør AS.
(Foto: Privat)

Fikk «bunntenning» av Stoltenberg-intervju

Anleggsbransjen må i disse dager håndtere en dramatisk økning i drivstoffprisene. Dette, i kombinasjon med færre oppdrag og stor konkurranse om dem som lyses ut, legger ytterligere press på en allerede hardt presset bransje.

Tekst: Njål Hagen - nh@mef.no

Under et intervju med finansminister Stoltenberg på NRK fikk Vidar Bendiksen, daglig leder i MEF-bedriften Bendiksen Entreprenør AS, til å poste en sak på Facebook.

– Jeg hadde akkurat satt på TV-en da nyhetssendingen og

intervjuet med Stoltenberg ble sendt. Jeg fikk bunntenning i godstolen, sier Vidar Bendiksen.

Grunnen til «bunntenningen» var finansministerens utsagn i forbindelse med spørsmål om tiltak mot høye drivstoffpriser; «det aller, aller viktigste er at vi holder orden i norsk økonomi, slik at folk har en jobb å gå til».

– Her opplever vi dramatisk økning i drivstoffprisene, og så sier finansministeren at vi må ta hensyn til at folk må ha en jobb å gå til. Vi i anleggsbransjen sysselsetter veldig mange personer, sier en frustrert Bendiksen.

Grasrota i norsk næringsliv

Han oppfordrer i Facebook-innlegget Stoltenberg til å ta turen til Brønnøysund for å tilbringe et par arbeidsdager i anleggsbransjen.

– Det mener jeg på ramme alvor. Han er velkommen til oss for å se hvordan grasrota i norsk næringsliv har det, langt unna de trygge rammene han lever under. Finansministeren skal også få et godt innblikk i alt byråkratiet vi til daglig må forholde oss til, sier Bendiksen.

Her er Facebook-innlegget i sin helhet:

«Drivstoffpriser og en bransje som sliter.

På spørsmål om tiltak mot de høye drivstoffprisene står finansminister Stoltenberg på TV og sier at det aller, aller viktigste er å holde orden i norsk økonomi, slik at folk har en jobb å gå til.

Han vil altså foreløpig ikke komme med tiltak.

Er ikke en jobb i transport- og anleggsbransjen en jobb i finansministerens øyne?

Hvor mange eksempler på bedrifter som går over ende og personer som blir uten jobb må til??

Det er ingen i bransjen som har tatt, eller kan ta, høyde for så store økninger i kostnadene som vi nå har blitt påført. Og de færreste av oss klarer å få det kompensert grunnet strenge og tøffe kontrakter.

Næringen sliter og det må nå kunne forventes at det blir gjort umiddelbare tiltak for å hjelpe de som bygger landet, bidrar med beredskap og skaper arbeidsplasser og bolyst fra den største by til den minste bygd.

Og Stoltenberg, du er herved invitert til et par arbeidsdager sammen med oss.

Da kan du få lære litt om hardt arbeid, ståpåvilje og yrkesstolthet...korrekt oversatt: EN norsk jobb.

PS! Vi skal stille med krafse og spade» ●

- Støvbinding av grusveger og anleggsplasser
- Støvbinding i forbindelse med bore-rigger (watermist)
- Til nedfresing/stabilisering av bærelag i veg
- **Klimanøytralt** og EPD-sertifisert
- Liste over spredeentreprenører finner du på **www.flatland.as**
- Vi har mer enn 30 års erfaring med lignin/Dustex

Flatland AS
Tlf. 90570015 • www.flatland.as

MDE Scorpion multigrab – Den mest allsidige multigrab på markedet

Scorpion multigrab

Det ultimate tilbehøret til din graver

- fjerning av stubber og stein
- Nydyrkning
- Riving
- Sortering

MDE Koala trefeller – Den kraftigste trefelleren på markedet

1. Chassis og arm i Hardox 450
2. Trippel forsegling på sylindere
3. Utskiftbar kniv i Hardox 500
4. Smartgrip samlefunksjon
5. 55 grader tilt høyre/venstre

www.maskinteknikk.net
Tlf +47 91 77 33 12
Helgeland Maskinteknikk AS
8854 Austbo

VA-Messene ble i år arrangert i Oslo (Lillestrøm), Trondheim, Bergen og Kristiansand – og det var rekordstort oppmøte.

En samlet VA-bransje i en usikker tid

Med rekordstort oppmøte var årets VA-messer viktige møtepunkter for en sektor som står midt i et enormt etterslep. Samtidig setter den usikre verdenssituasjonen vannforsyningen her i landet i et nytt lys.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

Da VA-Messene ble arrangert for første gang i 2018 (under navnet VA Tour), var ambisjonen å skape en vandrende møteplass for hele vann- og avløpssektoren. Siden den gang har konseptet vokst betraktelig, både i omfang, innhold og geografisk nedslagsfelt. I år ble VA-Messene arrangert i Oslo (Lillestrøm), Trondheim, Bergen og Kristiansand. Representanter fra kommuner, entreprenører, rådgivere og leverandører møtte opp for å se det siste av utstyr og teknologi i VA-bransjen, samt for å høre mer om næringens viktigste samfunnsoppdrag; trygg vannforsyning.

Samarbeid med MEF

I år ble det faglige innholdet løftet ytterligere gjennom et utvidet samarbeid med Maskinentreprenørenes Forbund (MEF), som har bidratt med egen stand og tilstedeværelse på messene. På Lillestrøm arrangerte MEF i tillegg en egen VA-konferanse rett etter messens stengetid.

– Ved å samle VA-konferansen og VA-messen på samme arena skaper vi en sterk og effektiv møteplass for hele bransjen, sa Solvår Milach Strand, distriktssjef i MEF Oslo, Akershus og Østfold, tidligere i år.

Tidenes beste

Bjørn Moen, daglig leder i VA- og VVS-produsentene (VVP), som arrangerer VA-Messene, legger ikke skjul på at årets messer er et høydepunkt.

– Dette har vært kjempegøy så langt! sier han med et bredt smil midt blant myldrende messedeltakere i NOVA Spektrum i Lillestrøm.

Moen er inne i sitt første år som leder i VVP, etter at han kom fra stillingen som adm.dir. i Heidenreich. Han konstaterer at messene tiltrekker seg stadig flere besøkende.

– Det er ca. 2000 forhåndspåmeldte totalt på årets fire messer, hvorav 800 her i dag. Det vel en 15-20 prosent økning fra fjoråret, så vi må dermed kunne si at dette er tidenes beste, sier han fornøyd.

– Uansett er det viktigere at vi får de riktige deltakerne enn om tallet er 700 eller 800. Her i dag er det tydelig entusiasme blant de besøkende. Når jeg ser folk her i gule synlighetsklær, tenker jeg at de er her fordi de finner det matnyttig. Det at MEF arrangerer en egen VA-konferanse etterpå, er også veldig spennende. Jeg tror vi har mye å hente på å samarbeide på den måten.

Det vil koste 500-600 milliarder kroner å ta igjen det enorme etterslepet på VA-nettet, sa statssekretær i Helse- og omsorgsdepartementet, Usman Ahmad Mushtaq (Ap).

Trygg vannforsyning i en urolig verden

Statssekretær i Helse- og omsorgsdepartementet, Usman Ahmad Mushtaq (Ap), leverte et høyst relevant innlegg om hvordan sikre en trygg vannforsyning i Norge. Han understreket at situasjonen ikke har utviklet seg positivt siden han sto på samme scene i fjor.

– Den norske befolkningen forventer at vannet er trygt og vannforsyningen god. Slik har det jo vært i mange tiår. Men krig og konflikt, kombinert med fremvekst av ny teknologi, senker barrierene for å angripe infrastruktur, sa Mushtaq og viste til nye trusselvurderinger fra Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM):

– Den spente sikkerhetspolitiske situasjonen gjør at russisk etterretning har flere forhold av interesse knyttet til Norge og andre NATO-land, og russisk etterretningstjeneste kartlegger vår kritiske infrastruktur og identifiserer sårbarheter. Dette vet vi at skjer allerede i dag.

Trusler og klimaendringer

Ifølge statssekretær Mushtaq forventer også NSM og PST at norske virksomheter i løpet av 2026 vil bli utsatt for cyberoperasjoner, hvor KI-verktøy kommer til å spille en rolle.

– Vi ser at KI-verktøyene i økende grad blir brukt både i militær sammenheng og av kriminelle grupper. Et grunnleggende spørsmål er derfor om vi er

En VA-grossist du kan stole på

Når fremdrift er kritisk, teller samarbeidspartneren.

KDA Rørsystemer leverer produkter og løsninger tilpasset hverdagen ute på anlegg.

Vi tilbyr:

- Forutsigbare leveranser
- Faglig kompetanse
- God lagerdekning
- Effektiv oppfølging

Vi vet hvor viktig det er at ting fungerer – hver gang.

KDA
RØRSYSTEMER AS
HAVBRUK | ENTREPRENØRER | LANDBRUK

More Information

+47 942 60 335

kenneth@k-da.no

www.k-da.no

MEF arrangerte en egen VA-konferanse i forbindelse med VA-Messen på Lillestrøm. Konferansier var Solvår Milach Strand, distriktssjef i MEF Oslo, Akershus og Østfold.

forberedt på det som kan komme, enten det er klimændringer, krig eller cyberangrep? Er vannverkene rustet til å motstå disse truslene? spurte han retorisk.

– Det er viktig å si at vi har strukturer på plass på nasjonalt nivå, som overvåker og tenker gjennom hva som er våre sårbarheter, og hvilke tiltak som må gjøres. Det er imidlertid utrolig viktig at vi jobber på tvers av departementene, for flere departementer har ulike eierskapsområder. Likeledes er det behov for et sterkere fagmiljø i kommunene, og vi trenger flere interkommunale samarbeid for vann og avløp, sa han.

Én felles VA-norm?

Mushtaq tok også opp det enorme etterslepet på vannledningsnettet i Norge.

– Ledningsnettet vårt er gammelt, og det er et skyhøyt behov for å fornye det. Det er beregnet en gjennomsnittlig lekkasje på 30 prosent i ledningsnettet vårt. Det er dystre tall, og det vil koste 500-600 milliarder kroner å ta igjen dette etterslepet, sa han.

Fra salen stilte Finn N. Bangsund, leder for næringspolitikk og kompetanse i MEF, et spørsmål:

– Vi i MEF mener at det må jobbes smartere. I dag har alle kommuner egne VA-normer med egne særkrav. Hvis vi hadde fått like krav i hele Norge, altså én felles VA-norm, kunne vi gjort dette mye billigere. Norsk vann har laget en slik VA-norm, eller en standard, men det går utrolig sakte der ute. Hva tenker du rundt dette? spurte han statssekretæren, som sa seg enig:

– Det gir ingen mening at vi skal ha 357 ulike måter å håndtere dette på lokalt. Håpet vårt er derfor at kommunene kommer sammen i større grad og lager felles spilleregler, slik som vi har sett i Kongsvinger-regionen, svarte Mushtaq.

Verdensordenen snudd på hodet

Under MEFs egen VA-konferanse satte MEFs nestleder, Roger Ingebrigtsen, VA-bransjen inn i en større økonomisk og politisk sammenheng.

– De siste fire årene har bygg- og anleggsbransjen stått i en ordentlig stiv kuling. Byggenæringen ligger delvis nede med knekt rygg og det får naturligvis ringvirkning for anleggsnæringen og VA-bransjen, sa han.

– Anleggsbransjen i Norge påvirkes hver eneste dag av det som skjer ute i verden. Nå er hele den verdensordenen vi har vært vant til, med stort sett fred og ro, og harmoni mellom USA og Europa, blitt snudd på hodet. Krigen i Midtøsten påvirker anleggsbransjen umiddelbart. I går ble Hormuzstredet, som transporter 20 prosent av verdens olje, stengt. Det fører til

økte olje- og drivstoffpriser og bremser økonomien i Norge og verden. Det vi hadde trengt nå, er en rolig, forutsigbar verden, slik at vi hadde fått i gang hjulene igjen i bygg- og anleggsnæringen. I stedet skjer altså det stikk motsatte. Det rentekuttet vi har jobba så hardt for, kan nå være avlyst, noe som igjen påvirker oss negativt.

Gradvis grønt skifte – uten å knekke ryggen
MEF-nestlederen adresserte også det politiske landskapet etter fjorårets stortingsvalg.

– Vi fikk et utfall som kanskje var det verste, sett med anleggsbransjens øyne. Partier som ikke vil bygge mer vei, men mindre. Partier som ikke vil spare penger for å få renten ned, men som vil ha det høyeste forbruket i norsk økonomi noensinne, sa Ingebrigtsen, før han kom med et hjertesukk på vegne av hele bransjen:

– Vi må selvfølgelig ha et grønt skifte, men det må gå gradvis, og ikke knekke bedriftene våre. Veldig

– Det vi hadde trengt nå, er en rolig, forutsigbar verden, slik at vi hadde fått i gang hjulene igjen i bygg- og anleggsnæringen. I stedet skjer altså det stikk motsatte, sa MEFs nestleder, Roger Ingebrigtsen.

mange av dem har nylig kjøpt maskiner som går på diesel, men disse maskinene har vanvittig mye renere forbrenningsmotorer enn for bare ti år siden. Så det å nærmest innføre forbud mot diesel og tvinge hele næringen over på el, er fullstendig misforstått, slo han fast. ●

Vi reduserer klimautslippet!

Det er mange prosjekter på vei som vil kreve lavkarbonløsninger. Vi ønsker å være i forkant, slik at kundene kan møte både dagens og morgendagens krav

Ølen Betong

Telefon 5377 5200 mail@olenbetong.no

olenbetong.no

Bjørn Moen, daglig leder i VA- og VVS-produsentene (VVP), setter pris på at MEF arrangerte en egen VA-konferanse i forbindelse med VA-Messene. – Jeg tror vi har mye å hente på å samarbeide på den måten, sier han.

1976 - 2026

50 ÅR

SKOVENG

KRANSERVICE AS

Når du trenger et løft!

150T

Z

E

R

0-UTSLIPP

64 83 51 00

SKOVENG

post@skoveng.no skoveng.no

HYMAX STYRKER SALGSORGANISASJONEN

Kristian Thorsen er ansatt som salgsleder i Hymax. Thorsen har lang erfaring fra maskin- og avfallsbransjen og skal bidra til å videreutvikle Hymax sin posisjon i markedet for kompaktmaskiner og utstyr til entreprenør- og anleggsbransjen i Norge.

NY LEDER FOR VEIDEKKE BYGG INNLANDET

Håvard Hagen (49) er utdannet sivilingeniør bygg fra NTNU og kommer fra stillingen som prosjektleder i entreprenøren Syljuåsen AS. Før det var han regionsjef for Peab Bygg AS. Hagen har nærmere 25 års erfaring fra ulike roller i byggebransjen, deriblant 15 år i Veidekke. Hans nøkkelkompetanse er ledelse av store prosjektorganisasjoner og komplekse byggeprosjekter gjennomført i samspill og totalentrepriiser for offentlige og private kunder.

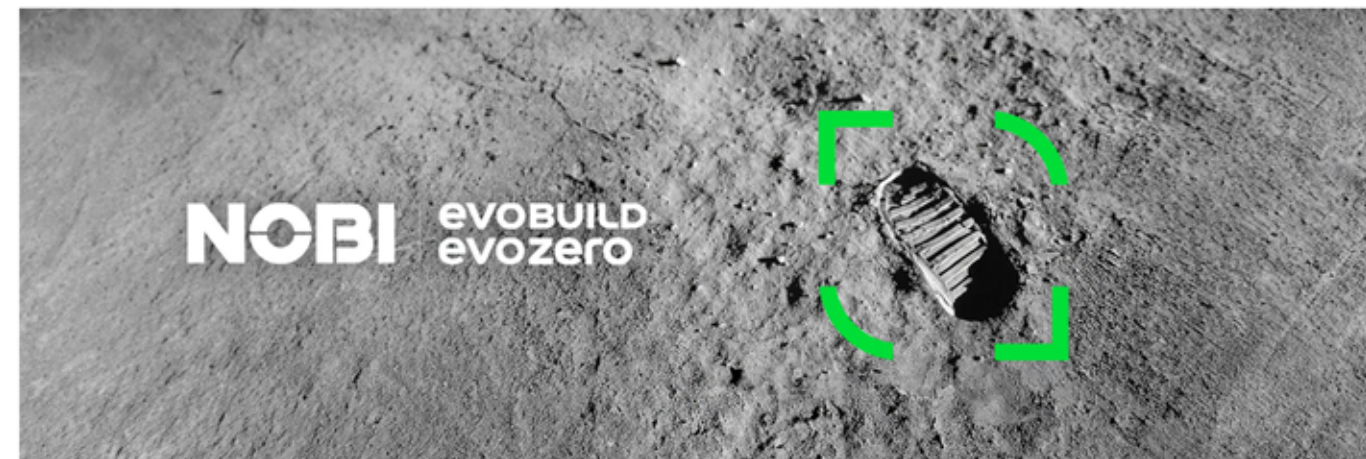
NY SALGSLEDER I TOKVAM

Ståle Rennemo er ansatt som salgsleder i Tokvam og får ansvaret for alle forhandlere nord for Dovre, samt enkelte utvalgte områder på Nord-Vestlandet. Rennemo kommer fra stillingen som salgssjef i Norwegian Trailer Systems og hadde sin første arbeidsdag hos Tokvam 7. april.

NY NYE VEIER-SJEF

Ståle Nistov blir ny administrerende direktør i Nye Veier AS. Nistov (58) har tidligere vært administrerende direktør i Franzefoss Gjenvinning. Han har også lang fartstid fra det tidligere NSB-konsernet, nå Vy, blant annet som administrerende direktør i Nettbus Travel AS og konserndirektør for Nettbuss Ekspress buss. Han har også jobbet mange år som markedssjef i NSB persontog.

NOBI lanserer betongvarer- og element med karbonfanget sement

Samlet sett, utgjør sementindustrien om lag 5-7% av verdens CO₂-utslipp. Nå ser hele verden til Norge for et av industrihistoriens største klimatiltak- nemlig karbonfanget sement!

Betongvarer- og element med karbonfanget sement gir både offentlige og private byggherrer muligheten til å realisere bygg- og anleggsprosjekter med vesentlig lavere karbonavtrykk- uten å gå på kompromiss med kvalitet, styrke eller selve byggeprosessen.

Et samfunnsansvar for alle som bygger landet:

Med karbonfanget sement, har NOBI mulighet å produsere betongprodukter med opptil 80-90% utslippsreduksjon sammenlignet med bransjereferansen.

- Vi er sikre på at fremtiden vil etterspørre «nær null» betong, men det er allerede mulig å stille tydeligere krav i morgendagens bygg- og anleggsprosjekter, sier Espen Mikalsen, daglig leder i NOBI.

- For krevende utslippskilder som sement, blir karbonfangst- og lagring en av de viktigste løsningene for dekarbonisering og veien videre mot Norges klimamål for 2030 og ambisjon som lavutslippssamfunn innen 2050.

Nye lavkarbonklasser:

Det toneangivende dokumentet, «Norsk Betong publikasjon nr. 37» definerer blant annet klassegrensene for ulike nivåer av lavkarbonbetong. I slutten av 2025 ble den oppdatert med nye lavkarbonklasser:

- Nye klasser gir flere muligheter for å optimalisere karbonreduksjonskostnad og tilpasning mot ethvert prosjekts miljøprofil, sier markedssjef i NOBI, Mathias M. Pedersen.

- NOBI har lenge hatt lavkarbonbetong som standard, med et utslippsnivå godt under bransjereferansen. Med karbonfanget sement kan vi tilby en enda grønnere betong med vesentlig lavere fotavtrykk- uten at det påvirker kvalitet eller byggeprosessen.

Bestilling av betongvarer- og element med karbonfanget sement

NOBI kan produsere betongprodukter med to ulike typer karbonfanget sement, «evoBuild» og «evoZero». En sammensetning av begge alternativene og vanlig sement kan anvendes for å oppnå ulike lavkarbonklasser.

- Som bestiller trenger du bare å oppgi ønsket lavkarbonklasse, så ordner vi resten.

- Her får du tilsendt en oversikt som viser opsjonspris og konkrete utslippskutt, samt miljødeklarasjoner og sertifikater tilpasset sammensetningen, avslutter Mathias.

ANLEGG ØST ENTREPRENØR KJØPER VEINOR

Anleggsentreprenøren Anlegg Øst Entreprenør AS har inngått avtale om kjøp av Veinor AS, en markedsledende entreprenør innen anleggsvirksomhet i Bodø i Nordland. Veinor tilbyr infrastrukturentjenester til både offentlige og private oppdragsgivere. Selskapet omsatte for 135 millioner kroner i 2025 og har 30 ansatte. Veinor ble etablert i 2018, og dagens ledelse vil fortsette i selskapet etter oppkjøpet.

– Veinor er et strategisk viktig oppkjøp for Anlegg Øst. Selskapet har en sterk posisjon innen små og mellomstore anleggsprosjekter i Bodø-området, og jeg ser frem til å se hva vi kan oppnå sammen også i større prosjekter fremover. Veinor utfyller våre eksisterende selskaper og vår kultur godt. Dette er et typisk Anlegg Øst-selskap, med drevne gründere, høy lønnsomhet, god vekst og en engasjert organisasjon med dyp lokal forankring. Jeg ser frem til vår reise sammen, uttaler Trond Musdalslien, daglig leder i Anlegg Øst Entreprenør.

RISA VANT STORKONTRAKT

Risa AS er tildelt den store drift- og vedlikeholdskontrakten 9205 Telemark vest 2026–2031. Kontrakten omfatter 847 kilometer riks- og fylkesvei fordelt på ni kommuner, fra Røldal i vest til Seljord i øst. Kontrakten har en verdi på 659 millioner kroner over fem år, med opsjon på ytterligere tre år.

ROTOTILT INNGÅR OEM- AVTALE MED HITACHI

Rototilt styrker samarbeidet med Hitachi Construction Machinery (Europe) N.V. (HCME) gjennom en OEM-avtale som trer i kraft i begynnelsen av 2026. Avtalen gjør at Hitachi kan levere gravemaskiner med sømløs integrering av maskinfeste, tiltrotator og styresystem fra Rototilt. Avtalen utvider også samarbeidet om ting som support, ettermarked og opplæring.

VOLVO MED 700 KM REKKEVIDDE

Volvo Trucks har i dag et av bransjens bredeste utvalg av elektriske lastebiler. Med de nye modellene styrkes tilbudet ytterligere. Den største nyheten er en oppdatering tilpasset langtransport, Volvo FH Aero Electric med utvidet rekkevidde. Den er utviklet for lange avstander og kan kjøre opptil 700 km på én lading.

Samtidig kommer neste generasjon av Volvo FH, FM og FMX Electric. Disse

modellene får bedre fleksibilitet, høyere produktivitet og bedre kjørekomfort, med en rekkevidde på opptil 470 km.

FOTBALL OG AF GRUPPEN

Norges Fotballforbund (NFF) og AF Gruppen har inngått en samarbeidsavtale som markerer starten på et strategisk partnerskap mellom partene. Gjennom avtalen vil AF Gruppen bidra som samarbeidspartner i utviklingen av norsk fotball.

Karl-Petter Løken (t.v.), NFF og Amund Tøftum, AF Gruppen.

METSJÖ OG FELLESKJØPET MED NY DUMPERHENDER

Dumperhengeren MetaQ51 fra svenske Metsjö er utviklet spesielt for norske forhold. Den nye modellen kombinerer høy nyttelast, lav egenvekt og hydraulisk fjæring, og skal gi både bedre transporteffektivitet og økt holdbarhet under krevende nordiske forhold.

Tekniske spesifikasjoner:

Volum: 10,2 m³

Egenvekt: 3 850 kg

Nyttelast: 16 150 kg

Materiale: Hardox 450 (8 mm bunn / 6 mm sider)

Fjæring: Hydraulisk (MetaQ-teknologi)

Lengde: 6,9 m

Innvendig bredde: 2,39 m

Mulighet for utskiftbare kasser: Ja (gress-, balle-, korn- og maskinflak)

Chassis: Justerbar høyde (35 cm)

TEXA

IDC6 ER DIAGNOSELØSNINGEN FOR TUNGE KJØRETØY OG TRAKTOR / ANLEGGSMASKINER

IDC6

DINE FORDELER

- 6** IDC6 med den mest allsidige Softwaren
- 6** IDC6-programvaren lukkes aldri, den er permanent åpen
- 6** Et TEXA-abonnement gir tilgang til Hotline
- 6** Eksempel: Bytt ut AdBlue- og APU-moduler med TEXA-diagnose

HaynesPro[®] TRUCK

Teknisk informasjon for service og reparasjon av lastebiler.

TXT2 MULTIHUB

Utformet med alle de nyeste diagnosefunksjonene

Diagnosemuligheter

www.elektropartner.com - Tlf. 33 46 73 70

Her er alunskiferen avdekket og blir forseglet med Eliminator. (Foto: Velde Gulv)

Sprøytemembran med flere bruksområder

Velde Gulv utvidet virksomheten med nytt produkt som i utgangspunktet brukes som effektiv og holdbar overflatebehandlingsmetode for broer og betongkonstruksjoner, men som har vist seg å ha flere bruksområder enn først tenkt.

Tekst og foto: Njål Hagen – nh@mef.no

Velde Gulv AS ble etablert i 2016 og eies av Velde Industri AS. Selskapet er nok for de fleste kjent for å være en landsdekkende leverandør av betonggulv. Men selskapet driver også med fuktisolering, og til dette brukes produkter som Topeka 4S og Eliminator. Førstnevnte produkt er nok mest kjent, da det har vært brukt i flere år som membran på blant annet broer. Eliminator er i utgangspunktet også en overflatebehandlingsmetode for broer og betongkonstruksjoner. Metoden er ifølge Velde Gulv kjent for sin gode holdbarhet og motstandskraft mot ekstreme forhold.

Det er ikke lenge siden selskapet ble importør og forhandler av produktet, som produseres ved GCP Saint-Gobains fabrikk i Manchester i England.

– Vi er svært glade for å kunne tilby våre kunder en helhetlig løsning med høy kvalitet og holdbarhet. Denne utvidelsen markerer et viktig steg for å videreutvikle våre tjenester og dekker behovene til våre kunder på en effektiv måte, sa Åsbjørn Skrettingland, daglig leder i Velde Gulv, da vi møtte han på Anlegg Norge tidligere i år.

Lengre levetid

Hovedformålet med å bruke Eliminator er å beskytte konstruksjoner mot vann, salt og frostskafer. Typiske bruksområder er betong- og stålbroer, brodekker (under asfalt), brofundamenter og søyler, og kulverter og tekniske kanaler. Vann og klorider (veisalt) kan trenge inn i betong og føre til korrosjon og nedbrytning, og Eliminator fungerer som en barriere som stopper dette. Resultatet blir lengre levetid (kan være dimensjonert for opptil 100+ år), mindre vedlikehold og redusert risiko for skader.

Eliminator er en flytende, sprøyteført membran (tettesjikt) som legges direkte på betong eller stål. Det består av en avansert harpiksbasert masse, som påføres som væske og herder raskt til et sømløst, elastisk beleg. Det danner en helt tett, sprekkeoverbyggende membran uten skjøter, og har svært høy vedheft til underlaget.

Forsegler alunskifer

Denne gangen har vi tatt turen til Stange kommune i Innlandet for å se nærmere på bruksområdene for

Eliminator. Her blir det brukt på BaneNor-prosjektet i forbindelse med bygging av dobbeltspor på Dovrebanen og Velde Gulv er leid inn av Anlegg Øst.

Eliminator blir på prosjektet blant annet brukt til å forsegle alunskifer for å hindre utlekking fra denne til naturen.

– Prosessen er enkelt forklart at på de områdene Anlegg Øst avdekker alunskifer, så renses hele området, så sprøytes eliminator direkte på fjellet, deretter legges sprøytebetong over, før det hele blir dekket til med ønskede masser, sier Harald Rosengren, prosjektleder i Velde Gulv. Han har jobbet hos Velde Gulv i 4,5 år, og vært på dette prosjektet i noen få uker.

Eliminator er også tatt i bruk på broer og kulverter på prosjektet. Blant annet ved nye Stange stasjon.

– Eliminator sprøytes på med en stor malings-sprøyte, og er tørr etter kun én time. Det er en mye enklere prosess enn Topeka, og det er enormt tidsbesparende. Eliminator gjør at prosjektet kan løses på mye kortere tid, forklarer Rosengren.

Tre lag

– Det er mye mindre opprigg og enklere utstyr for bruk av Eliminator. Alt vi trenger av utstyr har vi i en tilhenger, og det tar kun kort tid å starte prosessen med sprøyting av membranen, sier Rosengren. Han forteller at prosessen med å legge på Eliminator består av tre lag. Først legges et lag med primer, så et lag med hvit Eliminator og til slutt et gult lag. Fargeforskjellen gjør det enklere å se at man får dekket hele området med alle lagene.

– Når Anlegg Øst har avdekket alunskiferen, eller det er noe annet som skal forsegles, er vi raskt på plass. Eliminator kan legges helt ned til minus ti grader, og vi kan legge helt frem til det begynner å

David Stensland er ansatt i Agder Entreprenør, som er leid inn for å utføre selve sprøytejobben. Her viser han hvor de har lagt Eliminator på en betongkonstruksjon

regne. Når membranen er herdet er den enormt slitesterk. Vi har så langt forseglet ca. 5000 kvadratmeter her på prosjektet, sier Rosengren.

Han forteller at Eliminator er velkjent i mange land og at den kan brukes nesten over alt. Blant annet blir den brukt til å tette tunnelelementene på den nye senketunnelen som bygges mellom Rødby i Danmark og Puttgarden i Tyskland. ●

Harald Rosengren (t.v.), Velde Gulv, og David Stensland, Agder Entreprenør, ved tilhengeren som rommer alt av utstyret de bruker for å legge Eliminator.

Kurs

Det var hele 130 påmeldte deltakere fra 80 ulike medlemsbedrifter.

ARBEIDSGIVERDAGEN 2026:

Ledelse i endring i anleggsbransjen

Det var stor interesse for Arbeidsgiverdagen 2026, som gikk av stabelen 23. mars på Radisson Red Oslo Airport. Arrangementet, i regi av Maskinentreprenørenes Forbund (MEF), samlet medlemsbedrifter fra hele landet til en dag med faglig påfyll, erfaringsdeling og diskusjon rundt arbeidsgiverrollen.

Tekst og foto: Njål Hagen - nh@mef.no

Årets tema, «Moderne lederskap i en tradisjonsstyrt bransje», traff en nerve hos deltakerne. Anleggsbransjen er i stadig utvikling, men bærer samtidig med seg sterke tradisjoner. Hvordan man leder i dette spenningsfeltet, var gjennomgående i programmet som ble presentert for de 130 påmeldte deltakerne, fra totalt 80 ulike medlemsbedrifter.

Dagen startet med mingling før en offisiell åpning ved Roger Ingebrigtsen, nestleder i MEF. Deretter tok Rune Odyssevs Madland fra NNL for seg nettopp kjernen i årets tema: hvordan ledere kan balansere behovet for fornyelse med respekt for etablerte

arbeidsformer. Budskapet var tydelig; fremtidens lederskap krever både tydelighet, tilpasningsevne og evne til å bygge kultur.

Arbeidstidsbestemmelser

Flere av innleggene hadde et praktisk fokus på arbeidsgiveransvaret. Advokat Emilie Kristoffersen Søgård fra MEF orienterte om viktige endringer i arbeidsmiljøloven, og hva disse innebærer i praksis for medlemsbedriftene. Tone C. Gulliksen i MEF informerte om forskjellige tilbud, som for eksempel kurs, krisetelefon, fagfora m.m, MEF har til medlemmene. Senere fulgte Aleksander Rød fra Tenden med en gjennomgang av arbeidstidsbestemmelser for sjåfører, inkludert FATS og regelverk for kjøre- og hviletid.

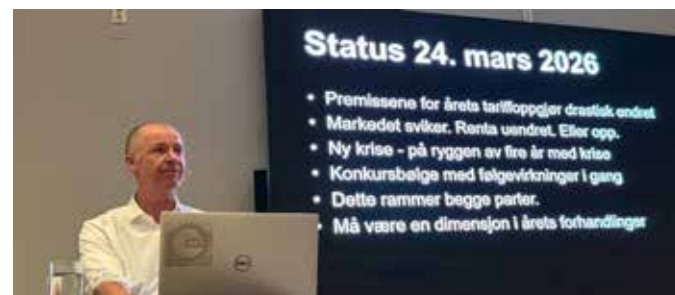
Etter lunsj ble oppmerksomheten rettet mot konkrete utfordringer i bransjen. Terje Ruud fra Arbeidstilsynet tok opp problematikken rundt støv, et tema med stor betydning for både helse og arbeidsmiljø. Innlegget understreket viktigheten av systematisk HMS-arbeid.

Viktig møteplass

Erfaringsdeling sto også sentralt. Trine Andersen Johannessen fra Råde Graveservice AS ga et personlig innblikk i det å overta som leder i familiebedriften. Senere fulgte innlegg om inkluderende arbeidskultur ved Cecile Moroni, samt en gjennomgang av generasjonsskifte ved advokater fra Ræder Bing.

Dagen ble rundet av med en sofasamtale der flere av temaene ble løftet og diskutert i plenum. Her kom det tydelig frem at bransjen står overfor både utfordringer og muligheter, særlig knyttet til rekruttering, kompetanse og kultur.

Arbeidsgiverdagen 2026 bekreftet sin rolle som en viktig møteplass for MEFs medlemsbedrifter. Med en god kombinasjon av faglig innhold og nettverksbygging bidrar arrangementet til å styrke arbeidsgiverkompetansen i en bransje i endring. ●

Nestleder i MEF, Roger Ingebrigtsen, åpnet Arbeidsgiverdagen 2026.

Delo 400 XSP-SD SAE 5W-30

Én motorolje til hele maskinparken

- Reduser risiko ved feilbruk
- Redusert lagerbehov
- Effektiv ytelse og drivstofføkonomi

- En allsidig motorolje utviklet for et bredt spekter av tyngre kjøretøy og maskiner som gir enklere drift av blandet maskinpark.
- Utviklet for å redusere lagerbehov, kostnader og risiko for feilbruk.
- Syntetiske baseoljer sikrer god smøring ved lave temperaturer og bidrar til drivstofføkonomi og effektiv slitasjebeskyttelse.

FORHANDLER:

TESS
TEKNISK FAGHANDEL

Scan QR koden for å finne ditt nærmeste TESS servicesenter, eller gå inn på www.tess.no

SCANX.NET SCANMOBILE: BEDRE FLYT I ARBEIDSDAGEN OG ØKT INNTJENING

ScanMobile er en skybasert modul til raskt og enkelt registrering av inn- og utveining på bilvekt. Det skjer på smarttelefonen og nettbrettet - noe som sparer mye arbeidstid og gir stor bevegelsesfrihet.

ScanMobile skaper fordeler som:

- Sikkerhet for korrekt registrering
- Oppretting av midlertidig tara/tomvekt
- Effektiv arbeidsflyt og dataregistrering
- Fullt overblikk over alle biler på plassen
- Brukervennlig med fleksibelt oppsett.

**100% MOBILITET
FULLT OVERBLIKK
RASK BETJENING**

Scanvaegt Systems AS

Skjærvaveien 36 • 1466 STRØMMEN • Norge
Tel. +47 9664 6700 • post@scanvaegt.no • scanvaegt.no

AKH Gruppen samlet over 100 lærlinger

I midten av april samlet AKH Gruppen over 100 lærlinger fra Hæhre, Isachsen, Contur, NOMAS og Rental Group til fagsamlingen Fremtidsbyggeren.

Målet med samlingen var å løfte lærlingenes stemme og legge til rette for læring, erfaringsutveksling og samarbeid på tvers av selskaper og fag.

Samlingen ble åpnet av konsernsjef i AKH Gruppen, som delte sin egen reise fra han startet som mekaniker, og løftet frem hvor viktig lærlinger er for framtiden, både for selskapene og for bygg- og anleggsbransjen som helhet.

– Lærlingene er helt avgjørende for hvordan vi skal utvikle oss videre. De kommer inn med ny kompetanse, nye perspektiver og erfaringer fra hverdagen ute i drift som vi er avhengige av å lytte til, sier Lars Hæhre, konsernsjef i AKH Gruppen.

Gjennom dagen jobbet lærlingene med kreative gruppeoppgaver i samarbeid med Ungt Entreprenørskap, med fokus på idéutvikling, samarbeid og refleksjon rundt egen arbeidshverdag.

Felles arena

AKH Gruppen er eierselskap for blant annet Hæhre Entreprenør, Infra Group-selskapene (Isachsen, Contur og NOMAS) og Rental Group, og samlet lærlingene for å skape en felles arena på tvers av organisasjonen.

Flere av lærlingene trekker frem verdien av å møtes på tvers av selskaper.

Alle lærlingene i Hæhre, Isachsen, Contur, NOMAS og Rental Group samlet. (Foto: AKH Gruppen)

– Det er veldig nyttig å møte andre lærlinger og høre hvordan de jobber. Selv om vi er i forskjellige selskaper, møter vi mange av de samme utfordringene. Her får vi delt erfaringer og lært av hverandre, sier Isak Bern, Stina Kaugerud og Ole Fredrik Moe fra henholdsvis Isachsen, Rental Group og Contur.

– Det var både inspirerende og lærerikt. Vi fikk jobbe på en annen måte enn vi gjør til daglig, med mer fokus på kreativitet og idéutvikling. Det gir nye perspektiver og gjør at du ser ting litt annerledes når du kommer tilbake på jobb, sier Jo Øksnes og Jan Inge Bu fra Hæhre Entreprenør.

Samlingen ble avsluttet med festmiddag for alle på kvelden, og er en del av konsernets langsiktige satsing på å utvikle framtidens fagarbeidere. ●

EKSPERTER PÅ MAGNETER

Siden 1980 har vi produsert kraftige metallseparatorer og løftemagneter for tøffe miljøer. Vi er de eneste i Norden som tilbyr både reparasjoner og service av magneter.

elme
MAGNETS
Quality lifting

elmemagnets.com
info@elmemagnets.com
Tel: +46 476-150 05

ÄLMHULTS EL-MEK AB

Er din bedrift MEF medlem og i tillegg har forsikringer i IF skadeforsikring NUF, får du 50% avslag ved bestilling av kurs hos oss!

If Sikkerhetssenter skal være et ledende og bærekraftig kompetansesenter innen skadeforebygging og skadebegrensning i samfunnet. Vårt mål er å hindre personskader, redde liv og minimere tap av verdier hos våre kunder.

Våre kurs

Sertifiseringskurs i varme arbeider

Kurset omfatter teori og praktisk slukkeøvelse og avsluttes med eksamen som gir sertifikat fra Brannvernforeningen.

Førstehjelp, brann og sikkerhet

Kurset gjennomføres som en kombinasjon av teori, praktiske demonstrasjoner og realistiske øvelser hvor deltakerne får prøvd seg i brannvern og førstehjelp.

Andre typer kurs

Industrivern grunnopplæring, grunnkurs fagleder industrivern, industrivernøvelse, brannsikkerhet med slukkeøvelse, bedriftens kjentmann m.fl.

Vi har samarbeidsavtale med Son Spa for overnatting og Schaus buss for transport. Alle våre kurs inkluderer lunsj. For å bestille sender du en e-post til sikkerhetssenteret@if.no og merker bestillingen tydelig med «MEF/IF».

Viktig å vite om AFP og eierskap i bedriften

Stadig flere av våre medlemsbedrifter inngår tariffavtale med innstillingsrett hvor tariffavtalen inneholder et AFP-bilag, og de blir dermed en del av AFP-ordningen – Privat avtalefestet pensjon.

Av: Silje Lindvig, advokat MEF – anleggsmaskinen@mef.no

AFP-ordningen er bygget på et trepartssamarbeid mellom arbeidsgiverorganisasjoner, arbeidstakerorganisasjoner og staten. Staten dekker én tredjedel av utgiftene, mens bedriftene dekker de resterende to tredjedelene. Enkelt sagt er AFP arbeidslivets pensjonsordning for deg som står i jobb til du fyller 62 år eller lenger. Går du ut av arbeidslivet før dette, har du ikke rett til AFP.

Ordningen bygger på et kvalifikasjonssystem, som betyr at du må oppfylle en rekke vilkår for å ha rett til ytelsen når du søker om uttak. Blant de viktigste vilkårene er:

- Du må ha vært ansatt i en AFP-tilknyttet bedrift i minst 7 av de siste 9 årene før du fyller 62 år.
- Du må ha vært sammenhengende ansatt og reell arbeidstaker i en AFP-bedrift de siste 3 årene før uttaksdatoen.
- Du må være i jobb i en AFP-bedrift på uttakstidspunktet, i minst 20 prosent stilling.
- Du kan ikke motta uføretrygd fra NAV etter fylte 62 år.
- Du må ikke ha hatt øvrige inntekter som overstiger din pensjonsgivende inntekt fra AFP-tilknyttet bedrift i mer enn 2 av inntektsårene i ansiennitetsperioden (Det vil si fra du fyller 53 til før du fyller 62 år).

Det er særlig det siste vilkåret som er viktig å merke seg for ansatte som også er eiere. Reglene er til for å sikre at AFP går til dem som faktisk har sin hovedinntekt fra et ansettelsesforhold – og ikke fra eierskap i egne selskaper. Dette er noe man bør ha et bevisst forhold til fra et tidlig tidspunkt, siden vilkårene begynner å løpe allerede fra fylte 53 år (ansiennitetsperioden).

Slik påvirker inntekter og eierskap din AFP-pensjon

Fellesordningen for AFP skiller mellom tre typer inntekter – grønne, gule og røde – og hvilken kategori inntekten din havner i, kan avgjøre om du får AFP eller ikke, i o m at det er et vilkår at du ikke i mer enn 2 av de siste 9 årene før du fyller 62 år har hatt «øvrige inntekter» som overstiger din pensjonsgivende inntekt fra AFP-tilknyttet bedrift.

Grønne inntekter er «gode» inntekter i AFP-sammenheng. Dette er vanlig lønn fra en bedrift som er tilknyttet AFP-ordningen, samt sykepenger og dagpenger ved permittering knyttet til slik jobb. Gule inntekter er nøytrale – de verken hjelper eller skader AFP-søknaden din. Eksempler er arbeidsavklaringspenger, rehabiliteringspenger, uførepensjon (tidsbegrenset), gjenlevendepensjon og dagpenger

ved arbeidsledighet. Røde inntekter er inntekter som kan hindre deg i å få AFP. Dette er typisk inntekter fra bedrifter utenfor AFP-ordningen, samt utbytte og næringsinntekt fra egne foretak.

Regelen er enkel: Hvis de grønne inntektene dine er høyere enn de røde, oppfyller du inntektsvilkåret for det aktuelle året. Har de røde inntektene vært høyere enn de grønne i mer enn 2 av de 9 årene i ansiennitetsperioden, mister du retten til AFP.

Nærmere om «øvrige inntekter» og eierskap i eget selskap

Som øvrige inntekter regnes blant annet:

- Inntekt fra bedrifter som ikke er tilsluttet Fellesordningen for AFP.
- Næringsinntekt fra enkeltpersonforetak eller foretak du har en betydelig eierinteresse i (eierandel 20 prosent eller mer).
- Utbytte fra foretak du har en betydelig eierandel i (20 prosent av aksjene eller mer, eller minst 20 prosent av stemmene i foretaket).
- Leieinntekter fra fast eiendom eller løsørejendstander, dersom inntekten anses som næringsinntekt og du har en betydelig eierandel i eiendommen eller gjenstanden.
- Andel av overskudd i foretak som du direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse i (over 50 prosent av aksjene, eller har flertallet av stemmene i foretaket, eller har rett til å velge eller avsette et flertall av styrets medlemmer).

Når det gjelder det siste punktet over, er det viktig å ha med seg følgende: Hvis du har bestemmende innflytelse i selskapet, så ser ikke AFP-ordningen bare på utbyttet du faktisk tar ut, men på hele årsresultatet i selskapet. Tar du ikke ut utbytte, regnes

Silje Lindvig, advokat i Maskinentreprenørenes Forbund. (Foto: MEF)

likevel din andel av årsresultatet som øvrig inntekt (rød inntekt). Tar du ut utbytte som er lavere enn din andel av årsresultatet, regnes også differansen som øvrig inntekt (rød inntekt). Dette gjelder både direkte eierskap og indirekte eierskap – for eksempel hvis du eier selskap A, som igjen eier selskap B.

Det finnes ett viktig unntak: Næringsinntekt, utbytte og andel av overskudd regnes ikke som øvrige inntekter – og skader dermed ikke AFP-ansienniteten din – dersom du tar ut pensjonsgivende inntekt på mer enn 7,1 G i lønn fra samme foretak, og foretaket er tilsluttet Fellesordningen for AFP.

Se Anleggsoverenskomsten Bilag 4 og Miljøoverenskomsten bilag 1, samt www.afp.no for mer informasjon om ordningen og vilkårene. Denne artikkelen gir ikke en uttømmende oversikt over reglene og ta gjerne kontakt med Fellesordningen for en konkret vurdering av din situasjon. ●

I samarbeid med Fredheim Maskin AS

◆ McQuaid hammerbommene for krevende norske forhold

- ◆ Redusere nedetid og øke sikkerheten
- ◆ Kan sertifiseres som kran (skifte knuseplater)
- ◆ Mange i produksjon i Norge

◆ Komprimeringskontroll på anlegg

- ◆ Platebelastningstest med 300mm plate iht. SVV R211 metode 2.2.4
- ◆ Platebelastningstest med 600mm plate iht. DIN 18134
- ◆ Troxler Isotopmåler (løsmasser, betong og asfalt)

CE Merking av masser på plass?

- ◆ Sikteprøver, Los Angeles, Micro Deval, Mølle test, Flisighetsindeks m.m
- ◆ Vi er behjelpelig med CE merking av masser, innledende typeprøving og løpende kontroll samt kontroll på anlegg.
- ◆ Vi tilbyr også test utstyr

Gneisveien 1, 1816 Skiptvet
Tlf. 959 84 437, post@ksr-maskin.no
www.ksr-maskin.no

Abax AS

3264 LARVIK
Tlf: 22 22 22 99
kundesenter@abax.no
www.abax.no

Andreas Stihl AS

3202 SANDEFJORD
Tlf: 33420505
info@stihl.no
www.stihl.no

Ankerløkken Equipment AS

1266 Oslo
Tlf: 22 88 12 00
firmapost@ankerlokken.no
www.ankerlokken.no

Banefilter AS

5216 Lepsøy
Tlf: 975 98 058
karsten@banefilter.no
www.banefilter.no

Blinken AS

1621 Gressvik
Tlf: 90 70 11 00
blinken@blinken.no
www.blinken.no

**BNP PARIBAS
LEASING SOLUTIONS**

6010 Ålesund
Tlf: 70 15 40 00
leasing.norway@bnpparibas.com
www.leasingsolutions.bnpparibas.no

Brødrene Dahl

PB 6146 Etterstad,
0602 Oslo
Tlf: 22 72 55 00
post@dahl.no
www.dahl.no

C. Grindvold AS

0976 OSLO
Tlf: 22 82 00 00
firmapost@grindvold.no
www.grindvold.no

CEJN Norden AB

Box 245,
54125 Skövde, Sverige
Tlf: +46 500 477500
info.sweden@cejn.com
www.cejn.se

DRIV energi AS

Postboks 343,
3301 Hokksund
Tlf: 32 75 90 80
post@drivenergi.no
www.drivenergi.no
Facebook og Instagram:
[@drivenergi](https://www.instagram.com/@drivenergi)

Eikmaskin AS

Postboks 123,
2021 Skedsmokorset
Tlf: 64 83 73 00
info@osl.agcocorp.com
www.eiksenteret.no

Entrack AS

Framveien 2,
2264 Grinder
Tlf: 62 94 54 40
firmapost@entrack.no
www.entrack.no

Epiroc Norge AS

Postboks 336,
1401 Ski
Tlf: 64 86 03 00
epirocnorge@epiroc.com
www.epiroc.com

Felleskjøpet Agri

2000 Lillestrøm
Tlf: 03520
firmapost@felleskjopet.no
www.felleskjopet.no

Fjerby AS

2020 Skedsmokorset
Tlf: +47 64 80 26 50
firmapost@fjerby.no
www.fjerby.no

Fredheim Maskin

Tlf: 69 80 88 30
post@fredheim-maskin.no
www.fredheim-maskin.no

Fundamentering AS

7093 Tiller
Tlf: 73 82 26 30
fas@fas.no
www.fas.no

Furnes Jernstøperi AS

2335 STANGE
Tlf: 62 53 83 00
salg@furnes-as.no
www.furnes-as.no

Hardlife AS

5309 Kleppestø
Tlf: 56148000
info@hardlife.no
www.hardlife.no

Heidenreich AS

2021 Skedsmokorset
Tlf: +47 22 02 42 00
firmapost@heidenreich.no
www.heidenreich.no

If Skadeforsikring NUF

Postboks 240,
1326 Lysaker
Tlf: 02400
www.if.no

Istrail AS

3241 Sandefjord
Tlf: 35 94 87 50
istrail@istrail.com
www.istrail.com

KDA Rørsystemer AS

Tlf: 942 60 335
post@k-da.no
www.k-da.no

Keddell & Bommen AS

0374 Oslo
Tlf: 22 06 15 00
olje@keddell.no
www.keddell.no

Kiesel Norge AS

1405
Tlf: 64 86 94 28
info@kiesel.no
www.kiesel.no

Komatsu Forest AS

Uthusvegen 18,
2335 Stange
Tlf: 90 17 88 00
info.no@komatsuforest.com
www.komatsuforest.no

Naboen AS

4353 Klepp Stasjon
Tlf: 51 81 03 00
utleie@naboen.no
www.naboen.no

NCGeo AS

1339 Vøyenenga
Tlf: 67 17 75 15
post@ncgeo.no
www.ncgeo.no

Nordea Finance Equipment AS

Postboks 105, 1
325 LYSAKER
Tlf: 21 63 20 00
kundeservice@sgfinans.no
www.nordeafinance.no/bedrift

Norva 24 AS

6783 Stryn
post@norva24.no
www.norva24.no

Orica Norway AS

3400 LIER
Tlf: 32 22 91 00
www.orica.no

Rototilt AS

2020 SKEDSMOKORSET
Tlf: 21 01 91 50
info@rototilt.com
www.rototilt.no

Sandvik Norge

2013 SKJETTEN
Tlf: 63 84 81 00
www.rocktechnology.sandvik

Scandia Maskin AS

3039 Drammen
Tlf: +47 32 21 00 50
post@scandiamaskin.no
www.scandiamaskin.no

Smartdok AS

Snømustien 1,
9512 Alta
Tlf: 904 03 333
norge@smartdok.com
www.smartdok.com

SMP Parts Norge AS

3516 Hønefoss
Tlf: 32875850
norge@smpparts.com
www.smpparts.com/no

Spartveit AS

3261 Larvik
Tlf: 911 26 949
tes@spartveit.no
www.spartveit.no

Storebrand

Postboks 500,
1327 LYSAKER
Tlf: 22 31 50 50
post@storebrand.no
www.storebrand.no

Systemblokk

3804 Bø i Telemark
Tlf: 35 06 00 00
mail@systemblokk.no
www.systemblokk.no

Volue

Postboks 9008, 0186 Oslo
Tlf: 73 80 45 00
geminivalue.com
www.volue.com/construction-software

Volvo Maskin AS

Postboks 1104 Drøbak City,
1442 Drøbak
Tlf: 66 81 86 86
salg.volvomaskin@volvo.com
www.volvomaskin.no

Wdf Isolasjon AS

4886 Grimstad
Tlf: 47 23 03 85
dagfinn@wdf.no
www.wdf.no

WIKS AS

1617 Fredrikstad
Tlf: 950 71 777
kontor@wiks.no
www.wiks.no

Ølen Betong AS

Tlf: 53 77 52 00
mail@olenbetong.no
www.olenbetong.no

Østcom AS

2212 Kongsvinger
Tlf: 628 14 600
salg@ostcom.no
www.ostcom.no

MEF-nytt gir et innblikk i forbundets arbeid og aktiviteter i hele landet.

Servicekontoret
Fred Olsens gate 3
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
firmapost@mef.no
www.mef.no

Region Øst
Rudsflata 1
2360 Rudshøgda
Telefon: 958 72 000
region.ost@mef.no

Region Sørøst
Broen 6
3170 Sem
Telefon: 913 27 357
region.sorost@mef.no

Region Sørvest
Kontor i Kristiansand:
Vige Havnevei 4, 4633 Kristiansand
Kontor i Stavanger:
Vassbotnen 23, 4033 Stavanger
region.sorvest@mef.no

Region Vest
Eidsvågbacken 1
5105 Eidsvåg
Telefon: 99 42 89 00
region.vest@mef.no

Region Midt
Hornebergvegen 7 A
7038 Trondheim
Telefon: 948 78 000
region.midt@mef.no

Region Nord
Kontorer i: Hammerfest,
Tromsø og Bodø
Telefon: 95 84 50 50
martin.gronnslett@mef.no

Seksjon Ressurs og miljø
- Skog
- Boring og fundamentering
- Gjenvinning
Fred Olsens gate 3,
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
seksjonressursogmiljo@mef.no

MEF-nytt

REGION SØRVEST

ÅRSMØTETUR TIL NEWCASTLE

I slutten av mars var Region Sørvest på fagtur/årsmøtetur til Newcastle i England. Vi hadde godt faglig og sosialt opplegg. Vi fikk omvisning på Komatsu-fabrikken, gjennomførte fire årsmøter, tid til byvandring, slottsbesøk og hadde to hyggelige middager sammen. På middagene var det gode taler og egne folk som sørget for topp underholdning. En ekstra stor takk til leverandørene Hella Maskin as, Hesselberg og Rental.one som var med og sponset aktivitetene. **Takk for en fin helg!**

ANLEGGSPRATEN

Har du fått med deg MEFs egen podcast: Anleggspraten? Du finner den på Spotify eller Apple Podcast. Hør Julie Brodtkorb i samtale med spennende gjester.

PÅ MEDLEMS-BESØK HOS BIRKELAND AS I SVEIO

Regionsjef Marie Oftedal og Julie Brodtkorb besøkte Birkeland AS sammen med ordfører André Mundal Haukås og Liv Kari Eskeland, styreleder i Stord Næringsråd. Temaene var blant annet nye krav, lang saksbehandlingstid, miljøutfordringer og krevende markedsforhold. **Takk for et nyttig og godt møte!**

FØLG MEF OG OKAB

i sosiale medier for siste nytt og oppdateringer i bransjen:

Facebook.com/mefnorge
Facebook.com/okabnorge
Instagram.com/mef_norge
tiktok.com/@bli.anleggsarbeider

REGION NORD

ÅRSMØTE PÅ KIELFERGA

shopping og frisk tysk luft. Det er i de uformelle samtalene over en kaffekopp (eller noe annet godt i glasset) at de beste ideene ofte dukker opp. Gratulerer til de nye styremedlemmene i Nordland Troms og OKAB (ingen nye i Finnmark) og takk for innsatsen til de som gikk ut! Også gratulerer til Harstad Maskin med kåringen som årets opplæringsbedrift i nord! **Takk til alle medlemmer og leverandører som deltok på turen!**

Vi byttet ut kontorstoler og møterom med sjøluft og god stemning om bord på Color Line for årets årsmøte. Helgen bød på en perfekt blanding av faglige oppdateringer og gode diskusjoner om veien videre i 2026. Sosialt påfyll med fantastiske middager og show. Landgang i Kiel for litt

SKOG

HMS-KURS

MEF Skog har vært på besøk for å sette opp SmartMEF og kjøre HMS-kurs hos Nils Ole Ballangrud på Jevnaker. Interessert og travelt gjeng!

ÅRSMØTE PÅ SVALBARD

MEF Skogs årsmøtearrangement var i år på Svalbard! Hele styret ble gjenvalgt, og over 90 personer deltok på turen. Det ble en hyggelig tur med opplevelser på rad og rekke. Tusen takk til alle som ble med oss til Longyerbyen! Lågen Skogsdrift representert med Harald Evju mottok plakett for 25 års medlemskap. **Vi gratulerer og takker for tilliten!**

BYGGEBØRSEN I FAUSKE

MEF var medarrangør på Byggebørsen på Fauske 19. mars. Øystein Rushfeldt fra Blue Moon fortalte om gruvedriften i Sulitjelma som forhåpentligvis kommer i gang snart. Forsvarsbygg snakket om prosjektene som kommer i Nordland, og Fauske kommune snakket om boligprosjektene som ligger der. Martin Grønnslett snakket om maskinentreprenørens rolle i beredskapen og ledet også en panelsamtale om fremtiden og de utfordringene vi står i. Håper flere medlemmer deltar neste gang!

TOTALLEVERANDØR AV OLJE OG FILTER

Ta servicen selv - spar penger!

- » Vi tilbyr alt av olje og filter til gode nettopriser
- » Behjelpelig med tekniske spørsmål og produktvalg
- » Leverer i hele landet
- » Gunstige betingelser på frakt
- » Fraktfritt over gitte volum

47 96 47 03 / 47 96 47 92
post@fosen-as.no | www.fosen-as.no

REGION VEST

JUBILEUMS-MARKERINGER

Gratulerer og takk til Magnar Instanes i Magnar Instanes AS for 25 års medlemskap i MEF!

Røyseth maskin AS hadde 50 års jubileum for MEF medlemskap i år. Mona Løvås fikk treffe 3. generasjon Røyseth, Kristen, som jobber som anleggsleder. Bestefaren til Kristen meldte firmaet inn i MEF, og Kristen satser på nye 50 år i bransjen. Takk for tilliten!

Mona Løvås besøkte Egil Førde som fortjent fikk sin 50 års plakett for langt medlemskap i MEF. De snakket om felles kjente i "gamle" Statens vegvesen, og gode gamle tider i starten av kraftutbyggingen i Matre. Gratulerer så mye!

På årsmøte i Førde ble det også markering av flere jubilarer.

25 år: Voss Maskinstasjon AS, Terøy Maskin AS og AS Birkeland Entreprenørforretning

50 år: Nordhordaland Grunn og Betong AS
Gratulerer så mye!

ÅRSMØTE I FØRDE

Tusen takk for et flott årsmøte på Scandic Sunnfjord hotell. To godt gjennomførte årsmøter, god mat og god underholdning. Det var veldig god stemning og samhold i medlemsmassen i våre to avdelinger. **Tusen takk til alle som deltok!**

MEDLEMSBESØK HOS AJ BJORDAL

Mona Løvås var ute på anlegget med Oppedal fergekai, der Atle Bjordal er UE for Busengdal entreprenør. Atle er tredje generasjon i AJ Bjordal AS, og jobber både med private oppdrag og som UE hos større entreprenører på prosjekt for offentlige byggherrer. Hyggelig å få besøke dere, takk for gode innspill!

BORING OG FUNDAMENTERING

ÅRSMØTE PÅ SVALBARD

MEF Boring og fundamenterings årsmøtearrangement var i år på Svalbard! Styreleder Håkon Myhre ble takket av etter solid innsats og Lars Aulesjord ble valgt som ny styreleder for avdelingen. Dag Espen Båsum ble valgt inn i styret. 30 personer deltok på turen. Det ble en hyggelig tur med flotte opplevelser hos LNS og på gruvevandring. Høydepunktet var scooterturen til Tempelfjorden som ble gjennomført i sol, nesten vindstille og et par minusgrader. **Tusen takk til alle som ble med oss til Longyerbyen!**

REGION MIDT

25-ÅRSJUBILEUM

MEF Møre og Romsdal har hatt gleden av å dele ut plakett for 25 års medlemskap til Langset Entreprenør AS. Selskapet ble etablert som Kristiansen & Langset AS i 1986, videreført som Langset Entreprenør AS i 2000 – og har vært medlem i MEF siden den gang. MEF avdeling Møre og Romsdal har også hatt gleden av å overrekke plakett for 25 års medlemskap i til Moe Maskin og Transport på Smøla ved daglig leder Oddbjørn Moe. **Vi takker for tilliten og medlemskapet, og ser fram til nye 25 år.**

ÅRSMØTE PÅ OPPDAL

MEF Region Midt vil rette en stor takk til alle medlemmer og handelsavtalepartnere som deltok på årsmøtet på Skifer hotell. Det gode oppmøtet og engasjementet bidro til konstruktive diskusjoner og verdifulle innspill for det videre arbeidet i regionen. Vi setter stor pris på samarbeidet og interessen for MEFs arbeid, og ser frem til et fortsatt godt samarbeid til beste for bransjen.

REGION ØST

NYE MEDLEMMER I REGIONEN

Innlandet:

- > Alm Veiservice & Utleie AS
- > Stange Pukk AS

Oslo/Akershus:

- > Maskinlink AS, Oslo

Vi ønsker velkommen og ser frem til å bli kjent med dere!

ÅRSMØTE TIL SJØS

Årsmøter for MEF og OKAB Øst 2026 er vel gjennomført, i år på Kielferga. Takk til alle deltakere, medlemmer, leverandører og handelsavtalepartnere. Og takk til MEF/OKAB region nord som delte turen med oss.

MÅNEDENS LÆRLING I ØST

Emil Andre Stør er lærling i anleggs-maskinførerfaget hos AHSCO Entreprenør AS på Vinstra. Han kombinerer læretiden med teknisk fagskole på deltid. Han trives godt med variasjon i arbeidshverdagen og liker å ha forskjellige oppgaver å bryne seg på. På fritida går det mye i toppturer og randone, og interessen for motor stopper ikke der – Emil liker også biler og kjører litt motocross på sin KTM 250. Vi gratulerer Emil Andre som månedens lærling i OKAB Øst, og ønsker ham lykke til videre i faget!

50-ÅRSJUBILEUM

MEF Møre og Romsdal gratulerer Olav Alveim Maskinstasjon AS med hele 50 år som medlem i MEF! Siden oppstarten i 1960 har bedriften vært en solid og pålitelig entreprenør, med hovedvekt på graving og transport. Med oppdrag innen VA, anlegg, kabel og fibergrøfter, tomte- og fundamentarbeider samt veg og asfalt, har de bidratt til utvikling av både lokalsamfunn og bransje. **Tusen takk for langvarig medlemskap, engasjement og tillit til MEF.**

Industri- og næringsbygg

Energisentral for Ewos/Cargill, Florø

Scan QR-koden og se mer!

Fjøsssystemer Bygg er kjent for sine kostnadseffektive bygg med kort byggetid – lagerbygg, redskapshus og industribygg, både isolerte og uisolerte. Våre bygg har en effektiv og kostnadsbesparende konstruksjon med god arealutnyttelse, og vi tilbyr skredderbygde løsninger til fast pris.

Ta kontakt for informasjon, tilbud eller en uforpliktende prat. Fjøsssystemer Bygg, Losnabakkan 50, 2634 Fåvang. Telefon 02634. E-post: bygg@fjossystemer.no

fjossystemer.no **FJØSSYSTEMER**

MÅNEDENS
MEDLEMS-
BEDRIFT I ØST

Vi løfter fram **Guttulsrud Maskin AS** fra Våler i Østfold, drevet av Tomas Guttulsrud og medlem i MEF siden 2020. Bedriften jobber i Østfold og Akershus med graving, grunnarbeid, drenering og vedlikehold for landbruket. Med fagbrev som anleggs-maskinfører og ADK1 leveres arbeidet skikkelig, selv som enmannsbedrift. Tomas trekker fram verdien av MEF gjennom kompetanse, nettverk og gode handelsavtaler, som gir trygghet også for små entreprenører.

REGION SØRØST

FORTJENSTMEDALJE I SØLV

Vi gratulerer Nils Håvard Bakkerud med tildelingen av fortjenstmedaljen i sølv for lang og tro tjeneste i Løken Graveservice AS. 20 år med dedikasjon, arbeidsinnsats og pålitelighet er blitt verdsatt og hedret på flott vis. **Gratulerer så mye!**

JUBILEUM

Vi gratulerer **Morten Gultvedt Entreprenør AS** med 25 år i MEF. Takker for tilliten og engasjementet for felleskapet til MEF. Styreleder Christian Walan delte ut plakett til Andreas Gultvedt ved årsmøte i avd. Oslo/Akershus.

Gratulerer til **Vang Maskin AS** med 50 års medlemskap i MEF. Her er Anders og Egil Karlsen med bevisene for både 25 og 50 år. Plaketten for 50 års medlemskap ble utlevert ved besøk av Leiv Peter Blakstad 8. januar. Et fantastisk hyggelig møte med både senior og junior.

Vi gratulerer **Alfred og Pål Hage AS** med 50 års medlemskap. Takker for tilliten og engasjementet for felleskapet til MEF. Styreleder Kjetil Hansen delte ut plakett til Pål Hage ved årsmøte MEF Innlandet.

NYE MEDLEMMER

Vi ønsker velkommen til nye medlemmer:

- Dahlman Anlegg og Boring i AS MEF avd. Vestfold.
- Torp Maskindrift AS i MEF avdeling Buskerud!

JUBILEUMSMARKERINGER

Gratulerer til alle jublanter som ble markert på årsmøtet. Vi takker for tilliten, og ser fram mot årene fremover:

- Oddvar Øygard AS – 50 år
- Arne Olav Lund AS – 50 år
- Fossum AS – 50 år
- H & K Sandnes AS – 50 år
- O Nørstebø & Sønn AS – 50 år
- Løvåsdal Entreprenør AS – 25 år

VEL GJENNOMFØRT
ÅRSMØTEHELG PÅ
STOREFJELL

Rundt 320 deltakere samlet seg til to innholdsrike dager med faglig påfyll, messe og sosialt felleskap. Programmet bød blant annet på innsikt i ny teknologi, kunstig intelligens og datasikkerhet, samt oppdateringer fra MEF og innlegg om politikk og påvirkning. Helgen inkluderte også årsmøter i OKAB-BVT og lokalavdelingene, presentasjon av kvinnenettverket og kåring av årets lærling – Sebastian Dalehamn fra H & K Sandnes AS. Gratulerer så mye! Med høy deltakelse og relevant innhold bekrefter arrangementet sin rolle som en viktig møteplass for bransjen. Takk til alle medlemmer og samarbeidspartnere som deltok!

Som medlem i MEF får du

Advokatbistand

Bistand av våre dyktige og erfarne advokater

Faglig og sosial møteplass

Medlemsmøter
Fagturer
Nettverk

Politisk påvirkning

Vi varetar bransjens interesser

Regionsapparat

Nærhet til MEF der du bor

MEF-skolen

Subsidierte og bransjetilpassede kurs og webinar

Handelsavtaler

Gode avtaler til din fordel

Verktøy for din bedrift

SmartMEF
Klimakalkulator
Dokumenter/maler

Rekruttering og utdanning

OKAB hjelper deg og dine lærlinger

Les mer på mef.no

Ønsker du å motta nyhetsbrev med siste nytt fra bransjen?

Skann QR-koden for å melde deg på Anleggsmaskinens nyhetsbrev

Anleggs-
MASKINEN

Vi leverer bulk ***over land og strand***

Vi leverer bulk over hele landet, så
du har én ting mindre å tenke på.

Bestill via telefon 810 02 002, eller
på [circlek.no/bulk](https://www.circlek.no/bulk)

CIRCLE **pro**